Euphonia
NR. 13, 14 DECEMBRIE 2017
REVISTĂ DE CULTURĂ MUZICALĂ ✡ Editată de Filarmonica Pitești ✡ 5 Lei

Theo Wolters este un dirijor desăvârșit, este iubit și respectat de către orchestra noastră și de către publicul piteștean, fiecare concert al său constituindu-se într-un veritabil eveniment. A urmărit, pas cu pas și la fața locului, ca nici un alt invitat, realizarea noului nostru sediu, fiind încântat de sală. Neputând (încă!) să-l angajăm la noi, deși își dorește, spre onoarea noastră, are statut de dirijor permanent invitat. În stagiunea a XI-a, 2017-2018, i-am oferit, spre câștigul nostru, trei concerte, la 12 octombrie 2017, 18 ianuarie 2018 și 26 aprilie 2018. (Jean Dumitrașcu)

Euphonia

Revistă de cultură muzicală

Apare sub egida Consiliului Local al Municipiului Piteşti şi a Primăriei Municipiului Piteşti
Editată de Filarmonica Piteşti

Din sumar:

- *10, adică Filarmonica - pag. 3*
- *„Mi-am dorit să fiu ca o apă care leagă oamenii” - pag. 5*
- *Cezar Ouatu - șarmul clădit pe talent strălucitor și școală solidă - pag. 9*
- *„Bach este Tatăl, Mozart este Fiul și Sfântul Duh este Beethoven” - pag.46*
- *„Muzica e matematică, disciplinează” - pag. 57*
- *„Artistul nu are contur uman, este de natură divină” - pag. 68*

Director fondator şi redactor-şef: Jean Dumitrașcu
Secretar de redacție: Iulia Lișman
Fotograf: Raluca Georgescu
Tipar: SC Argeșul liber SA
Redacția: Filarmonica Pitești, Calea București nr. 2, Pitești
Tel. 0248.220111, email: filarmonica@filarmonicapitesti.ro

Autorii textelor publicate în revistă poartă răspunderea acestora, potrivit legii.

Moartea lui Orfeu

EDITORIAL

de Jean Dumitrașcu

Mi-ar fi plăcut, în această toamnă, să putem pune în scenă la Filarmonica Pitești, printre multe alte alte opusuri muzicale rămase în așteptare, și opera „Orfeo ed Euridice" de Christoph Willibald Gluck (în transcripția lui Hector Berlioz), dar, după cum se cunoaște, obiectul nostru de activitate principal îl reprezintă muzica simfonică, orice altceva oferit publicului fiind „bonusuri" din dorința de diversitate și suplinire a lipsei altor instituții muzicale specializate.

Povestea lui Orfeu ar fi vorbit în locul meu, pentru că am trăit sub semnul lui Orfeu, de la logo-ul creat într-o noapte lungă de iulie a anului 2007 și regăsit pe ștampilă și pe toate actele oficiale, până la toate faptele frumoase trăite de atunci încoace. Orfeu a fermecat nu doar oamenii, ci și pietrele, până când un șarpe veninos a mușcat-o pe Euridice a lui. Ce-i drept, Euridice era să mai moară în vara anului 2010, dar în Infern a coborât abia în ultima perioadă. Va reuși Orfeu să o salveze? Dar Orfeu, oare, vrea să se salveze? Dar dacă Euridice a făcut schimb de roluri cu Orfeu? Oare, mă întrebam când priveam în gamă minoră la programul de stagiune, dintre toate variantele de răspuns, cel al lui Gluck ar fi fost cel valabil în cazul de față?

Când o să apară monografia primilor 10 ani de existență ai Filarmonicii Pitești se va vedea, polifonic, ce a făcut fiecare, care au fost intonația, dinamica, acordurile și disonanțele partiturii la care au fost mulți părtași, văzuți sau nevăzuți. Dar nu a fost timp, anul acesta, de monografii, am avut de trebăluit în casa noastră, mereu au fost alte priorități. Cum nu am mai găsit timp nici de răspunsuri venite dinspre infernul în care coborâseră Euridice și Orfeu, având parte de multă acțiune la suprafață.

Există, cum spunea cineva inspirat, două categorii fundamentale de oameni de cultură: cei care sunt (mai) mereu „gazdă" şi cei care sunt îndeosebi doar „musafiri". „Gazdele" sunt oamenii cu iniţiativă, binevoitori, care mişcă lucrurile, le pun în scenă, „organizatori de evenimente" care se sacrifică pentru ca alţii să se simtă bine şi apreciaţi la justa valoare. „Musafirii" sunt cei care consideră că totul li se cuvine, se consideră invitaţi de drept, candidaţii din oficiu la premii... Gazdele sunt practicanţii gândirii cu inima, generoşii, înţelepţii, vizionarii. Musafirii – pragmaticii clipei, egoiştii, narcisiştii. Din fericire, există şi excepţii, când musafirul, din obligaţii sociale (vai, reciprocităţile ne omoară!), se transformă în gazdă.

Gazdele preferă să practice cultura, nu să profite de pe urma ei. Excelează în act, ca Orfeu, nu în discurs. Ei sunt cei care şi-au învins propriul orgoliu, s-au învins pe ei înşişi, în favoarea celorlalţi. Mentalitate de... moaşă. Musafirul e fratele rătăcitor, Odiseu, Cuceritorul de serviciu...

Personal, m-am săturat de multă vreme de „teorii", de „isme", de vorbe, de explicaţii, de lovituri sub centură, de replici deştepte şi afectate, de dialogul surzilor! Într-o lume în care hărmălaia e legea, doar contopirea ideii ce zideşte cu făptuirea contează.

Mi-am desfășurat viața sub semnul militantismului etico-estetic, al militantismului, pur şi simplu! Aşa am declanşat mai multe „bătălii" – pentru integrarea valorilor locale în circuitul naţional, pentru depolitizarea culturii, pentru înfiinţarea Filarmonicii Piteşti, pentru dezvoltarea și supraviețuirea acesteia, în paralel cu promovarea nevoinţei de nou, pentru idei-forţă care să unească întreg spectrul politic în vederea realizării de proiecte culturale de anvergură, pentru împăcarea generaţiilor într-un echilibru superior, pentru ridicarea ştachetei spirituale a Piteştiului. O filosofie practică, una în care gândirea şi inima se contopesc.

A contat idealul. Orfeu și-a văzut de cântecul său. Nu importă cei care apar și îl execută în câteva cuvinte. Nu ai operă, nici studii, i se strigă. Orfeu știe însă că nu contează nimic din ceea ce ai făcut, cel de pe margine știe mai bine că tu ești un neica-nimeni.

Toate au un început. Şi un sfârşit. Am avut marele avantaj de a nu avea interese personale în muzică, nu am avut nevoie de „trambuline", de „invitații reciproce", având un singur interes major - satisfacerea dorințelor publicului și integrarea Piteștiului printre capitalele muzicale. Nu am reuşit întotdeauna. Singura speranţă e în Timpul - Judecător. Noi trecem, operele - faptele rămân.

Când l-am gândit pe Orfeu la înființarea filarmonicii, am neglijat partea a doua a poveștii sale, cea a coborârii în Infern...

Răzvan Suma a deschis cea de-a 11- a stagiune simfonică a Filarmonicii Pitești

Joi, 14 septembrie 2017, de Înalțarea Sfintei Cruci, a avut loc concertul simfonic de deschidere a celei de-a 11-a stagiuni a Filarmonicii Pitești. Un concert, și, s-a dovedit, un început de stagiune sub semnul grevei japoneze pe care orchestra a înțeles să o declanșeze. În debutul spectacolului, Mihai Dima, șef partidă trompetă, a dat citire unui „discurs al instrumentiștilor Filarmonicii Pitești cu privire la diminuări ale drepturilor salariale începând din luna iulie 2017". Protestul a fost îndreptat împotriva conducerii instituției. De altfel, managerul instituției a redat în întregime acest discurs pe pagina sa de facebook, și considerăm că nu e rostul revistei de a intra în detalii, mărginindu-ne doar să consemnăm și acest aspect important și neașteptat din viața filarmonicii. Actul artistic nu a avut de suferit din cauza grevei japoneze, banderolele purtate și tristețea multora au impregnat, totuși, o atmosferă apăsătoare și a fost prilej de multe discuții (orchestra a ieșit din greva japoneză abia după concertul dedicat Zilei Naționale a României, la intervenția conducerii Primăriei Pitești - n.red.).

După ce a fascinat publicul piteștean prin interpretările impecabile ale Sonatei pentru pian a lui John Ireland (aranjată pentru violoncel și orchestră de corzi de Mattew Forbes) și a Concertului pentru violoncel și orchestră în Do major al lui J. Haydn, marele solist român Răzvan Suma s-a adresat publicului piteștean, vorbind ca artist, profesor și ca director al Orchestrelor și Corurilor Radio. Răzvan Suma a denunțat cadrul legislativ în care se desfășoară activitatea tuturor de 27 de ani încoace și a subliniat că artiștii, conducerea și publicul sunt în aceeași echipă. Ultimul cuvânt i-a aparținut dirijorului instituției, Tiberiu Oprea, după ultimele acorduri din Simfonia a II-a de Brahms.

Răzvan Suma, fost solist concertist al Filarmonicii Pitești între anii 2008-2010 (aici i s-a deschis prima carte de muncă), este unul dintre cei mai activi tineri muzicieni români, cu un repertoriu cuprinzător, realizat în sute de recitaluri şi concerte susţinute în întreaga lume. A colaborat cu nume importante ale muzicii clasice internaţionale, precum Maxim Vengerov, Cvartetul Borromeo, Cvartetul Voces, Silvia Marcovici, Cristian Mandeal, Horia Andreescu, Christian Badea sau Misha Katz.

Sub titlul „Vă place BACH?", în 2012, Răzvan Suma a suţinut primul său turneu naţional solo, interpretând într-un singur concert toate cele 6 suite compuse de J. S. Bach. Au urmat turneele „Vă place Brahms?", „Vă place Tango?", „Vă place Beethoven?", ce au avut un puternic impact pentru public, cât și pentru dezvoltarea lui Răzvan ca artist. Răzvan Suma a realizat din 2006 până în prezent şase turnee în formulă de Trio – „Romanian Piano Trio" sau „Trio Strad", alături de Alexandru Tomescu, Horia Mihail, respectiv Toma Popovici. Alături de Marin Cazacu, Alexandra Guţu şi Octavian Lup, în componenţa cvartetului de violoncele „Cellissimo", Răzvan Suma a fost prezent pe scene din Italia, Portugalia, Macao sau Maroc.

Născut în 1977 la Cluj-Napoca, Răzvan Suma a urmat cursurile liceului de muzică din oraşul natal la clasa profesoarei Gabriela Todor. În anul 2000 a obţinut diploma de licenţă a Academiei de Muzică din Bucureşti, la clasa maestrului Marin Cazacu, iar în 2002 a început programul de perfecţionare „Artist Diploma" la Longy School of Music, Cambridge, la clasa profesorului Terry King. Concursurile de mare prestigiu ca „Giovanni Batista Viotti" (Italia), „Markneukirchen" (Germania) sau „Villa de Llanes" (Spania) sunt doar câteva dintre cele mai importante competiţii internaţionale la care a participat Răzvan Suma. Educaţia sa muzicală a fost armonios completată de cursurile de perfecţionare cu maeştrii Marin Cazacu, Arto Noras, Miklos Pereny, Radu Aldulescu, Aurel Niculescu, Mirel Ianovici, Herre-Jan Stegenga, Frans Helmerson.

Romeo Ștefan

10, adică Filarmonica

- de Traian Ulmeanu

Aceşti zece ani – care au trecut pe nesimţite – ne-au convins, dacă mai era nevoie, de ce dar de nepreţuit este, pentru Piteşti, pentru argeşeni, Filarmonica.

Odiseea înfiinţării ei este povestită de cel care a trăit-o din plin, de managerul ei, Jean Dumitraşcu. Am mai spus-o cred: este un privilegiu pentru noi, comunitatea piteşteană, că pe scena Filarmonicii au evoluat dirijori români şi de peste hotare, interpreţi instrumentişti sau vocali de primă mână. Adevărate evenimente de suflet! N-am de gând – şi nici nu s-ar putea în acest spaţiu – să transcriu repertoriul atâtor stagiuni. Un singur lucru merită repetat: şcoli muzicale, compozitori care au intrat în patrimoniul muzical universal, concerte simfonice extraordinare sau concerte camerale, concerte de jazz, momente speciale dedicate viorii, pianului, fagotului, cornului, chitarei, trompetei, trombonului, sau unor instrumente speciale, ca dudukul, archlute, bandoneonul ş.a., au ţinut afişele Filarmonicii în spectacole apreciate. Ca să nu mai vorbim de medalioanele Chopin, Beethoven, Ceaikovski, Brahms, Paganini, Mozart, Glinka, Prokofiev şi lista este lungă, foarte lungă.

Artişti ca Alexandru Tomescu, Gabriel Croitoru, Liviu Prunaru, surprinzătorul Florian Rago, Horia Mihail, Răzvan Suma, acele seri speciale cu „Turneul Stradivarius”, „Duelul viorilor”, „Pianul călător” (ultima seară – „Romantin vals” – excepţională), „Vă place Schu…?” (Schubert; Schumann), invitaţi străini, ca violoniştii Edwin Kim şi Sujin Lee, harpista Tina Zerdin, Matyas Veer (trombon) sau dirijorul Theo Wolters (dar mai sunt de citat mulţi alţii!) au ridicat calitatea spectacolelor Filarmonicii, spre încântarea melomanilor.

Foto: Raluca Georgescu

Solişti vocali ai Operei Române, ai Operetei şi alţii (unii de peste hotare) au cucerit inimile acestora. Lista – şi aici – este lungă şi mi-e teamă să nu cad în omisiuni care, firesc, ar leza. De aceea nu i-am enumerat pe numeroşii dirijori autohtoni, reprezentând diversitatea şcolii româneşti în domeniu.

Fie-mi permis să subliniez câteva concerte în mod special. Profund, romantic, expresiv, pasional, cu o bucurie reală de a fi pe scenă, Alexandru Tomescu, după „Capricii”, a venit de curând cu „Anotimpurile”; o seară de neuitat, demonstrând măiestria de a face din vioară un mod subtil de comunicare. A fost şi acel Florian Rago, un tânăr expansiv, cu o tehnică încântătoare, care a robit sala în două seri. Gabriel Croitoru, Florin Prunaru, Horia Mihail, Răzvan Suma produc, de fiecare dată, evenimente muzicale pe care şi le-ar dori toate scenele; sunt prietenii de aur ai Filarmonicii, prietenii noştri de suflet.

Este greu de cuprins un deceniu de muzică clasică în Piteşti. Spectacolele au crescut de la stagiune la stagiune. Orchestra a dobândit, la rându-i, experienţă, personalitate şi – ceea ce-i mai important – crezul că, prin muncă, poate fi şi mai sus, în topul naţional.

Ca spectator statornic în toţi aceşti zece ani, îi doresc Filarmonicii viaţă lungă în… sunetul muzicii bune! Şi aici mă refer la politica repertorială. Căci, vorba lui Nietzsche, „fără muzică, viaţa ar fi o greşeală”. Chiar aşa!

1. Felicitări colectivului revistei „Euphonia” a Filarmonicii!
2. Primăria să-şi protejeze şi mai bine acest preţios „copil”: Filarmonica!

(articol preluat din ziarul „Argeșul”)

Alexandra UȘURELU, Baladă pentru o minune

21 SEPTEMBRIE 2017 CRONICĂ MUZICALĂ - de Iulia LISMAN

Foto: Raluca Georgescu

Seara zilei de 21 septembrie a făcut din Filarmonica Pitești un sanctuar al magiei muzicale prin prezența de excepție a Alexandrei Ușurelu care a avut grijă să-și acordeze talentul cu cel al unei orchestre care s-a prezentat cu nimic mai prejos. Acest diapazon de o sensibilitate fără egal a dat tonul unei seri de neuitat pentru publicul piteștean în compania compozitorului Bobby Stoica și a dirijorului Andrei Tudor. Alexandra Ușurelu provoaca din nou iubitorii muzicii de calitate la un concert pus de această data în cheia apropierii umane adaugând cu fiecare melodie un plus pentru aceia care văd în tânăra artistă o sensibilitate aparte. Poate pare surprinzator însă Alexandra domină printr-o modestie de-a dreptul dezarmantă prin gesturi, și emoții, prin ceea ce transmite dincolo de vocea cu care stârnește ropote de aplauze în doar trei ani de la debutul pe scenă.

Pentru ea totul a pornit firesc în 2014 când sub bagheta aceluiași dirijor de notorietate indiscutabilă și-a învins emoțiile și a cântat pentru prima dată la scena deschisă încurajată fiind de Bobby Stoica, cel care i-a devenit nu numai mentor dar și soț. Seara zilei de 21 septembrie a adunat în portofoliul solistei al șaptelea concert de această dată în compania orchestrei simfonice piteștene obișnuite cu genurile muzicale din zona clasică. Chiar daca timpul a pus o mare presiune pe muzicieni în pregatirea spectacolului, odată ce primele acorduri au umplut sala Filarmonicii de încântare, am remarcat cât de profesionist a fost abordată reprezentația. Trebuie să fi fost o muncă enormă în spatele a ceea ce am ascultat și am privit pe scenă.

Acest triou fantastic și grandioasa orchestră a Filarmonicii a smuls ropote de aplauze de la audiența absolut fascinată de atmosfera creată.

Vocea caldă a Alexandrei nu a lăsat pe nimeni indiferent. Acest minunat suflet comunică extraordinar cu oamenii prin ceea ce face.

Dacă ea este ,,vinovată" de blândețea cu care ne transmite emoții și trăiri, pentru că ea despre asta cântă, muzica și textul îi aparțin marelui compozitor Bobby Stoica cu o experiență de peste un deceniu în domeniul muzical din România colaborând cu artiști de succes.

Spectatorii așteptau nerăbdători ca aerul sa fie străpuns de bagheta dirjorului și clapele pianului atinse de Bobby să dea tonul, ca solista să își așternă sufletul pur în fața oamenilor, să le plătească ,,Prețul corect", deoarece ea consideră că cel mai frumos dar pe care îl poți face unui artist este să îi oferi din timpul tău. Versurile melodiei ,,Când zâmbești" i-a confirmat solistei emoțiile pe care oamenii le-au simțit ascultând-o.

Orchestra, prin sublimele acorduri a creat ,,Am să fiu casa ta" în care Alexandra a dus asistența ,,La capătul lumii" și le-a oferit Baladă pentru o minune.

Seara s-a încheiat cu frenetice aplauze, fotografii și complimente la adresa întregii echipe formată din cei prezenți pe scenă timp de 75 de minute, dar care au trecut ca o singură clipă.

„Mi-am dorit să fiu ca o apă care leagă oamenii”

Interviu cu Alexandra UŞURELU

Foto: Raluca Georgescu

Alexandra Uşurelu este talentata artistă cu voce de catifea. Pe lângă aceste calități, Alexandra posedă secretul simplității, generiozității și al feminității. Muzica o face fericită, dar cel mai important pentru ea este să-și împartă pasiunea cu oamenii.
Alexandra iese din tiparele obișnuite prin ceea ce doar marii artiștii au, sensibilitate, emoţie şi dăruire. ,,La capătul lumii” este primul album semnat de Alexandra. *La capătul lumii* a fost începutul carierei pentru talentata artistă indie.

-Muzica dumneavoastră este una ingenuă, sensibilă. Credeți că aceasta poate fi un ,,vindecător de suflete"?
-Am început să cânt din dorința de a lega și de a aduce oamenii împreună. Atunci când eu eram mică, în curtea copilăriei mele era un cireș imens în care mă urcam ca să privesc Dunărea... Dunărea lega orașul meu de cel al surorii mele și mi se părea că ea o aducea mai aproape de mine, în fiecare zi atunci când mă urcam. În timp mi-am dorit să fiu și eu ca o apă care leagă oamenii, așa am început să cânt, am găsit în muzică cel mai frumos mod de a aduce oamenii împreună.

-,,La capătul lumii" a fost începutul carierei pentru dumneavoastră?
-Am avut primul concert simfonic înainte de a lansa albumul meu ,,La capătul lumii". Se întâmpla în august 2014, unde dirijor era tot Andrei Tudor, și a fost cu siguranță o experiență pe care nu o voi uita niciodată, primul meu concert simfonic. Iată că, la 3 ani de atunci, ne reîntâlnim cu Andrei Tudor ca dirijor pe scena filarmonicii din Pitești.

-Aveți o melodie mai aproape de sufletul dumneavoastră?
-Toate cântecele pe care eu le cânt sunt scrise ținând cont de personalitatea mea, așadar nu aș putea să aleg o anumită stare a mea care e transpusă în vreun cântec pentru că toate mă reprezintă și vorbesc despre sufletul meu.

-Dacă nu ar fi muzica în viața dumneavoastră, ce ar fi?
-Cred că dacă nu aș fi avut norocul de a cânta, aș fi căutat cu siguranță ceva prin care să pot împărți emoții cu oamenii.

-O colaborare dificilă, dar care să vă placă foarte mult, ați întâlnit?
-Nu am întâlnit colaborări dificile, cred că fiecare colaborare pe care eu am avut-o până acum a fost întâlnirea potrivită la momentul potrivit.

-În muzică, cât este talent și cât este muncă?
-Eu nu cred că am o voce extraordinară, cred că cele aproape 400 de concerte pe care le-am susținut până acum au contat mult mai mult în apropierea mea față de public, așadar, cred că orice om care dorește să se apropie de oameni trebuie să muncească foarte mult înainte de a se lăsa în voia talentului său. Eu am ales să călătoresc foarte mult în țară, să susțin concerte pentru a-mi aduce muzica în fața oamenilor.

-Faceți o echipă foarte bună cu soțul și compozitorul dumneavoastră. Care este țelul dumneavoastră?
-Nu ne-am stabilit un țel, noi nu vânăm succesul, cred că oamenii care îmi ascultă muzica au nevoie de normalitate, nu banalitate, ci normalitate, noi încercăm prin ceea ce facem, prin fiecare spectacol pe care îl aducem în scenă și mai ales fiecare poveste pe care o prezentăm oamenilor să ne arătăm așa cum suntem fără a inventa ceva ce nu ne-ar reprezenta. Așadar, pentru noi și pentru oamenii care ne ascultă muzica, succesul înseamnă să îți găsești puterea de a rămâne normal. Un țel anume nu ne-am stabilit, ne dorim doar să ajungem la cât mai mulți oameni și să împărțim cu ei ceea ce avem noi mai frumos în suflet.

Foto: Raluca Georgescu

-Cum vi s-a părut experiența cu orchestra filarmonicii?

-Să mă gândesc al câtelea concert este... Acesta este al șaptelea concert simfonic al meu și recunosc că, având în vedere că am mai susținut un concert aici acum câteva luni, deja toată atmosfera de aici îmi era familiară, iar orchestra ne-a primit foarte bine. Vom crea magie împreună.

-Ce spuneți de faptul că biletele pentru concert s-au vândut la Pitești în câteva ore?

-Este cu siguranță emoționant să vedem că oamenii reacționează la modul nostru de a comunica și la muzica noastră, la mesajele noastre, pentru că noi nu căutăm să mergem la televizor cu orice preț să ne promovăm muzica. Este emoționant să vezi că, deși îți promovezi pe niște canale mai puțin cunoscute ceea ce faci, oamenii caută muzica ta și vor să o aibă în viața lor.

-Promiteți publicului din Pitești încă un ,,cântec de mers mai departe"?

-Trebuie să vorbim cu domnul director, ne-am bucura mult dacă am relua acest concert.

-Următorul loc în care vă putem asculta?

-În afară de acest concert de joi (21 septembrie 2017 – n.red.), vom susține câteva concerte în țară, vom fi și la București, la Biblioteca națională pe 29 septembrie, iar pe 29 ianuarie 2018 vom reveni pe scena Teatrului Național din București. Noi am făcut o tradiție din a susține un concert în luna ianuarie în sala mare a Teatrului Național și biletele sunt deja puse în vânzare, oamenii își pot ocupa încă de acum locul la concert. Aceste concerte au fost mereu *sold out*, anul acesta am susținut chiar două concerte în aceeași zi, e posibil să repetăm această experiență și în ianuarie 2018.

-Aveți un motto după care vă ghidați?

-Eu cred că cea mai mare derută a unei persoane este să își piardă entuziasmul și când zic entuziasm mă refer la sufletul său pentru că de acolo pornește totul. Îmi doresc să am mereu această putere de a nu-mi trăda sufletul.

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

„Dacă ceea ce propui e coerent, are un puternic sens artistic, magia se întâmplă”

Interviu cu compozitorul Bobby STOICA

Compozitor cu mare experiență și în același timp textier. A făcut mulți ani parte din renumita trupă Voltaj. Acum se dedică proiectelor cu Alexandra Ușurelu. Cei doi fac echipă atât pe scenă cât și în viața de zi cu zi. Sunt doi artiști foarte talentați și pasionați de ceea ce fac.

Foto: Raluca Georgescu

-***Faceți o echipă fantastică cu Alexandra, dvs. sunteţi „vinovat" de muzica și versurile minunate pe care Alexandra le împarte cu publicul. Vă rog să ne spuneţi ce vă inspiră?***

-Mă inspiră ea, mă inspiră întâmplările din viețile noastre și ale celor apropiați. Sunt foarte atent la ce se întâmplă în jurul nostru.

-***Care sunt cuvintele care o caracterizează pe femeia Alexandra?***

-Alexandra e o visare și te face să crezi că lumea e, cu adevarat, așa cum se vede prin ochii ei, iar asta face realitatea cu mult mai ușor suportabilă.

-***Care a fost momentul care v-a convins că Alexandra merită încrederea dvs de compozitor?***

-Eu am descoperit în urmă cu cinci ani că Alexandra poate induce o stare foarte, foarte bună publicului ascultător de la micile sale concerte în cluburi de la început. Era ceva care se întâmplă foarte rar, avea o putere fantastică de a capta atenția oamenilor și a îi emoționa. Mi s-a părut atunci că merită să încerc să propun un conținut muzical original creat pentru ea și vocea ei, m-am gândit în primul rând că i-ar fi fost foarte ușor să susțină campaniile de promovare pentru aceste materiale. Așa s-a și întâmplat, odată ce cântecele au ajuns pe radio și TV, Alexandra "a trecut sticla" și reușit să transmită publicului larg emoția care se crea în spațiile mici.

Alexandra nu a fost nevoită să joace un anume rol pentru a-și promova muzica, a fost exact rolul ei din viață.

În felul acesta, artistul/artista consumă mai puțin timp și energie pentru a răspunde așteptărilor publicului foarte larg, condus de diverse curente, dar poate petrece acel timp perfecționandu-și propriul act.

-***Ce simțiți când publicul este fascinat de magia pe care o creați împreună cu Alexandra?***

-Cred în reușita unor lucruri bine făcute, bine puse la punct și mai cred că dacă ceea ce propui pe scenă e coerent, are un puternic sens artistic, "magia" se întamplă. Orice demers artistic bine făcut atrage atentia publicului, poate chiar în mai mare măsura decât ar atrage dacă ar fi făcut la fel de bine, dar "ca toți ceilalți". Trăim niște ani în care anume categorii de public își permit să nu facă parte din "turmă" sau pur și simplu judecă pentru sine ce artă li se potrivește pentru a consuma, fără să preia din ceea ce propune media mainstream, doar pentru a avea un sentiment de apartenență și recunoaștere din partea celor din jur. Când "magia" se întâmplă, publicul din sală se simte *special*, ca și cum ar artistul ar fi mica *gem stone*, mica descoperire a lui. Iar noi simțim la fel despre public, pentru că are o astfel de atenție, într-un ocean de ignoranță. Nu simțim asta despre noi, nu credem că suntem speciali.

-Vă mulțumim !

Iulia Lișman

„Azi, artiștii depind de gusturile producătorilor și fac muzică de tip fast food”

Interviu cu dirijorul Andrei TUDOR

-Ați fost martor ca dirijor la debutul Alexandrei cu orchestră simfonică, iar după trei ani vă aflați pe aceeași scenă, astăzi, 21 septembrie 2017, la Pitești. Cum credeți că a ,,crescut'' între timp Alexandra și către ce se îndreaptă?

-Mă bucur mult pentru toată ascensiunea artistică a Alexandrei. Este un artist sensibil care transmite emoție și oferă publicului o muzică pentru suflet, din suflet. Se îndreaptă către maturitate artistică. Este foarte important, în opinia mea, că Alexandra Ușurelu împreună cu Bobby Stoica au reușit să readucă publicului un gen muzical sensibil, o muzică total atipică în industria muzicală din România. Industrie care propune publicului, în general, o cu totul altă sonoritate. Alexandra și Bobby fac muzica, o promovează într-un mod „indie”, așa cât și cum se poate, își cântă piesele în concerte, vând bilete și asta le aduce și o sursă de venit. Mi se pare o mare realizare în situația în care azi artiștii depind de gusturile producătorilor și fac muzică de tip „fast food”, iar radio-urile nu încurajează (cu cateva excepții) acest gen muzical. Să poți cânta muzica pe care ți-o dorești, să o poți face în concerte, să ai public și să castigi și bani din asta mi se pare exact ceea ce ar trebui să își dorească un artist.

Foto: Raluca Georgescu

-Având experiență și talent în arta dirijorală, cât contează mișcarea baghetei și cât privirea în ochii unui instrumentist?

-Am destul de multe ore de lucru cu orchestra, dar nu mă consider un dirijor experimentat. Tot timpul ascult, analizez, privesc și astfel caut să ma perfecționez. Mă bucur că, de multe ori, reușesc să obțin sonoritățile pe care mi le imaginez sau le anticipez, iar asta reprezintă o reușită pentru mine. Atunci când mi se întamplă acest lucru încerc să îmi dau seama cum am realizat din punct de vedere tehnic asta. Sigur că este foarte important impulsul, cu precădere în genul muzical din care provin eu și pe care îl practic cel mai des (muzica pop, jazz, classic cross-over). În acest gen, de cele mai multe ori, stabilitatea ritmică are un rol total determinant. Sunt importante respirațiile, claritatea gestuală. Totuși, privirea exprimă mult mai multă emoție decât orice gest și cred că poate explica fraza muzicală dincolo de cuvinte sau gesturi.

-Care este cel mai important premiu din cariera dumneavoastră?

-Nu fac muzică pentru premii, dar aș fi ipocrit să spun că nu m-a bucurat fiecare distincție în parte. Cel mai drag premiu, este „Best Composer Award in Eurosivion 2008” (Editia din Belgrad), premiul ce poartă numele lui Marcel Bezencon (primul director general EBU), pentru piesa *Nico & Vlad Miriță - "Pe-o margine de lume"*. A reprezentat un moment important pentru mine deoarece câștigatorul este ales în urma votului tuturor compozitorilor celor 38 de delegaţii ale țărilor participante din ediția respectivă. O altă distincție importantă pentru cariera mea este premiul “Matei Brancoveanu” obținut pentru proiectul Fusion Concerto pentru pian şi orchestră (prezentare publică: iunie 2015), precum şi pentru aranjamentele și adaptările CD-ului “Guardian Angel” al Angelei Gheorghiu (lansare: decembrie 2014).

- Vă mulțumesc!

Iulia Lișman

Cezar Ouatu - șarmul clădit pe talent strălucitor și școală solidă

de Ioana Maria Lupașcu

O parte a profesiei noastre aproape magică prin frumuseţea ei este reprezentată de acele momente de sintonie... colaborările. Fiecare are farmecul său aparte, lecţia și bogăţiile sale. Pentru a fi mai pe înţelesul tuturor, trebuie să vă explic ceva din culise: de fiecare dată când cânt cu altcineva îmi aduc vibraţia personală către energia celuilalt spre a-i simţi mai bine toate intenţiile muzicale și a face expresivitate împreună, dar și pentru a avea precizie si exactitate. Cu cât poţi mai bine să te sintonezi cu celălalt sau, mai simplu spus, cu cât îl simţi pe celălalt mai bine la nivel instinctiv, cu atât colaborarea este mai expresivă, mai fructoasă și aduce mai multă emoţie publicului.

Cezar Ouatu este cunoscut de toată lumea de la televizor, de la Eurovision, din presă, din concerte. Îl cunosc atât melomanii, cât și cei care n-au pus piciorul niciodată în sălile de concert, pentru că face parte din lumea mondenă. Cei mai mulţi, însă, văd doar părţi din acest talent caleidoscopic, pentru că nici nu ar părea că poate fi real să fie atâta har strâns într-o singură fiinţă.

Este prezentat mereu precum contratenor, însă Cezar cântă în toate registrele. Este bariton, este contratenor și, uneori, tenor. Poate cânta orice: baroc, clasic, pop, musical, operă, lieduri. În interpretări este imprevizibil, precum cei mai mari artiști când fiorul scenei îi inspiră electric. Și el este mereu electric.

Trecerile pe care le face între registre cu atâta uşurinţă și lejeritate se adaugă muzicalităţii lui extrem de rafinate care se perfecţionează la școala italiană, acolo unde el a și învăţat, iar debutul glorios a avut loc la Teatrul La Fenice. De parcă toate acestea nu ar fi de ajuns, talentul său de comediant și de actor este demn de luat în seamă.

În ultimele noastre recitaluri am râs pe scenă în mici sketch-uri făcute cu publicul, precum am râs și la repetiţii. A face oamenii să râdă în timp ce muzica ta are fină calitate și expresivitate de o frumuseţe delicată este un dar rar întâlnit. Viaţa noastră ne poartă într-un ritm febril și poate nu mereu tocmai plăcut. Sala de spectacol este deja un loc de încărcare spirituală și energetică. Dar cred că simţind eliberarea râsului înconjurat de pură calitate și încântare este o imensă terapie. Imaginaţia are rolul ei, căci o voce atât de frumoasă, și care stie atât de bine ce face, care poartă muzica cu atât de multă sensibilitate împletită cu patos, duce pe oricine ascultă pe tărâmul vrăjit de oriunde, …de oriunde ar vrea cineva să se afle în acel moment; fie acela un sentiment, un loc în spaţiu sau în timp.

Toată lumea știe că Cezar este un cântăreţ de excepţie, dar prea puțini știu cât de excepţional este în realitate și cât de multe daruri încă nearătate stau în el împreunate.

28 SEPTEMBRIE 2017

CRONICĂ MUZICALĂ - de Iulia LIȘMAN

CONCERT SIMFONIC

ORCHESTRA SIMFONICĂ

A FILARMONICII PITEȘTI

DIRIJOR - ALEXANDRU GANEA

SOLISTĂ - IOANA CRISTINA GOICEA

Foto: Raluca Georgescu

O seară de 28 septembrie în compania violonistei Ioana Cristina Goicea și a dirijorului Alexandru Ganea. Un Nicolo Paganini reinventat în Concertul nr. 1 pentru vioară și orchestră în Re major, op.6 a creat un eveniment muzical de excepție răsplatit cu ropote de aplauze la scenă deschisă. Compozițiile lui Niccolò Paganini geniu al muzicii clasice, excelează prin complexitate și presupun virtuozi desăvârșiți în interpretarea la vioară.

De reușita unui concert este responsabilă întrega echipă însă greul stă pe mainile delicate ale solistului de la instrumentul central care ține logica întregii compoziții.

O excepțională punere în operă a uverturii ,,Coțofana Veselă" a produs o vie emoție la Filarmonica Pitești sub bagheta dirijorului Alexandru Ganea.

Dar să vă oferim câteva detalii despre tânara artistă care a mânuit cu talent arcușul pe corzile unei viori Vicenzo Rugierii cu o vechime de trei secole primită în grijă din Germania. Protagonista serii, Ioana Cristina, provine dintr-o familie de viță nobilă în materie de muzică clasică. Câștigătoarea a peste 25 de premii naționale și internaționale, Cristina este studentă la prodigioasa "Hochschule für Musik und Theater Rostock", Germania și bursieră a fundatiei "Matzen Stiftung" - Hamburg.

Vioara a sunat Allegro maestuoso, evidențiind influența marcantă a stilului italian și a adus atmosfera sonoră a anilor 1817-1818 a virtuozului Paganini.

Ioana Cristina Goicea alături de dirijor și orchestră au impresionat cu Adagio așa cum Paganini provoca senzație la fiecare notă cu vioara sa acum câteva sute de ani. Arcușul atingând corzile cu aceeași trăire în care minunea lui Paganini se reinventează în acest ,,air du temps" al vocației de violonist desăvarșit prin mâinile tinerei celebrități. Solista a adus în fața publicului o tehnică desăvârşită, stăpânită de sunete noi, tonuri duioase și abordări cu notă personală. Cu un simţ muzical unic, Ioana Cristina Goicea și-a dovedit talentul alături de mișcarea sublimă a baghetei și întreaga orchestră. Spectatorii impresionanți au aplaudat minute în șir prestația eroilor principali ai serii.

Pauza nu a făcut decât să pregătească publicul pentru interpretarea sub aceeași baghetă și orchestră a celebrei Simfonii nr.1 în do minor în patru părți: Allegro di molto, Andante, Menuetto. Allegro molto, Allegro con fuoco, compusă de celebrul copil-minune, Felix Mendelssohn Bartholdy.

Cu o eleganță extremă, într-un continuu vals armonios cu bagheta, dirijorul a hipnotizat sub minunatul compozitor întreaga orchestră formată din peste 50 de instrumentiști.

O orchestră extraordinară care confirmă de fiecare dată, interpretează orice compoziție fără echivoc. Coordonată în aceleși simțiri, într-un sincron remarcabil a făcut o echipă minunată cu dirijorul Alexandru Ganea. Această orchestră are nevoie doar de o partitură și melodioasele instrumente pentru a arăta ce poate.

„Mamei mele și bunicului meu le datorez toată formarea profesională”

Interviu cu violonista Ioana Cristina GOICEA

Ioana Cristina Goicea, studentă la Felix Mendelssohn Bartholdy, din Leipzig. A ales vioara în copilărie, provine dintr-o familie de muzicieni. Fiica violonistei Cristina Anghelescu și nepoata profesorului de vioară, Aurelian Anghelescu.
La 24 de ani are un imens palmares:
-premiul III la concursul internațional Andrea Postacchini, Italia - 2006;
-premiul I la concursul internațional Jaroslav Kocian, Cehia - 2008;
-premiul I și premiul special Bach la concursul internațional Kloster Schontal, Germania, 2009;
-premiul I și premiul special Reinhold Würth Förderpreis pentru continuarea studiilor, la concursul internațional Kloster Schontal, Germania, 2011;
-premiul II la concursul internațional Valsesia Musica, Varallo, Italia, 2013.

Foto: Raluca Georgescu

-Ați câștigat vara aceasta premiul I al concurs internațional „Michael Hill International Violin Competition”. Ce impact va avea asupra carierei?

-Câștigarea acestui concurs important la 24 de ani este un pas deosebit care a venit la timpul potrivit în cariera mea. În urma acestui concurs, care a avut o vizualizare enormă pe rețelele de socializare, am primit multe cereri de concerte importante, în China, Spania, Germania, Australia și Noua Zeelandă, printre altele, iar la anul voi înregistra primul CD pe „Atoll Label” în Noua Zeelandă, împreună cu pianistul Andrey Gugnin (și el câștigător al concursului International de la Sydney din 2016). Acest CD este, de asemenea, parte importantă a premiului, împreună cu un turneu de recitaluri și concert cu orchestra în Australia și Noua Zeelandă.

-Am văzut că ați câștigat foarte multe premii, acesta este cel mai important?

-Cred că acest premiu este cel mai important de până acum, dar și cele de dinainte au avut un rol, au fost treptele necesare.

-În ce moment ați simțit că vioara vă este ,,partener" în drumul către muzică?

-Cred că dinainte de a mă naște... ..

-Ați cântat de multe ori pe scenă cu mama dvs.

Ce simțiți când este lângă dvs.?

-Este o senzație absolut deosebită, mamei mele și bunicului meu le datorez toată formarea profesională.

-Ați susținut concerte în România și străinătate, Australia, China, Africa de Sud, Japonia, S.U.A. Cum percepe publicul de afară muzica dvs., prin comparație cu cel de acasă?

-Din fericire, peste tot unde am concertat am avut parte de public deosebit de cald și deschis.

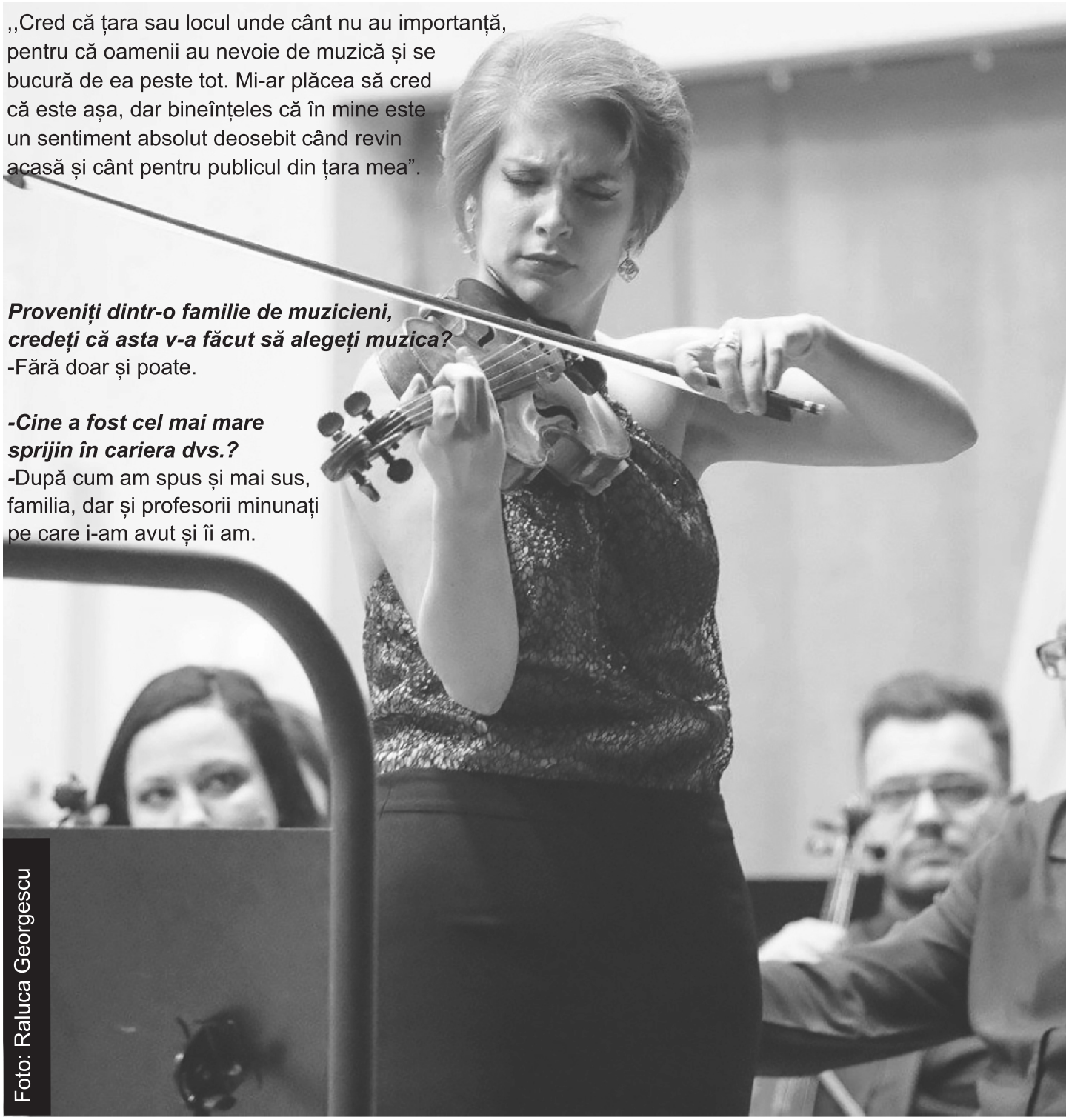

,,Cred că țara sau locul unde cânt nu au importanță, pentru că oamenii au nevoie de muzică și se bucură de ea peste tot. Mi-ar plăcea să cred că este așa, dar bineînțeles că în mine este un sentiment absolut deosebit când revin acasă și cânt pentru publicul din țara mea”.

Proveniți dintr-o familie de muzicieni, credeți că asta v-a făcut să alegeți muzica?
-Fără doar și poate.

-Cine a fost cel mai mare sprijin în cariera dvs.?
-După cum am spus și mai sus, familia, dar și profesorii minunați pe care i-am avut și îi am.

Foto: Raluca Georgescu

-De ce ați ales să studiați în Germainia și nu în altă țară, oferă altceva?
-Pentru că Germania este locul potrivit pentru muzicieni și artiști, oferă deosebit de multe posibilități. Germania mi-a oferit de-a lungul anilor enorm de multe.

-Câte ore de muncă se ascund în spatele unui concert pe care noi îl vedem pe scenă?
-Depinde de mulți factori, de repertoriu, timp de pregătire, cât de ocupată sunt sau când călătoresc etc..., dar, în general, 3 - 4 ore pe zi.

Ați revenit pe scena Filarmonicii Pitești, cum vă simțiți?
-Deosebit de mare placere mi-a făcut să revin la Pitești, unde publicul este, ca întotdeauna, extrem de doritor, și m-am bucurat să cânt și în sala de concerte nouă!

-Ce pasiuni aveți în afară de muzică?
- Limbi străine, sport, citit, plimbări în natura, animale...

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

„Concertele susținute sunt premiile mele”

Interviu cu dirijorul Alexandru Ganea

Alexandru Ganea, dirijorul care dă viață baghetei la pupitru dirijoral. Prima s-a dragoste a fost vioara. Ca violonist a câștigat numeroase premii: Premiul al II-lea la Concursul "Ciprian Porumbescu (Suceava, 1983), Premiul al II-lea la Concursul "Hariclea Darclée" (Piteşti, 1987), Marele Premiu "Struna de aur" la Concursul Internaţional de la Bydgoszcz (Polonia, 1987), ca membru al Orchestrei de Cameră a Liceului de Arte "George Enescu", Premiul I la Concursul "Mihail Jora", secţiunea cvartet (Bucureşti, 1992).

În anul 2001 Alexandru Ganea a ales să fie dirijor.

În această artă a colaborat cu nume importante: clarinetiştii Dan Avramovici,Emil Vişenescu, trompetistul Sergiu Cârstea, violoncelişti Marin Cazacu, Răzvan Suma, Alexandru Moroşanu, harpistul Ion Ivan Roncea și alte nume mari muzicii clasice. Este conferenţiar universitar şi dirijor al Orchestrei "Universitaria" în cadrul aceleiaşi instituţii de învăţământ muzical superior.

-Vă leagă multe amintiri de Filarmonica Pitești, cum vă simțiți când reveniți aici?

-De fiecare dată vin cu mare plăcere și încerc să fac muzică de calitate. Sigur că mă leagă multe amintiri, am pus și umărul la consolidarea acestei orchestre. Acum sunt dirijor - invitat permanent, dirijor cu titlul onorific.

-Ați cântat la vioară, la începuturile carierei artistice. Ne puteți spune ce v-a făcut să renunțați?

-Am considerat că ceea ce fac acum mă împlinește ca muzician, pare un pic mai interesant. Sigur că pot cânta oricând la vioară, cu mult mai bine decât alții, dar nu se pune problema așa. E un pas, o treaptă superioară față de ceea ce făceam înainte. Vioară însemnând un anumit nivel; putem face vioară sau orice alt instrument sau chiar dirijat pe anumite nivele. Ce am ascultat în seara aceasta (21 septembrie 2017 - n.red.) este un nivel înalt, nivel la care, trebuie să recunosc, nu am ajuns niciodată.

-Este fantastic cum faceți echipă cu bagheta pe scenă, câte ore de muncă se ascund în spatele unui astfel de spectacol?

-Sunt multe, multe, foarte multe ore. Depinde de program, două-trei-patru săptămâni foarte intense.Nu există sâmbătă, nu există duminică, Crăciun, Paște. .Când și când o zi liberă, dar cu totul întâmplător, mai ales în stagiune. Sigur, vara ne relaxăm, dar e multă muncă și nu numai pentru mine, pentru toată lumea. Indiferent că ai mei colegi au vârsta mea sau au 70-80 de ani. Să nu credeți că ei nu studiază dacă au 50 - 60 de ani de carieră, studiază la fel de mult sau poate și mai mult ca mine.

-În arta dirijorală, vorbim de talent sau de muncă? Ce contează mai mult?

Ca orice în viață, trebuie talent și restul, de la 5% până la 100%, așa cum spunea Enescu, e muncă.

-Ce părere aveți de Festivalul Enescu, care tocmai s-a încheiat?

Ideea de Festival „George Enescu” este extraordinară pentru noi românii. O dată la doi ani avem rarisima ocazie să ascultăm orchestre, soliști, să vedem mari dirijori. Asta este partea extraordinară pentru noi muzicienii, este o bulă de oxigen acest festival. Părțile mai puțin plăcute, din păcate, sunt cele legate de organizare. Sunt comasate în cele trei săptămâni extrem de multe evenimente, sunt zile în care se susțin 4-5 concerte, e imposibil să le poți vedea, toate sunt de bună calitate.

Nu știu care e scopul, sunt doi ani, după care e ,,secetă", iarăși vine festival, trei săptămâni în care nu știi unde să alergi, la Ateneu sau la Sala Palatului.

Foto: Raluca Georgescu

-Orchestrele din străinătate sunt altceva decât ce avem noi în România?

-Sigur că sunt, de ce să nu recunoaștem, sunt cu foarte multe clase peste noi. Fiecare orchestră în sine e un brand, sunt foarte mulți bani, salariile foarte ridicate și își pot permite să acapareze tot ce e mai bun în Europa, chiar și în lume. Mai nou vin și asiatici foarte mulți. Pentru un post de trompetist într-o orchestră de genul celor care vin la un concurs, se pot strânge la o selecție chiar și până la 200 de instrumentiști, toți sunt foarte buni, nu știi pe cine să alegi. Cine ajunge acolo este super-star.

-Ce credeți că trebuie să aducem orchestrelor din România, ce le lipsește?

În primul rând un pic mai mult profesionalism, mai mari exigențe în ceea ce facem. Cu salariile se rezolvă încet, dar asta nu e totul, trebuie să vrem să fim mai buni, să cântăm mai bine, să progresăm. Ne mulțumim cu puțin, prea puțin.

-Pe scenă faceți totul cu pasiune, puneți suflet, dar totul este este numai pasiune?

-Sigur că este, tot timpul am fost de părere că în viață trebuie să faci ce-ți place, dacă nu faci asta nu neapărat că te-ai ratat, dar lucrurile nu sunt în regulă. Trebuie să pui cât de multă pasiune, iar pe scenă cu atât mai mult. Pentru concert ne-am pregătit, concertul are în spate niște zile de muncă, de repetiții cu orchestra. E o bucătărie întreagă și, în sfârșit, când vine ziua concertului, avem o dorință în plus să iasă totul bine.

-Cum a fost experiența din această seară cu Ioana Cristina Goicea?

-Este una dintre speranțele școlii românești și nu numai, acum este în Germania, studiază acolo. E dintr-o familie de muzicieni, o știu de mulți ani. Am mai cântat de două ori împreună, aceasta este a treia oară. O văd în mare progres, sper să meargă tot așa. Cu siguranță va merge pe multe scene din Europa.

De curând a luat un premiu foarte important, noi nu știm de aici, dar la Auckland, unde a câștigat acel concurs, este considerat, nu neapărat primul nivel, imediat sub, primul nivel însemnând Concursul „Ceaikovski" sau „Regina Elisabeta", acestea fiind super concursuri. După multe etape foarte grele, Ioana a reușit să ia premiul întâi, ceea ce e o mândrie în plus pentru noi toți. Are vârsta la care trebuie să câștige premii, să meargă la concursuri, asta te propulsează.

-Aveți un compozitor preferat?

-Toți, toți cei pe care îi cânt, dacă nu mi-ar plăcea cu siguranță nu i-aș cânta. Și compozitorii au lucrări foarte bune și mai puțin bune.

-Pentru dumneavoastră există cel mai important premiu?

-Concertele sunt premiile mele.

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

Richard Wagner avea obsesia luxului

„Nu știm ce e mai burghez: gustul pentru lux, sau faptul că o dimineață fără muncă i se pare insuportabilă? Iată ce-i scrie Wagner lui Liszt: <Reiau de fiecare dată cu disperare munca artistică; iar atunci când se întâmplă asta, când trebuie să renunț din nou la realitate, să mă las din nou purtat de valurile fanteziei artistice pentru a mă mulțumi cu lumea imaginară, atunci am nevoie ca măcar fantezia mea să fie ajutată, puterea mea de plăsmuire să fie sprijinită.

Nu pot să trăiesc ca un câine - nu pot să mă culc pe niște paie și să mă dreg cu rachiu. Trebuie să mă simt puțin răsfățat, dacă vreau ca spiritul meu să ducă la capăt cumplita sarcină de-a plăsmui o lume inexistentă...>

Se știe că Wagner avea <obsesia> luxului, care trebuia să-l răsfețe pentru a-i stimula imaginația. Se înfășura în halate matlasate cu puf, dormea acoperit cu plăpumi de atlaz brodate cu ghirlande de trandafiri și împodobite cu dantele, iar pentru toate aceste semne de bogăție și risipă făcea nenumărate datorii. Hainele de atlaz colorate erau luxul de care avea nevoie pentru a se așeza dimineața la masa de lucru, pentru a-și îndeplini <cumplita sarcină>. Învești mântat în ele, ajunge la <acea stare de spirit artistică voluptoasă> pentru a evoca eroismul nordic, simbolismul fermecător al naturii, pentru a-l ajuta pe flăcăul blond ca soarele să-și făurească pe nicovală sabia de cuceritor - imagini care îi fac pe tinerii germani să-și umfle pieptul de mândrie". (Thomas Mann, „Pătimirile și măreția lui Richard Wagner", Editura Humanitas, 200004, p. 70-71)

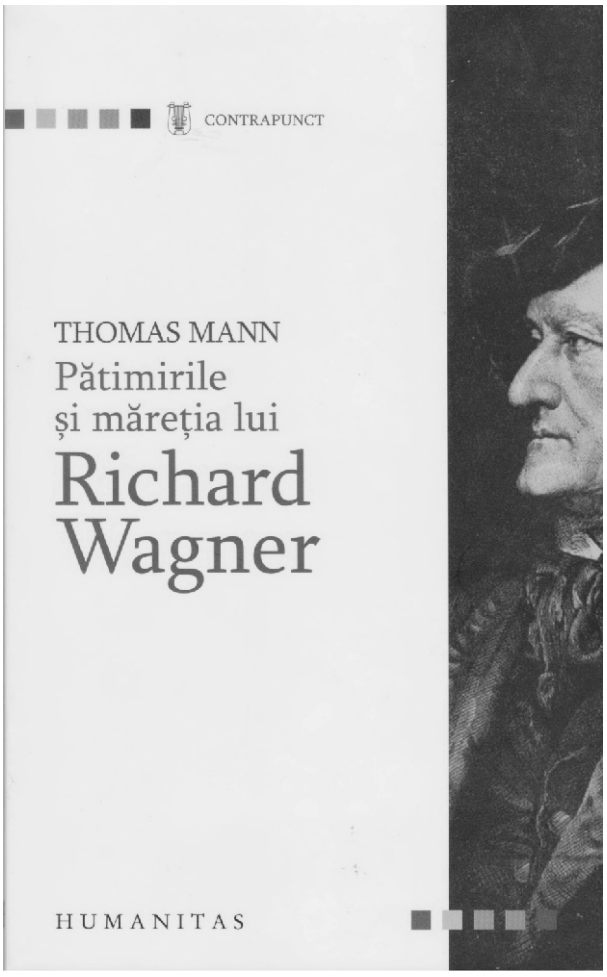

O stare acustică

29SEPTEMBRIE 2017 CRONICĂ MUZICALĂ de Iulia GEORGESCU

În seria concertelor unplugged desfășurate pe scena noii clădiri a Filarmonicii Pitești a ajuns și formația „The Mono Jacks” la 29 septembrie 2017. Istoria ei agitată influențează, cu siguranță, stilul muzical al formației căreia i se pretează extraordinar de bine acusticul. Din experiența sub așteptări cu trupa „AB4”, Doru Trăscău, solistul, fondează TMJ în 2008. Scot împreună un album, apoi un EP. În 2013 se despart pentru a se reuni ulterior în 2015, chemați probabil de libertatea pe care o simte fiecare membru făcând muzică, în ciuda faptului că au alte slujbe în arii conexe: grafică, design, sunet.

„The Mono Jacks” nu este doar o formație, este, mai degrabă, o stare. O stare de-afară, când poți să-ți desfaci brațele și să le îndrepți spre cer, inspirând puternic un aer răcoros de seară. Atunci se aud niște linii melodice. Ei susțin că ar fi “alternative rock “, eu i-aș zice muzică de pătruns la suflet. Pentru că, așa cum au arătat și la Pitești, acordurile fiecărei piese îți intră pe sub piele, se lasă purtate de sânge până la inimă, sunt pompate de aici spre creier, unde apar și sensurile versurilor profunde. În orice parte a corpului rămâne o parte din ADN-ul acordurilor.

THE MONO JACKS

Foto: Raluca Georgescu

Deși trupa a fost mai degrabă în prestație decât în relație cu publicul, solistul a reușit să creeze o legătură povestind, spre exemplu, despre inspirația din spatele „Tabloului”: un cuplu care depășește granițele și în care, după ce o cere în căsătorie, el se sperie. Iar ea nu mai acceptă să ofere a doua șansă. Așa încât mâinile celor doi nu mai sunt împreunate când cerul își poartă straiele de furtună. Metafore pline pentru sensuri depline.

În afară de „We’re all getting older”, „Maria”, „Drumul”, „Come back, girl”, „Woman”, „Gândurile “, trupa a cântat și un cover „The Editors”, printre formațiile prefererate ale lor, precum și două piese de pe viitorul album. Noi motive de a aștepta această apariție.

Ușor timizi din cauza specificului unei săli de filarmonică, am cerut „bis”. Doru s-a întors pe scenă unde ne-a încântat cu „Despre o tipă“, rămas de la AB4, și „Un sfert de secundă”. Deși dă o aparență de melodie care inspiră civic, aceasta din urmă a fost creată în urma unui experiment. Acest sfert este suficient pentru a lua o decizie, teoretic. În ciuda faptului că „ne-am născut cu fricile-n noi printre derbedei”. Ar putea fi altfel dacă am vinde tot. Într-adevăr. Muzică ce îndeamnă la gândit.

Starea „The Mono Jacks” ne-a urmarit câteva zile după. O stare foarte bună, pe care o meritățm în zilele agitate ale societății în viteză. Iar dacă v-am convins, vă invit la următoarele concerte acustice bilunare. La Filarmonică din Pitești. Vinerea.

Vindecătorul de suflete

05 OCTOMBRIE 2017 CRONICÃ MUZICALÃ - de Iulia LIȘMAN

CONCERT SIMFONIC

ORCHESTRA SIMFONICĂ

A FILARMONICII PITEȘTI

DIRIJOR - TIBERIU OPREA

SOLIST - GABRIEL CROITORU

Foto: Raluca Georgescu

Despre muzica ce s-a cântat joi seara (octombrie 2017) pe scena Filarmonicii Pitești numai cuvinte de laudă. Pentru instrumentiști, pentru dirijor și nu în ultimul rand pentru solist - Gabriel Croitoru. Marele nostru violonist a interpretat, cu dăruire și respectul ce îl caracterizează, una din capodoperele genialului romantic rus Piotr Ilici Ceaikovski: Concertul pentru vioară şi orchestră.

Concertul în re major, op. 35, a fost compus în anul 1878 şi a fost dedicat lui Adolf Brodski. Această operă este considerată extrem de grea pentru orice violonist, deoarece cere artistului o tehnică impecabilă și extrem de dificilă.

Ceaikovski este cel mai cunoscut compozitor rus al tuturor timpurile. Stilul său a avut mereu un succes răsunător datorită armoniei și suavității ritmului.

Acest vindecător de suflete, aduce alinare prin notele muzicale alese. Muzica lui inspiră emoție și sentimente nedefinite. Ceaikovski a facut minuni pentru mințile audienței.

Gabriel Croitoru prin ,,catedrala lui Enescu" a scos notă după notă și a dus publicul în delir.

Este un violonist excepțional, într-o evoluţie continuă, un oaspete îndrăgit de publicul piteștean și nu numai. Repertoriul său este unul vast, violonistul cântând cele mai frumoase şi dificile opere din literatura muzicală clasică.

Vioara în mâinile talentatului solist se oprește din a mai fi un instrument, transformând-o în creionul ce desenează o altă lume. O lume în care romanticul Ceaikovski face audiența martoră la sentimentele lui. Ecoul ropotelor de aplauze și felicitări se auzeau în toată sala la finalul primei părți. Publicul a fost pe deplin mulțumit de prestația actanților de pe scenă.

Partea a doua i-a aparținut orchestrei și dirijorului. Ocazie pentru a artăta din nou calitățile desăvârșite prin Simfonia a 9-a sau „Din lumea nouă”, de departe una dintre cele mai cunoscute compoziţii ale lui Antonin Dvorak. Simfonia este inspirată din muzica afro-americană, pe care a analizat-o și a îndrăgit-o, în călătoria în Iowa.

Prin instrumentele orchestrei, sub bagheta expansivului dirijor Tiberiu Oprea, Simfonia a 9-a sună pretențioasă, afirmativă, ascendentă în forță și într-o revenire curată, dar triumfătoare.

Dirijorul Tiberiu Oprea a condus cu pasiune și a dat tot ce avea mai bun pe parcursul întregului concert. A demonstrat o bună cunoaștere a rafinamentului la care se pretează o asemenea capodoperă a clasicismului muzical.

Pentru auditoriu, cele aproape 100 de minute ale concertului au trecut repede, deoarece totul era captivant la oricare dintre ei te-ai fi uitat, dirijor sau instrumentist. Este o reușită a interpreţilor, a dirijorului şi a întregii orchestre.

„Eu mi-aș fi dorit să fiu cântăreț, cu acest gând am pornit”

Interviu cu violonistul Gabriel CROITORU

Foto: Raluca Georgescu

Gabriel Croitoru este absolvent al Liceului de Muzică ,,George Enescu" din Capitală, licenţiat al Universităţii Naţionale de Muzică Bucureşti şi doctor în muzică la Universitatea Naţională de Muzică Bucureşti. Cu o activitate solistică impresionantă, de peste 1000 de concerte și recitaluri, violonistul a concertat pe cele mai mari scene din Franţa, Spania, Germania, China, Bulgaria, Statele Unite ale Americii, fosta URSS, Ungaria şi România.

-De-a lungul timpului ați avut foarte multe concerte, în seara aceasta, de 5 octombrie 2017, încă unul. Simțiți o diferență între ele?

-Nu există două concerte identice. În primul rând, din cauza stării de spirit pe care o ai în fiecare zi, nici un om nu se trezește cu aceeași vioiciune de fiecare dată. În al doilea rând, legat de repertoriu. Nici un repertoriu nu seamănă de la un concert la altul, exceptând momentele în care ești în turneu cu același program. Atunci sigur că la ora șapte seara trebuie să devin, cum zicea un prieten din aceeași breaslă, brusc mai talentat decât m-a făcut mama. E greu să intri în stare, dar o dată ce te obișnuiești cu ritmul, practic devine o plăcere. În meseria asta de fapt este o plăcere, eu așa o consider. Mie îmi place ceea ce fac, de aceea și cânt de atâția ani. Consider că dacă toți am face cu plăcere ceea ce facem la locul de muncă, ne-ar merge mai bine.

-La peste 1000 de concerte, mai aveți emoții?

-Nu îmi aduc aminte când am avut ultima dată. Am trecut printr-o perioadă din aceasta, dar nu îmi amintesc când a fost momentul. Cred că era în liceu, de mult. Când am conștientizat trecerea de la statutul de copil așa zis minune, cum mă caracterizau unii la vremea respectivă, la adolescentul care cântă pe scene cot la cot cu alții mai în vârstă decât el și cărora trebuie să le facă față în aceeași parametri. Acolo de fapt cedează multă lume, mă refer la cei care facem meseria asta, e greu să treci și să te adaptezi la condiția de solist după ce crezi că înaintea ta au fost niște nume recunoscute și care fac față cu brio acestui stres, pentru că până la urmă e un stres. Un prieten de-al meu care nu are treabă cu muzica, spunea: ,,-Ce mare stres aveți voi? Stai și cânți la vioară, hai să facem o încercare. Suntem la tine acasă, știi o poezie, nu? -Sigur că știu. -Te rog frumos, urcă-te în picioare pe acea masă și spune o poezie, nu suntem decât noi doi și voi doi. -Nu pot, dacă pică masa cu mine." Asta e deja un stres.

-E greu să purtați cu dumneavoastră, emblema ,,continuatorul lui Enescu"?

-Nu știu ce să zic, dacă sunt eu continuatorul lui Enescu. Din punct de vedere al instrumentului așa s-ar zice, pentru că de la Maestrul George Enescu nu a mai cântat nimeni cu vioara lui până la mine. Din alte puncte de vedere mi-e greu să ma auto laud eu. E adevărat că la un moment dat în 1999, l-am cunoscut Yehudi Menuhin, a fost discipol o viață întreagă și cred că la orice frază nu exista să nu rostească, maestrul meu George Enescu. Avea sintagma asta pe care o folosea permanent. Am imprimarea mărturisirii de după ce m-a ascultat în care spunea că e clar că deși nu l-am cunoscut pe George Enescu, reușește să vadă urmele școlii pe care el a învățat-o de la maestrul lui. Enescu a creat o școală de vioară care din afară văzută este percepută ca atare. Sunt eu sau suntem mai mulți, e greu de spus, dar m-aș bucura să fie așa.

Foto: Raluca Georgescu

Cum este să cântați la aceeași vioară la care a cântat și legendarul Enescu?

-Asta e o bucurie enormă, lăsând la o parte stresul, orice instrument de valoare care circulă pe lumea asta, are asigurare. În baza acelei asigurări ești exonerat de orice problemă care s-ar putea ivi cu instrumentul. E o grijă pe care o ai permanent, de exemplu când sunt plecat cu vioara nu o las nici o clipă din ochi, nici când merg la masă, nici când merg să dorm, nicăieri.

Revenind la partea artistică îți oferă numeroase posibilități acustice, poți să scoți orice fel de nuanță, orice fel de culoare dintr-un instrument care îți răspunde imediat. Aceste viori au făcut asta de 300 de ani. Mai sunt și alte viori care circulă în lume, făcute de Guarneri au rămas în utilizare vreo 60. El a trăit puțin, nu a construit foarte multe. Cu atât mai mare este valoarea unui instrument, lăsând la o parte antecedenții care au cântat pe ea înainte. Și eu sunt pasager în viața instrumentului, sper să fie moștenit în foarte bune condiții, așa o voi da mai departe când va veni timpul.

-Dacă în această seară ați avea posibilitatea să alegeți între vioara la care cântați acum și Stradivarius, pe care ați alege-o?

-Întotdeauna am preferat Guarneri, de aici și ideea de Duel al viorilor în care suntem la al șaptelea an consecutiv prin țară și străinătate. La un moment dat am încercat, am ieșit pe scenă cu viorile invers, nu a fost mulțumit nici Liviu și nici eu. Când te obișnuiești cu un anumit timbru și o calitate sonoră, e greu să îți mai placă altceva. E ca și într-o căsnicie, te obișnuiești, ești dedicat trup și suflet într-o direcție, nu merge să schimbi macazul permanent și să zici mi-ar fi plăcut și aia și aia, nu este chiar așa.

-Ați început să cântați la vioară la 6 ani, cum este pentru un copil, cum percepe vioara?

-Greu. E mai greu pentru un copil să înceapă vioara decât pianul. La vremea la care am început eu nu se făcea decât vioară sau pian, acum se poate începe cu mai multe instrumente. Când apeși pe clape la pian, chiar dacă știi să cânți sau nu iese un sunet cât de cât decent. La vioară până reușești să scoți un sunet care să te mulțumească și să nu zgârie urechile nimănui, inclusiv ale tale, te strădui. După ce știi că muncești să iasă cât de cât și mai vezi că nu iese nimic, e cam complicat. Acel moment depinde foarte mult de profesorul de instrument, îți pune instrumentul în mână și nu reușește să te stimuleze emoțional, te lași păgubaș. E greu până reușești să pornești.

Foto: Raluca Georgescu

-Ați făcut parte din juriul multor concursuri, ce viitor are muzica clasică?

-Eu zic că va funcționa. E adevărat că aici e o întrebare, cui te adresezi cu acest gen de muzică? Din păcate, trebuie să recunosc că în multe dintre ocazii nu are legătură cu școala, nu din cauza lipsei de exercițiu de a veni într-o sală de concerte îți place sau nu îți place. Practic, mulți dintre cei care au ascultat o dată și au spus, nu îmi place, nu mai merg niciodată, nu știu cu ce au de a face. Noi mai facem, prin intermediul Radio România, un turneu care se numește Vioara lui George Enescu la sate și am avut surpriza să constatăm că poporul român nu e atât de tâmpit, precum îl cred unii. Au venit oameni care nu au fost niciodată la un spectacol, nu mai zic la acest gen muzical, la nici un fel de spectacol. Erau două fete cu noi de la radio și una din ele s-a dus să-i întrebe cum de au venit la concert. ,,

- Îi cunoașteți pe protagoniști? - Nu, de unde să îi cunoaștem!? -Și cum de ați venit? -Cum, să se întâmple la noi în sat ceva de cultură și eu să nu mă duc? Merg să văd despre ce este vorba." Oamenii, nu neapărat de cultură, chiar și un om simplu, dacă îi place, vine și a doua oară, dacă nu i-a plăcut s-a lămurit, știe în ce direcție merge.

Nu degeaba făcea Enescu asta, noi am plecat de la ideea lui. Cânta pe front, prin spitale, pe unde putea să aducă alinare celor care erau în suferință. Acum nu mai era cazul de suferință, era vorba de a duce mai departe ideea și de a face o oarecare culturalizare în rândul celor care nu au acces în sălile de concert. Ideea este foarte frumoasă și funcțională. E adevărat că depinde de localitate, autorități, de felul în care se implică. Am avut surpriza să vedem că se închid undeva toate activitățile și să vină toți la concert, nu are importanță unde. În alte părți s-a întâmplat și invers. Dacă vrei, se poate, există variante. Dacă nu, spui că nu se poate. În mare parte, acest turneu e un câștig.

Foto: Raluca Georgescu

-În străinătate, publicul este mai educat?

-Nu aș zice că e mai educat, e mai obișnuit cu acest gen muzical, dar și acolo sunt multe persoane care vin pentru a fi văzute. Să știți că și la noi este valabil, observ că deși te adresezi unui public, să zicem mai elevat, de aia încep să apară invitați în rândul politicienilor care dacă se deranjează să vină la concert, se ridică la jumătate și pleacă, ei nu știu când se termină, au bifat evenimentul. Dacă nu, au destule persoane în jur cărora să le dea invitațiile, în timp ce alții care ar vrea să intre la concert, nu au loc. Aceasta este o anomalie, după părerea mea, care ar trebui să se regleze și se va regla.

-Anii de muncă pe care i-ați investit în această pasiune și meserie, vă sunt răsplătiți atunci când vedeți publicul fascinat de ceea ce faceți pe scenă?

-Da, nu există bucurie mai mare ca atunci când încerci să transmiți prin instrument. Cineva zicea că vioara a fost concepută pentru a fi cel mai aproape instrument de vocea umană. Există un adevăr, prin inflexiuni te poți apropia de vocea umană, dar care sigur nu poate fi egalată. Eu mi-aș fi dorit să fiu cântăreț, cu acest gând am pornit. Cu vocea mea era imposibil, degeaba există ureche muzicală dacă nu sunt calități de la natură. Din fericire, s-a nimerit să am manualitate pe instrument și chiar dacă nu am cântat cu voce, am reușit la vioară.

-Vedeți în fiica dumneavoastră, violonista Simina Croitoru, reflectat talentul dvs?

-Da, dar ea avut ocazia, șansa aș zice de a crește în acest mediu, eu nu. Părinții mei nu erau muzicieni, le-au plăcut muzica, dar nu a fost nici unul de această meserie. Ea de mică a crescut în acest mediu. Soția mea este profesoar de vioară și a fost violonistă, a avut ocazia să audă repertorii. Chiar ea îmi spunea că nu a studiat la vremea respectivă concertele mari pe care le cântă astăzi, dar în momentul în care a venit rândul să le învețe, a constatat că multe lucruri deja le știa, le auzise în lecțiile pe care le făceam cu studenții. E un câștig, dar trebuie să ai darul de la natură. Se putea întâmpla să nu aibă ureche muzică sau să nu fie destul de muncitoare. Trebuie îmbinate toate, a și muncit a avut și acest dar de la natură, crescând într-un mediu muzical a avut o dezvoltare frumoasă.

-Considerați că talentul este mai important decât munca, sau este un raport egal?

-Egal-egal nu e, dar fără muncă nu merge. Vioara este un instrument greu, dacă nu muncești te lasă. Îți trebuie antrenament, dacă îl lași deoparte, deoparte rămâne.

Am avut exemple de-a lungul anilor de oameni care s-au străduit, au muncit poate de două ori mai mult decât am muncit eu și cu toate astea nu au reușit să-și facă un drum în care să îi cunoască lumea și asta numai din cauza că nu au fost înzestrați de la natură. Muncă fără talent nu merge, dar nici talent fără muncă. Sunt destui care au talent de la natură și cântă la vioară. Este și un banc. Un negru este întrebat dacă știe să cânte la vioară. Răspunsul a fost, nu am cântat niciodată, dar cred că știu. Oamenii acești, au un respect deosebit pentru cei care muncesc, mă refer la instrumentiști. E greu nu e ușor, dar e și frumos.

-Considerați vioara un partener în această viață?

Cu siguranță, de-a lungul timpului te și obișnuiești. Vara când e mai liber, parcă lipsește ceva. Face parte din viața mea.

-Ați revenit pe scena Filarmonicii Pitești, formați o echipă cu orchestra, o simțiți?

-Este o colaborare fructuoasă de fiecare dată, deși este o orchestră tânără. Din ce în ce mai mulți dintre foștii studenți pe care i-am văzut la facultate, populează aceste orchestre românești, filarmonicile. E o schimbare de generație care aduce suflu în orchestră. Lipsa de experiență este compensată de râvna de a vrea să facă din ce în ce mai mult. Când ești în față, ca solist, nu poți lăsa ștacheta pentru că se aude, într-un ansamblu se mai întâmplă. Această este un caz fericit, este un colectiv tânăr și funcțional. Există această sală care sună foarte bine, mă bucur. Este una dintre orchestrele de viitor ale României.

-Mai aveți vreun vis de realizat?

-Acum sunt bunic și mă gândeam că poate dă Dumnezeu să o apuc și pe cea mică cântând. Poate că o vrea să cânte, poate nu. Are un an și jumătate și sigur mi-aș dori să cânte, mi-ar plăcea. Cu Simina am cântat de curând la „Duelul viorilor”, a fost foarte frumos, ne-am bucurat cu toții.

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

Foto: Raluca Georgescu

„Împreună cu Jean Dumitrașcu și Mădălin Sandu am făcut o echipă imbatabilă la începuturi”

Interviu cu dirijorul Tiberiu OPREA

Tiberiu Oprea este licenţiat al Universităţii Naţionale de Muzică – Bucureşti, Facultatea de Compoziţie, Muzicologie şi Pedagogie Muzicală, dirijat de orchestră la clasa maestrului Ludovic Bacs, absolvind totodată şi cursurile de Master. Tiberiu este prim-dirijorul Filarmonicii Pitești. Este unul dintre cei care au pus bazele acestei filarmonici.
Pe lângă talentul și arta dirijorală pe care o stăpânește extraordinar, Tiberiu este un modest vesel, gata oricând să facă orice pentru pasiunea lui, muzica.

-Ce a însemnat și ce înseamnă în acest moment Filarmonica Pitești pentru dumneavoastră?

-O întrebare dragă, precum va fi și răspunsul. Este copilul meu artistic. În 2007, la înființarea ei, am pus nu numai umărul, ci toată ființa mea. Împreună cu domnul manager Jean Dumitrașcu și concert-maestrul Mădălin Sandu am făcut o echipă imbatabilă la acea vreme. Au trecut 10 ani de stagiune, avem un public valoros, concerte, invitați de marcă, repertoriu divers, avem totul astfel încât să ne păstrăm publicul și să aducem de fiecare dată ceva nou pentru toate gusturile.

-Vă simțiți acasă pe această scenă împreună cu orchestra?

-Din fericire, am ajuns să mă simt aproape "acasă" pe orice scenă interpretez, dar aici la Pitești întotdeauna este altfel, este special. Am o relație diferită cu orchestra noastră, față de alte ansambluri cu care lucrez. Aici pot cere anumite lucruri, sunt mai flexibili, discutăm la alt nivel psihologic și sufletesc.

În adolescență ați studiat vioara, vă mai întoarceți la ea măcar ocazional?

-Am o mini-carieră violonistică, obținând premii, făcând turnee prin Europa în calitate de solist și concertmaestru al unor ansambluri diferite. Așa ceva nu poți lăsa. Însă, mai demult, am mutat accentul de pe arcuș pe baghetă - și, până de curând, am participat la evenimente sporadice - concerte umanitare, evenimente private etc. Surpriza pentru mulți melomani ai Piteștiului este că voi avea un recital, chiar în această sala, pe 23 octombrie. Am fost invitat de prieteni și interpreți foarte valoroși - Andreea Butnaru și Florin Mitrea. Ei m-au provocat să cântăm împreună, dar acțiunea trebuie susținută prin ore de studiu zilnic, ca pe vremea studenției (râde). Îmi este dor să fac muzică în mod direct, pe instrument. Atunci când ai orchestra în față, efortul de a te apropia de imaginea ta auditivă este mai mare, propui diferite metode, ai o strategie, dar efectul scontat va ține de calitatea orchestrei, de cultura ei, de gradul tau de apropiere, de abordare.

-Vă atrage mai mult bagheta?

-O întrebare grea, dar îmi plac provocările. Se completează, cu vioara e mai intim, muzica interpretată în mod direct, cum ziceam. Dirijatul completează din punct de vedere holistic. Mi-a plăcut întotdeauna să mă ridic deasupra copacilor ca să văd pădurea. Motivul pentru care fac dirijatul (o artă extrem de complexă) este că vreau să cunosc întregul, nu doar o parte.

Foto: Raluca Georgescu

-Când ați debutat ca dirijor și erați pe scenă, ați simțit că este drumul corect?

-Nu știu nici acum care este drumul corect, nu știu dacă știm vreodată, dar este cel care îmi oferă, care mă provoacă cel mai mult, care mă solicită să fiu flexibil, să mă adaptez, să învăț. Toată viața înveți. Bagheta, dirijatul, îmi dă posibilitatea să fac acest lucru; în plus, cunosc lumea, lucrez cu ansambluri noi; sunt rechemat unde am fost, sunt chemat în locuri noi. Îmi place foarte mult să lucrez cu oamenii deși mă obosește foarte tare... trebuie o răbdare mare, tact, dedicare... și asta costă.

-Pe scenele din România sunteți foarte apreciat ca dirijor, în străinătate cum simțiți publicul?

-În străinătate am avut contracte de scurtă durată. În România, cu unele excepții, nu avem un public format, în sensul cultural-muzical – adică cunoscător și constant, deși lumea este avidă după muzică. Dacă se face publicitate și există un management corect al instituțiilor, există public. Sunt sigur că există mii de potențiali spectatori, dar mulți oameni nu știu încă ceea ce se întâmplă într-o sală de concerte.

Dacă evenimentul este prezentat într-un ambalaj corespunzător și persoana nimerește la un concert care să nu îl sperie, ba dimpotrivă, va repeta experiența, va simți că se regăsește în această muzică mai mult decât în alte genuri, deși orice gen își are părticica lui. În străinătate, însă, sunt mai multe centre cu tradiție muzicală, iar lumea vine pentru încă o altă variantă, vorbesc mai mult de Vest, pentru că acolo am ajuns eu. De aceea, unii spun că publicul este mai rece deoarece este mai obișnuit, fiind mai obișnuit tinde să se plafoneze un pic în aprecieri. Nu sunt de acord, cred că există o rețetă pentru orice audiență. Este ca și cu elevii la școală, într-un fel predai în clasa I, în alt fel în clasa a V-a, poate același material. Trebuie flexibilitate în interpretarea piesei respective, niciodată la fel - e avantajul fundamental al muzicii clasice, avantajul reînnoirii, poeticitatea. De aceea este nemuritoare.

-Ce satisfacții vă aduce muzica?

-Nu aș putea trăi fără muzică și cred că nimeni nu ar trebui să trăiască fără marea muzică. Noi regăsim în ea stări pe care le trăim prea puţin în viața de toate zilele. Am devenit foarte tensionați, înclinăm doar spre anumite categorii de sentimente, pe când această muzică îți oferă totul într-un timp concentrat. În două ore ai ascultat un roman sonor pe care ai vrea să îl reasculți, este ca o carte bună la care revii. Sfatul meu este ca atunci când ne ducem în sala de concert, să o facem fără prejudecăți, deschiși, pregătiți pentru senzații și sentimente noi, poate incomode, neobișnuite, dar sigur necesare. Poți să te distrezi, sau nu, muzica adevărată nu ține neapărat de divertisment. Dar vei simți că te completează.

-Numiți trei calități pe care ar trebuie să le aibă un dirijor?

-Bine pregătit din punct de vedere muzical, bun strateg, flexibil. Prima condiție pentru orice dirijor tânăr este să fie bine pregătit; numai că experiența de a-ți organiza o anumită repetiție în funcție de ceea ce primești se câștigă în timp. Poți să vii cu socoteala de acasă, pregătit să lucrezi anumite pasaje care nu au nevoie așa mare de șlefuire, față de altele care necesită o mai mare atenție decât ţi-ai calculat. Și atunci trebuie să te adaptezi. Și aș adăuga: tact, ştiinţa de a propune, de a convinge că versiunea ta este una autentică. Poate că orchestra are dispoziție să te asculte sau nu. Vin pregătiți, dar sunt oameni, fiecare cu sensibilitatea lui, cu probleme diverse. Trebuie să înțelegi asta, înainte de a le cere să creeze stări. Și, nu în ultimul rând, o gestică, o tehnică foarte bună pentru a traduce în timp muzical toate acestea...

-Vă mulțumim !

Iulia Lișman

Foto: Raluca Georgescu

Dinu Lipatti - Omul cel bun al neamului românesc

de Jean Dumitrașcu

Dacă am fi chemați la Judecata de Apoi a culturii, unul dintre cei prea puțini pe care i-am putea chema în ajutorul neamului nostru ar fi Dinu Lipatti, „instrumentul" prin care Dumnezeu a reușit să comunice, pentru scurtă vreme, cu pământenii. A trăit ca un martir, a înfruntat suferința cu un stoicism rar întâlnit, iar cei care l-au cunoscut mai bine pe om, a trăit ca un sfânt. Dincolo de performanțele sale artistice, omul a impresionat întotdeauna și pretutindeni prin bunătatea sa proverbială. Atinsese perfecțiunea interpretativă, era considerat un geniu, dar el simțea nevoia să promită celor din jur, cu sfială, că data viitoare va fi mai bine. Pentru că el credea că numai o tehnică perfectă servește muzica. Iar tehnica înseamnă muncă neîntreruptă cu partiturile în față. Pare de neimaginat, pentru interpreții grăbiți de astăzi, dar Lipatti a lucrat trei ani din scurta sa viață pe „Balada a 4-a" a lui Chopin mai înainte de a îndrăzni să o înfățișeze unui auditoriu privilegiat. El căuta permanent muzica din spatele notelor. Poate și de aceea, Sir Yehudi Menuhin îl considera a fi cel mai mare pianist al lumii, după Frédéric Chopin. Și așa va rămâne în memoria umanității pentru multă vreme.

Compozitorul Dinu Lipatti nu a avut, în schimb, același noroc. Poate că, acaparat de cariera solistică pe marile scene ale lumii, de întâlnirile cu publicul și contactele cu muzicienii vremii sale, de studiul individual asiduu, de multele înregistrări, de lupta cu boala, a „furat" din timpul destinat componisticii, multe lucrări rămânând neterminate. Ca să spunem tristul adevăr, creațiile lui Dinu Lipatti sunt nedreptățite în ultima vreme, ele neregăsindu-se în repertoriul curent al instituțiilor muzicale din țară sau de aiurea. Eu însumi trebuie să-mi fac mea culpa, pentru că am programat lucrări de-ale sale în special la momente aniversare, cum se întâmplă și anul acesta, și nu stagiune de stagiune.

Nici soliștii nu dau năvală, ce-i drept, mai toți căutând să meargă la sigur, în fața publicului, cu Beethoven, Mozart, Ceaikovski, Rahmaninov. Poate a venit momentul să ne întoarcem cu adevărat la compozitorul Lipatti, să-l cântăm mai mult și să-l evocăm mai puțin.

Anul acesta a fost proclamat de către Institutul Cultural Român și alte instituții ca fiind Anul Lipatti. I.C.R. a organizat mai multe concerte deja, la București, Viena și Londra, în care mari soliști au interpretat lucrări de Dinu Lipatti. Universitatea Națională de Muzică din București, filarmonici din țară, precum și cea din Pitești, asociații culturale și instituții de învățământ, la rându-le, îl omagiază pe Dinu Lipatti - pianistul, compozitorul, profesorul, cronicarul muzical, fotograful, omul, pur și simplu.

În Argeș, din fericire, Casa Memorială „Dinu Lipatti” de la Leordeni (Fundățeanca) este un așezământ cultural de primă importanță, un reper pe harta culturală a țării, în care s-au organizat și se organizează prestigioase serate muzicale cu sprijinul Consiliului Județean Argeș, al Ministerului Culturii, al unor asociații. La Pitești, Liceul de Arte „Dinu Lipatti” îi poartă cu cinste numele, iar Filarmonica Pitești are în program, anul acesta, mai multe evenimente în care compozițiile lui Lipatti vor străluci.

Țin să felicit modul în care Consiliul Județean Argeș și Muzeul Județean Argeș sărbătoresc centenarul nașterii lui Lipatti - prin editarea completă a cărții mamei sale, prin medalia jubiliară, prin concerte și alte manifestări.

Nu vreau să închei aceste puține cuvinte fără a face următoarea precizare: abonat și cronicar al concertelor Filarmonicii Pitești din prima stagiune, ÎPS Calinic, Arhiepiscopul Argeșului și Muscelului, a militat în „Societatea argeșeană”, în anii 2007-2008, pentru ca Filarmonica Pitești, instituție muzicală profesionistă aflată atunci la început de drum, să primească numele de „Dinu Lipatti”.Era de dorit, o doream cu toții, avem Fundățeanca aproape, dar a fost imposibil, o altă filarmonică din țară, cea de la Satu Mare, să grăbise să facă acest gest sublim din 1991.

Dar Dinu Lipatti nu are nevoie să fie urcat pe firmament, nu are nevoie de statui, deși nu ar strica un bust, de străzi care să-i poarte numele. De fapt, noi avem nevoie de el, noi trebuie să-l cântăm mai mult, să-l cunoaștem mai bine. Prin muzica lui Dinu Lipatti nu te înalți la cer, nu cobori nici în genuni, ci simți cum devii mai bun.

Viața pianistului Lipatti povestită de mama sa:

„Dinu avea atunci trei ani jumătate. Cea mai mare plăcere a lui era pianul. Aveam o pianină Hoff germană, cu mecanică englezească, pianul meu de fată. Soțul meu avea unul vienez, Bösendorfer, dar Dinu zdrăncănea tot timpul la al meu. Știa bine că-i permiteam tot - absolut tot.

Într-o după amiază a lunii octombrie începu să facă gama, două zile mai târziu lua octavele cu amândouă mâinile, neputându-le cuprinde cu una singură. La sfârșit, adresându-se bonei, îi spuse: <Închide pianul încetișor>, la care bona replică: <Dar tu de ce-l lovești așa de tare?> <„Păi, răspunse Dinu, pentru că pianul ăsta care vorbește să înțeleagă că-l părăsesc și asta înseamnă: un adio>. Avea răspunsuri pe cât de copilărești, pe atât de rezonabile.

La București, și mai ales iarna, cântam mult. Soțul meu era un violonist remarcabil, elev al lui Karl Flesch și mai târziu al lui Pablo de Sarasate. Eu îl acompaniam la piesele sale preferate. Dinu împlinea curând patru ani și mă rugă să-l învăț puțin la pian, ca să poată să-l acompanieze pe tatăl său; atunci m-am hotărât să-l iau pe genunchi și să-l învăț <Preludiul> de Bach. Îl cântam în fiecare dimineață ca introducere la <Ave Maria> de Gounod, pe care soțul meu îi plăcea s-o repete în loc de rugăciune, înainte de a părăsi casa.

Dinu Lipatti împreună cu mama sa

Sursa foto: dinulipatti.org

N-am avut dificultăți mari cu adoratul meu Dinu, pentru că în opt zile executa perfect <Preludiul> de Bach. Când, într-o dimineață, soțul meu mă chemă să iau loc la pian, am pus pe micuț în locul meu și i-am făcut semn soțului să nu spună nimic, ca să nu-l intimideze. A fost o minune. Ritmul său, aerul de virtuos ce-l lua ca să-și egaleze tatăl, pentru care avea o profundă admirație; bucuria sa și întreaga-i înfățișare ne-au emoționat într-atâta, încât toată ziua ni l-am împărțit în mângâieri nebune. Curând după aceea, celebrul muzician și compatriot George Enescu ne făcu plăcerea de a fi nașul lui Dinu. La acest botez, la care asistă un mare număr de muzicieni din țară, Dinu cântă un menuet de Mozart.

George Enescu îl aplaudă entuziasmat și îi prezise un mare viitor ca pianist.

Din acest moment, Dinu pusese întrucâtva stăpânire pe pianul său drag, se ducea să cânte și pe Bösendorfer, dar era mai mulțumit de acest Hoff. Îi puneam perne ca să ajungă la claviatură, cu toate că tatăl său îi cumpărase un scaun special cu un spătar, care-l forța să se țină drept.

Cu fiecare zi îmi dam seama că avea o mare pasiune pentru muzică și dacă nu l-aș fi supravegheat, nu și-ar mai fi părăsit pianul niciodată.

Acum, când împlinise patru ani, improviza și, după persoanele ce veneau la noi, aranja pentru fiecare din ele o melodie, întocmai ca un portret fidel al persoanei".

(Ana Lipatti, „Viața pianistului Lipatti povestită de mama sa", p. 25-26, Editura Litera, 1975)

Valentin Gheorghiu a deschis ultima stagiune camerală a Filarmonicii Pitești

9 OCTOMBRIE 2017 CRONICĂ MUZICALĂ - de Iulia LIȘMAN

PIAN LA PATRU MÂINI,

SOLIȘTI:

ROXANA GHEORGHIU,

VALENTIN GHEORGHIU

Foto: Raluca Georgescu

„Pian la patru mâini" s-a numit recitalul cameral de luni seara, 9 octombrie 2017, la Filarmonica Pitești, susținut de Valentin și Roxana Gheorghiu. Concertul extraordinar a deschis stagiunea camerală, 2017-2018, a Filarmonicii Pitești.

Valentin Gheorghiu este considerat unul dintre cei mai importanţi pianişti români ai secolului XX. A studiat la Bucureşti şi la Paris, a beneficiat de îndrumarea lui George Enescu, care a văzut în el „talent rar, ce trebuie supravegheat îndeaproape". Valentin Gheorghiu s-a afirmat şi în calitate de compozitor.

A început să cânte la pian la vârsta de 5 ani, iar la 9 ani pleacă la Paris pentru a studia.

Cu toate că a fost începutul săptămânii, sala a fost plină. Acesta este un semn minunat că muzica de calitate va avea mereu publicul asigurat.

O liniște asurzitoare, un pian, doi oamenii și o sală care așteapta nerăbdătoarele primele acorduri.

Sub degetele maestrului Valentin Gheorghiu, pianul a rezonat și Sonata lui Mozart s-a făcut auzită în sala Filarmonicii.

O stare de melancolie îmbracă sala, iar seara de octombrie e doar încă un mic amănunt care face ca orice lucru, timp sau problemă să se transforme într-o minunată eufonie.

Statura maestrului pianist este impresionantă, drept ca un falnic stejar, fără a se vedea greutatea celor aproape 9 decenii, alături de soție, pianistă Roxana Gheorghiu, a creat fantezie cu opera cu același nume a lui Franz Schubert.

Publicul le răsplătește fiecare moment de răsfăț auditiv prin aplauze, omagiu cel mai de preț pe care un artist îl poate primi. Oamenii din această seară, pentru care cuvântul ,,artist" este prea mic, chiar dacă fac asta de o viață sunt vizibil emoționați. Dacă nu ar simți muzica nu ne-ar transmit-o nouă, celor veniți acolo să vedem un mic fragment din talentul lor.

O viață întreagă, pianistul Valentin Gheorghiu a comunicat cu publicul prin atingerea clapelor pianului. La şapte decenii după debutul său, păstrează pentru scenă același entuziasm, același zâmbet cald pe care îl oferă publicului.

Toate compozițiile din program: Sonata lui Mozart, Fantezia și Grand Rondeaului lui Franz Schubert, Mica suită a lui Clude Debussy au fost interpretate cu dăruire, dar Rapsodia lui George Enescu a sunat ca nimeni alta. Se simțea cum fiecare notă este trecută prin filtrul sufletului maestrului și apoi oferită publicului. A sunat înălțător, triumfător ca

„Dacă nu era muzica, nu făceam nimic altceva”

Interviu cu pianistul Valentin Gheorghiu

Pianistul Valentin Gheorghiu a început să cânte la vârsta de 5 ani. George Enescu l-a recomandat ca fiind un **"talent rar ce trebuie supravegheat îndeaproape”**, astfel la vârstă de 9 ani, primește o bursă pentru a studia în Franța. La doar 15 ani debutează la Ateneul Român în compania Orchestrei Filarmonice din București, sub bagheta lui George Georgescu.

Foto: Raluca Georgescu

-Ați revenit la Pitești, cum găsiți filarmonica?

-Foarte bine. În seara aceasta vom avea recital de pian la patru mâini. Sala este foarte bună, orchestra extraordinară. Colaboratoarea mea, soția, este o pianistă foarte bună.

-Ați fost de foarte multe ori pe scenă, încă de când erați copil. V-a fost vreodată teamă de ceva?

-Înaintea fiecărui concert, având și trac, îmi este oarecum teamă. E bine să ai trac, dacă nu ai avea, cânți ca și cum ai fi acasă și nu mai este nimic special.

-În cariera dumneavoastră a existat vreun compozitor care v-a provocat și i-ați răspuns cu brio?

-Când te apropii de un compozitor nu te provoacă, colaborează cu tine, dacă poți să îl înțelegi este foarte bine. Dacă nu, te provoacă publicul.

-Concertul pentru pian, compus de dvs., rezistă, nu se lasă alterat de trecerea timpului. Privind înapoi există ceva ce ați fi vrut să mai faceți?

-Din punct de vedere al repertoriului de pian, da. Pianul este un repertoriu imens și nimeni nu poate cânta tot ce există. Sunt foarte multe lucruri pe care nu le-am cântat nici eu și nici cei mari, este imposibil. Sigur că îmi pare rău.

-În perioada copilăriei dumneavoastră, oamenii, în special copii, erau mai preocupați de muzica clasică comparativ cu zilele noastre?

-În mod sigur.

-În seara aceasta concertați cu soția, de câți ani cântați împreună?

-De 19 ani, de când Valentina, fiica noastră, avea 9 ani.

-Fundalul din tabloul vieții dumneavoastră, este compus din muzică?

-Da, sigur că dacă nu era muzica, nu făceam nimic altceva. De mic copil mi-a plăcut muzica și îmi place la fel de mult și acum, după atâția ani. Un pianist nu are prea multe răspunsuri la întrebări. Un pianist răspunde prin clapele pianului.

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

Energie de electric cuminte în acustic

13 OCTOMBRIE 2017 CRONICÃ MUZICALÃ de Iulia GEORGESCU

Foto: Raluca Georgescu

Văzându-le membrilor bucuria de pe scenă, le-aş fi zis „Grinus”, de la „grin” (en., rânjet), mai degrabă decât „Grimus”.

Încep concertul de la Filarmonica din Piteşti (din 13 octombrie 2017 – n. red.) uşor stânjeniţi, după cum declară solistul. Sunt obişnuiţi cu săli zgomotoase, iar aici liniştea din întuneric nu le poate da imaginea auditoriului. Abia după primele aplauze pare că simt spectatorii.

Nelăsând nicio clipă să se perceapă oboseala drumului de la Cluj, cuibul „Grimus”, concentrează o energie excepţională. Ne facem şederea pe scaune mai confortabilă când Bogdan, solistul, se apropie, aşezându-se pe marginea scenei. Aproape când şoptește „It's time to be good friends”. Apoi „This could be spectacular, but it's impossible”. Cel puţin pentru majoritatea trupelor, care preferă să stea exclusiv pe scenă.

Antrenează ulterior publicul la bătăi ritmice din palme şi ridicat în picioare, după care îşi urmează chemarea de a se apropia de auditorul de care îi separau şi primele două rânduri de scaune. Le ia în primire, în şosete, desigur. I-am câştigat încrederea. Nu ne descălţăm decât de faţă cu oamenii cu care ne simţim confortabil.

De parcă întreaga lume a trupei „Grimus” se concentrează în jurul ochilor, în timp ce ne interpretează o nouă piesă al cărei subiect este acesta, Bogdan declară că i-ar plăcea să se vadă de la balcon pe scenă. Îşi pune dorinţa în aplicare în scurt timp, după ce luminile au fost aprinse la cererea sa pentru a fi din nou în contact cu publicul.

Probabil că cea mai cunoscută melodie a lor este cântată cu trupa pe scenă, mai puţin solistul, aflat la balcon. „Priveşte-mă” se întâmplă o dată cu noi, cei antrenaţi să participe la piesa care „nu se termină niciodată”. „Acum priveşte-mă prin ochii mei, în timp ce eu te privesc pe tine prin ochii tăi”. Ciclu infinit. Mai rar aşa fericire transmisă şi primită de un public la un concert acustic.

Concertul se încheie cu cele două „Fregate”. Simetric faţă de începutul neperceput, suntem prea aproape de ei „ca să ne mai ţinem de mână”, aşa că membrii trupei ies de pe scenă în aplauze puternice. La solicitarea de „bis” revin pianistul şi solistul care au interpretat ultimele două piese în jurul pianului. Unul la, unul sub (pian).

Am rămas în suflet cu bucuria transmisă de cineva care iubeşte exercitarea menirii sale pe pământ. De fapt, vreo şase de „cineva” fericiţi pentru că pot şi fac. În minţi ne-a rămas „Political animals”, compusă pentru filmul „De ce eu?”, piesă pe care o simţim acut în aproape fiecare domeniu al vieţii noastre. Şi pe care v-o recomand. Într-o serie de piese superbe ale Grimus, bineînţeles.

Imperialul

12 OCTOMBRIE 2017 CRONICÃ MUZICALÃ - de Iulia LIȘMAN

CONCERT SIMFONIC

ORCHESTRA SIMFONICĂ

A FILARMONICII PITEȘTI

DIRIJOR -Theo WOLTERS

SOLISTĂ - Luiza BORAC

Foto: Raluca Georgescu

În cadrul concertului simfonic de pe 12 octombrie la Filarmonica Pitești, a răsunat L. V. Beethoven, Concert pentru pian și orchestră, Imperialul în trei părți. Luiza Borac a fost cea care a evocat clapele pianului, iar Theo Wolters a condus întreagul concert cu exuberanta sa baghetă.

În 2007, pianistei Luiza Borac i s-a acordat premiul BBC sau „Oscar" al CD-urilor în Marea Britanie, pentru cea mai bună înregistrare instrumentală CD a anului. Înregistrarea unui dublu CD care întregește integrala lucrărilor pentru pian de George Enescu.

Theo Wolters, un dirijor răsunător la fel ca și numele său. Născut într-un oraş din sudul Olandei, cu un talent sclipitor observat încă din frageda copilărie. Chiar dacă a confirmat ca trompetist, arta dirijorală l-a atras mai mult. Un obișnuit oaspete al Filrmonicii Pitești încă din momentul în care se prefigura a fi ceea ce astăzi este și fiecare artist o numește ,,o sală extraordinară cu o acustică rară". Împreună cu solista și orchestra Filarmonicii a creat magie pentru audiența absolut fascinată de tehnica ficărui actant de pe scenă.

Luiza a fost o revelație prin prezența și activitatea ei pe scenă. Seara a fost magică, cuvintele care se auzeau la finalul fiecărei părți erau ,,impresionant, cel mai frumos concert, extraordinar". Sensibilitate solistei acompaniată de sunetele pianului se simțea și pătrundea în sufletul ficărui participant la un spectacol pentru care cuvântul minunat e prea puțin, nu descrie întreaga atmosferă creată.

Prima parte s-a încheiat cu o explozie de aplauze.

Pentru Luiza seara a fost una specială, a dedicat bis-ul, o piesă de Schubert, în memoria unchiului său, un îndrăgostit al Filarmonicii Pitești. Unchiul Luizei, Alexandru Palagesiu a împlinit un an în seara concertului de când a plecat dintre cei vii. Momentul a fost emoționant, publicul vibrând la unison cu artista.

Partea a doua nu a fost cu nimic mai prejos, dirijorul și-a păstrat entuziasmul și s-a ,,dezlănțuit" pe Simfonia nr. 3 a aceluiași compozitor, Beethoven.

Stilul Beethoven este considerat în mod tradițional ca o punte între clasicism și romantism. Deşi compozitorul a rămas fără auz și a fost o lovitură dureroasă pentru acesta, pentru istoria muzicală a constituit un cadou neprețuit.

Cu așa dirijor și o orchestră talentată fără de care nu s-ar reuși nici un concert, audiența pleacă de fiecare dată mulțumită de momentele petrecute la Filarmonică.

E greu de spus dacă un concert este mai bun decât celălalt. Cred că ține de afinitatea publicului pentru solist sau dirijor. Indiferent cine dirijează sau vine ca solist pe scenă, orchestra este mereu la înălțime. Chiar dacă este una tânără, viitorul este unul promițător. Aceasta este opinia marilor artiști care vin pe această scenă.

„Mă apropii cu umilință de Enescu, iar când simt că mă apropii de stilul său, mă simt privilegiată”

Interviu cu pianista Luiza BORAC

Luiza Borac este o muziciană care a evoluat alături de Orchestra Filarmonică din Olanda, Orchestra Filarmonică a Naţiunilor Unite, Orchestrele Radio din Bucureşti , susţinând recitaluri în prestigioase săli precum: Carnegie Weill Hall, Steinway Hall, la Filarmonica din Köln, Concertgebouw în Amsterdam, la Ateneul Român din Bucureşti, Puccini Hall din Milano, Radio Hall din Hamburg.
În 2007 a câștigat premiul BBC pentru cea mai bună înregistrare instrumentală a anului.
Repertoriul său cuprinde lucrări reprezentative din literatura muzicală pentru pian.

-Faptul că ați studiat și ați rămas în Germania a fost o șansă în plus pentru dumneavoastră?

-Da. A fost o șansă în plus pentru că am continuat studiile, iar în Germania am avut ocazia să particip la mai multe festivaluri și concursuri. Acolo este o tradiție foarte frumoasă care se numește House Concerts. Lumea este iubitoare de cultură, sunt melomani, au piane în case și invită oameni să socializeze, invită artiști să ia parte la aceste serate muzicale în privat. Poți să vorbești cu oameni de diferite sfere culturale și nu numai. Aceste serate sunt foarte importante pentru începutul carierei când trebuie să te obișnuești cu apariția pe scenă, cu emoțiile, pe mine m-au ajutat foarte mult.

-Credeți că muzica este aleasă de om sau omul este ales de muzică?

-Cred că muzica există la o dimensiune mult mai mare decât a noastră și oarecum paralelă cu viața noastră. Muzica ne deschide o ușă, ne oferă o șansă să putem pătrundem în acest univers minunat. Pentru asta trebuie să existe voință, deschidere personală a fiecăruia să își dorească să cunoască muzica. Cred că spectatorul care a venit în sala de concert a făcut un pas uriaș să ia contact cu muzica indiferent de cultura muzicală.

-Pentru un muzician, cum este momentul în care știe că muzica este alegerea. Cum simte acel moment?

-Pentru un muzician, dorința de a fi împreună cu instrumentul sau de a asculta muzică este totul. Astăzi, vorbesc în memoria unchiului meu, Alexandru Pălăgesiu. Era persoana prin care muzica a vorbit în mod pur, direct, fără să îi spună nimeni sau să îl invite la concert. Venea aici la filarmonică din dorință, din dragoste pură și absolută pentru muzică. A fost unul dintre cei mai loiali spectatori ai filarmonicii. Pentru mine a fost o mare bucurie, să văd de aproape pe cineva care nu are studii muzicale, dar care iubește muzica cu sinceritate. Cu o dragoste poate mai mare decât a multora dintre noi cei care am studiat.

-Muzica lui George Enescu ocupă un loc special în interpretările dumneavoastră. Ce părere aveți despre stilul lui?

-George Enescu este un compozitor care a avut foarte multe fațete geniale, acesta este prima caracteristică care îl detașează de ceilalți compozitori. George Enescu este un caz unic în istoria muzicală pentru că era un compozitor de geniu, un violonist, un pianist de geniu, dirijor și pedagog de geniu. Toate acestea le-a făcut la superlativ, erau lucruri native pe care le-a cultivat la superlativ, divin.

-Vă identificați cu stilul marelui Enescu?
-Este poate prea îndrăzneț. Iubesc, mă apropii cu umilință de acest colos muzical, iar când simt că mă apropii de stilul său, mă simt privilegiată.

-Anul acesta ați concertat la Festivalul Internațional <George Enescu>. Ce ne puteți spune descpre această ediție?
-A fost o ediție deosebită pentru mine. Am participat cu o lucrare deosebită, extraordinară, aș numi-o una dintre cele mai frumoase, *Concertul pentru pian și orchestră* de Valentin Gheorghiu. Domnia sa spunea despre partea a doua că a fost inspirat din poezia <Luceafărul> de Eminescu. Eu, studiind, petrecând mult timp cu muzica dânsului, așa l-am perceput pe Valentin Gheorghiu, ca un luceafăr al muzicii românești, un pianist de geniu, dar și un compozitor extraordinar de talentat. Știm prea puțin despre latura componistică a lui Valentin Gheorghiu!

Foto: Raluca Georgescu

-Albumul <Inspiration & Dreams> lansat anul acesta aduce publicului compoziții mai puțin cunoscute ale lui Enescu și prietenilor săi. Așa cum spune și numele albumului, este un vis realizat pentru dumneavoastră?
-Sigur, mi-am dorit chiar înainte să încep lucrarea de doctorat, care a avut o parte destul de amplă dedicată perioadei lui Enescu la Paris și a mediului, prietenilor, colegilor și profesorilor săi din anii de studiu. Mi-am dorit să pot concretiza acest lucru într-o înregistrare. Da, pot spune că este un vis realizat faptul că am reușit să pun o lumină pe această perioadă, Enescu la Paris, Debusy Ravel și Mihailovici. Marcel Mihailovici împreună cu soția sa, Monique Haas, o renumită pianistă pentru interpretările Debussy și Ravel, prieteni foarte apropiați ai maestrului, sunt tot atâtea povești nenumărate. Mihailovici a avut o admirație profundă pentru Enescu, lui i-a datorat cariera pe care a avut-o, maestrul a fost cel care l-a sfătuit să meargă la Paris să se afirme.

-Ați oferit o nouă interpretare <Intuiției> lui Schumann. Vorbiți-ne despre acest moment.
-A fost unul dintre cele mai emoționante momente din carieră și din viața mea. O parte din acest sentiment se datorează faptului că nu am avut acces la partitură. A fost ținută sub cheie cu măsuri de siguranță pentru această ,,comoară". Noi, muzicienii, suntem obișnuiți să citim la prima vedere partituri, emoțiile s-au datorat și faptului că această partitură a stat într-o bibliotecă și a mai fost cântată doar de Clara Schumann.

-Care este scena pe care vă simțiți cel mai bine?
-Mărturisesc că scena este momentul în care pot să comunic cu publicul, pot să împărtășesc trăirile muzicale, concepții, drumurile pe care le-am făcut alături de o capodoperă muzicală. Scena e locul în care mă simt acasă cu emoțiile respective, bineînțeles.

Cred că rămâne un mit pentru toată lumea să cânți pe scenele sacre, acolo unde au cântat cei mai buni muzicieni. În general, fiecare concert, proiect este ceva nou, mă face să simt că este cel mai important.

-Stilul interpretării dumneavoastră este unul sensibil. Credeți că muzica este un pansament pentru sufletul oamenilor?

-Muzica clasică în orice caz, există foarte multe cercetări, experimente cu muzica clasică. Până și plantele înfloresc mai frumos datorită muzicii clasice. Are un rol imens de vindecare, de liniște, de trăiri frumoase.

-Cea mai mare distincție obținută până acum?

-Rămâne *Premiul BBC* acordat pentru integrala lucrărilor de George Enescu, muzica pe care o iubim, care ne este atât de aproape. Am fost onorată să vad că lumea întreagă a văzut, a votat muzica lui Enescu, a fost un moment emoționant.

-Un mesaj pentru publicul din Pitești?

-Publicul de aici este deosebit, deoarece aici m-am născut. În Pitești, am ajuns prin unchiul meu, cu riscul de a mă repeta, foarte loial Filarmonicii. Este un loc magic.

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

Foto: Raluca Georgescu

Corelli, Mozart şi Schubert

19 OCTOMBRIE 2017 CRONICĂ MUZICALĂ - de Iulia LIȘMAN

CONCERT SIMFONIC

ORCHESTRA SIMFONICĂ

A FILARMONICII PITEȘTI

DIRIJOR - MĂDĂLIN VOICU

SOLISTĂ -MARIA MARICA

Foto: Raluca Georgescu

Seara zilei de 19 octombrie, i-au adus la Filarmonica Pitești în premieră pe dirijorul Mădălin Voicu și violonista Maria Marica. Alături de orchestra filarmonicii a încântat auditoriul prin compozițiile lui Corelli, Mozart şi Schubert.

Mădălin Voicu, fiul cunoscutului violonist Ion Voicu a confirmat că talentul în familie recidivează. Cu un simț artistic foarte bine dezvoltat, un adevărat artist în arta dirijorală. A debutat la 13 ani alături de tatăl său, de atunci a trecut o jumătate de secol în care s-a perfecționat la Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu", secția vioară. Mânuirea baghetei a deprins-o la Trier, Mainz, Stuttgart, Londra. A fost director al Festivalului Internațional George Enescu şi profesor de muzicologie la Academia de Muzică Attaturk din Izmir.

A deschis concertul simfonic cu Sarabandă, Gigă și Badinerie a lui Corelli - unul dintre cei mai mari creatori ai secolului al XVII-lea. Suita reprezintă spiritul compozitorului, cele trei miniaturi dau o sclipire interpretării, păstându-și menirea și astăzi, evocând atmosfera vremurilor în care au fost create.

În aplauze timide și curioase și-a făcut apariția solista, Maria Marica. Laureată a concursurilor de acest gen muzical la Berlin şi Lions. A concertat ca solistă a Orchestrei de Cameră Radio, a Filarmonicii de Stat Transilvania Cluj-Napoca, a Filarmonicii din Râmnicu-Vâlcea. A colaborat cu dirijorii Sabin Păutza, Theo Wolters, Alexandru Ilie, Petronius Negrescu, Jozsef Horvath.

La Filarmonica Pitești a interpretat *Concertul nr. 5 pentru vioară și orchestră în La major* de Wolfgang Amadeus Mozart.

Operele lui Mozart sunt greu de caracterizat, putem spune doar că sunt mozartiene, asta le evidențiază în orice tipar. Solista a demonstrat audienței, faptul că neegalate în frumusețe și profunzime, operele lui Mozart sunt create pentru veșnicie.

Măestria dirijorului s-a văzut în eleganța și expresivitate prin care comunica și dădea tonul orchestrei. O orchestră la înălțime ca de fiecare dată. O echipă muzicală, formată din oameni talentați și recompensați de audiență cu aplauze, a încheiat prima parte a concertului simfonic.

Partea a doua a concertului a început cu Simfonia nr. 5 în Si bemol major, D.485 în patru părți, creația, lui Frantz Schubert. O lucrare veselă, plină de elan, o lucrare fără accente dramatice ce evocă ultimele simfonii mozartiene. Simfonia nr. 5, evidențiază un compozitor cu o personalitate conturată şi originală.

Cunoscutul dirijor a impresionat prin dezinvoltură, o tehnică definită care a fost pusă în valoare în această parte a concertului.

O seară frumoasă, cu muzică de calitate a încântat auzul publicului mereu prezent.

„Pe scenă trebuie să fii foarte deschis și liber”

Interviu cu dirijorul Mădălin VOICU

Foto: Raluca Georgescu

Mădălin Voicu este violonist și dirijor, fiul violonistului Ion Voicu.
A moștenit pasiunea și talentul pentru muzică de la tatăl său.
Nu ar renunța niciodată la vioară, dar arta dirijorală îl atrage mai mult și consideră că i se potrivește.

-Filarmonica Pitești este una încă tânără, dar talentată. Ce v-a făcut să onorați invitația?

-Îmi doream să vin încă de acum doi ani, dar nu am avut timp. Am fost plăcut surprins, orchestra sună foarte bine, cred ar trebui să fie sprijinită ca să progreseze și să devină un etalon pentru oamenii de artă din România.

-Artistul Madălin Voicu a ales muzica pentru că a simțit-o sau a fost îndemnat datorită mediului în care a crescut?

-După părerea mea, este o greșeală ca familia sau mediul să forțeze drumul unui posibil artist. Cum poți obliga un copil care nu are datele și talentul pentru a borda în viitor o carieră de artist? E absurd, îl chinui pe copil și ți-ai face de rușine numele. În situația tatălui meu, chiar dacă eu aș fi vrut, nu m-ar fi lăsat dacă nu observa că am talent.

-Vedeți în dumeavoastră frânturi muzicale moștenite de la violonistul Ion Voicu?

-Sunt lucruri pe care nu pot să le afirm sau să le infirm. Aceste aspecte se văd pe scenă în lumea artistică. Ce pot să spun despre mine? Eu presupun că făcând muzică de la 13 ani și apărând pe scenă, ca violonist și dirijor, există caracteristici moștenite de la tatăl meu.

-La dumneavoastră talentul a recidivat, în cazul copiilor pe care îi aveți, este la fel?

-Patru dintre cei șapte copii ai mei au pregătire muzicală. Mădălin jr., cel mai mare dintre ei, este absolvent de Conservator și un pianist recunoscut și bine cotat. Ioana a terminat liceul de muzică, a intrat la Conservator și este violonistă. Ștefan și Ion sunt mai mici, de cinci și opt ani, dau semne serioase de apartenență la arborele genealogic al familiei. Sunt convins că vom duce mai departe cu multă trudă ștafeta familiei.

-Unde vă regăsiți cel mai bine, ca violonist sau ca dirijor?

-În ambele, pentru că de la cinci ani și jumătate cânt la vioară. La 17 ani, înainte de terminarea liceului, am trecut la dirijat. Însă mai cânt la vioară și sunt lucruri care se leagă, nu renunț la nici una dintre ele. E adevărat că în ultimii 20 de ani am îmbrățișat mai mult cariera de dirijor. Ca instrumentist trebuie să studiezi foarte mult, iar mie mi-a lipsit timpul și atitudinea, din acest motiv mi-a fost mai greu. Ambele fac parte din viața mea și din ambitusul meu artistic.

-Erați adolescent când ați debutat ca dirijor, ați fost convins de drumul artistic pe care l-ați ales?

-Foarte convins, pentru că m-am pregătit. Mi-a plăcut și nu doar că mi-a plăcut, dar e pe construcția mea mentală și fizică. Mă pot manifesta mai bine ca dirijor decât ca violonist. Nu mi-a fost greu, am apărut ca dirijor fără emoții, am făcut-o deliberat și cu un scop clar, să devin dirijor. Dumnezeu m-a ajutat să fiu într-adevăr dirijor.

-Pentru un spectacol ca cel din această seară, cât de mult munciți?

-Când îți place ceva, munca nu se simte atât de mult. Poți să studiezi șase ore sau deloc pentru că în mine lucrurile se combină, chimia din muzica pe care o simt îmi dă atuuri și atunci nu e foarte greu.

-Sunteți o personalitate credibilă. Ați folosit muzica pentru a disemina un mesaj în spațiul public?

-Eu am un mesaj simplu care pe care îl promovez și este valabil în orice domeniu, sinceritatea. Este cea mai naturală și pură formă de a reuși. În cazul meu, pe scenă trebuie să fii foarte deschis și liber. Dacă ești prefăcut, fanfaron, circar și încerci să cauți lucruri excentrice, nu vei reuși niciodată.

-Prin muzică oamenii se apropie, este un limbaj comun în care nu există reguli, definiții sau alfabet. Ce îi face să simtă la fel?

-Cred că oamenii se apropie unii de alții în momentul în care ei au aceeași rețetă, un *modus vivendi* prin care constați că vecinul, prietenul sau ruda înțelege muzica la fel cum o faci tu. În acel moment nu mai e nevoie de insistențe sau alte forme punitive. Oamenii ar trebui, prin limbajul muzicii, să se apropie automat, fără a exista o strategie sau alte forme artificiale. Muzica este un limbaj aproape de oamenii sensibili. Tata spunea că toată muzica e bună, în condițiile în care genurile sunt diferite, important este să fie făcută calitativ.

-Sunteți un membru asumat și recunoscut al comunității dumneavoastră.

-Din partea rromilor de pretutindeni au fost evidențiați oameni cu mare talent, cu aptitudini extraordinare. Este o mândrie pentru anumite genuri muzicale. Nu există diferențe în cultură, artă și muzică. Sunt lucruri pe care nu le poți împărți pe origini, etnii, religii sau alte categorii.

-În copilăria dumneavoastră, publicul era mai educat în a alege?

-Da. Din pacate, educația la ora actuală este precară, și nu numai în muzică. În general, nu se mai face carte, școală, așa cum se făcea. Tinerii ar trebui să știe că educația, în afară de cea primită acasă, construiește viitoarea generație. Să fii pedagog este deja o chestiune care ține de dorința de a te apropia de elev. Aici sunt carențe mari.

-Cât de oportună vi se pare studierea mai mult a muzicii și în școlile generale, nu doar în cele de profil?

-Decât religie, mai bine muzică. Religia se învață acasă, este o chestiune care ține de un ferment în familie. Muzica trebuie să fie un pansament, mai ales când tu, ca părinte, constați că un copil are și niște aptitudini, calități. Muzica vine spre binele copilului, familiei, spre binele oamenilor.

-Aveți o carieră frumoasă, diversă și interesantă. Un compozitor preferat aveți?

-Sigur că sunt compozitori pe care îi abordez cu mare drag. Sunt și cântăreț rock, cânt și muzică lăutărească, acopăr mai multe palete muzicale. Simfonic, cei trei B, Bach, Beethoven, Brams, dar și Mozart, Vivaldi, Corelli. Sunt chestiuni care trebuie adaptate pe temperament. Sigur că, dacă dirijez Ceaikovski, fac altfel construcția muzicală decât dacă dirijez Bocherrini, unde e altfel construită muzica. Nu contează genul, muzica trebuie să fie de calitate.

-O piesă aproape de sufletul dumneavoastră, la care v-ați întoarce oricând.

-„Hey Jude", *The Beatles.*

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

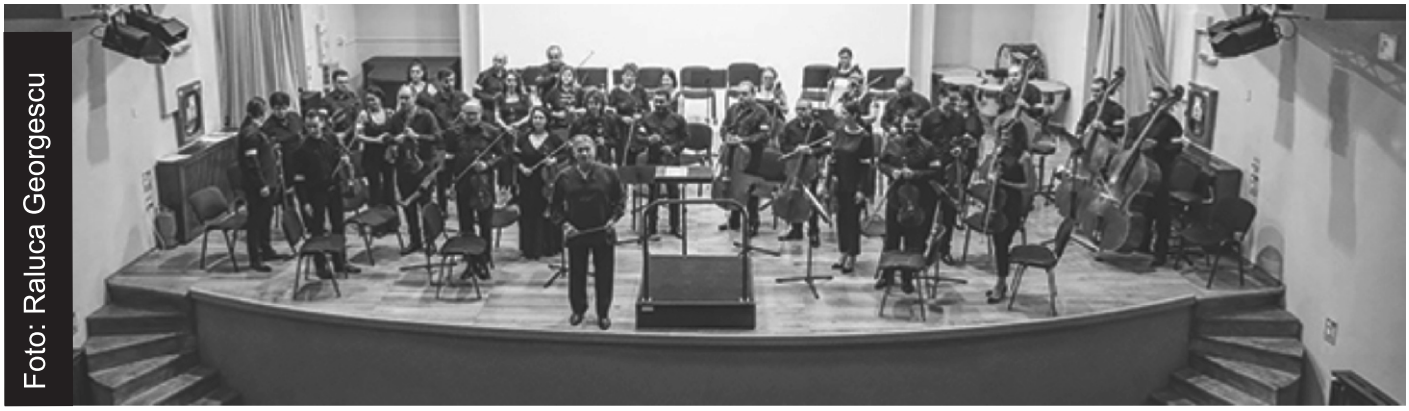

Foto: Raluca Georgescu

Amintirile lui George Enescu

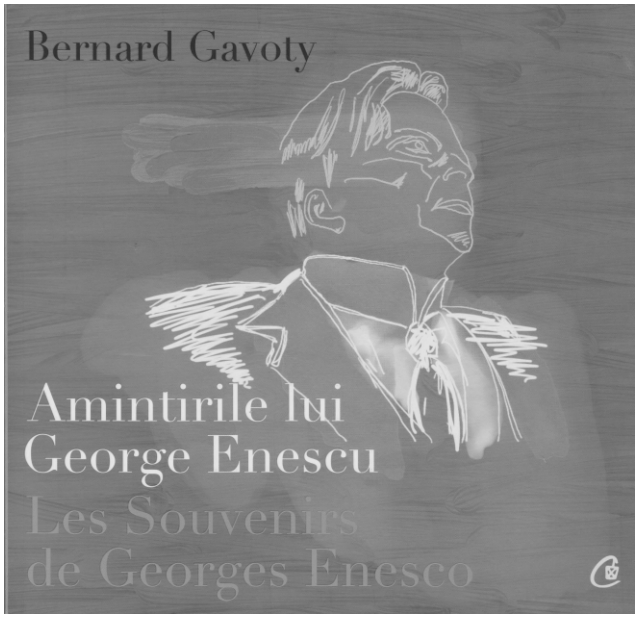

„Adesea, este suficient un singur cuvânt dur ca să ne dărâme și un altul, încurajator, ca să ne învie din nou. În 1903, am compus o <Suită> pentru orchestră, pe care i-am dedicat-o lui Saint-Saëns, dintr-un sentiment de elementară recunoștință. Această <Suită> comporta firește un <preludiu> la unison, destul de curios ca scriitură, pe care, foarte multă vreme, Kodály l-a dat elevilor săi drept exemplu de monodie. <Finalul> era un fel de tarantelă fantastă, deloc nepotrivită, cum mi se părea mie. Pierné a dirijat această <Suită> în 1904. Doamne, ce de insulte! Georges Vanor m-a executat scurt: <Dragă, dă-i un ban țiganului!> Trecuse mult timp de când nu mai fusesem făcut țigan; puteau, în compensație, să-mi dea un ban...

Situația s-a repetat și mai și când am oferit publicului <Simfonia concertantă> pentru orchestră și violoncel. Nici atunci nu mi s-a arătat mai multă indulgență. Dacă deschid ziarele timpului, citesc aprecieri deloc încurajatoare: <Simfonie deconcertantă... pseudo-concert etc....>

Dacă voiau doar să mă rănească, își atinseseră scopul! Am fost cu atât mai lovit de aceste răutăți cu cât traversam un moment dureros. Scrisesem această operă la țară, stând lângă mama, grav bolnavă. O îngrijeam cum puteam eu mai bine, dar abia s-a însănătoșit ea, că m-am îmbolnăvit eu de o nevroză cardiacă, de care am suferit ani îndelungați.

Trec sub tăcere cele două <Rapsodii române>, compuse în 1901 și 1902. Oare pentru că sunt operele mele cele mai populare simt un pic de dispreț față de ele? Poate.”

(Bernard Gavoty, „Amintirile lui George Enescu. Les Souvenirs de Georges Enesco”, ediție bilingvă, traducere din franceză și cronologie de Elena Bulai, Editura Curtea Veche, 2016, p. 163-165)

Ceaikovski a fost un dirijor catastrofal

„Ceaikovski s-a revelat marelui public cu <Simfonia I-a> și cu opera <Voievodul> (<Visul de pe Volga>). Moscova a găsit că <nu era rău>.

Într-o zi, Ceaikovski a fost obligat să dirijeze chiar el dansurile din <Voievodul>. Era marea stagiune a operei italiene și perioada când Berlioz își făcea turneul în Rusia. L-au invitat să dirijeze, dar au regretat. Nu știa nici să salute, nici să stea la pupitru și nu avea nici cea mai mică noțiune despre cum se dirijează o orchestră. Stângăcia îi fusese remarcată încă de la primele apariții în public, când, după prima audiție a <Simfoniei>, venise să salute îmbrăcat cu o haină de blană prea lungă și frământându-și în mâini căciula de blană, împiedicându-se de estradă, aplecându-se într-o parte, ascunzându-și fața în gulerul de jder. La început, nu avea trac, dar în fața orchestrei, cu bagheta în mână, a simțit că i se face rău. Cu stânga, se trăgea de barbă; nu îi vedea nici pe executanți, nici partitura..” (Nina Berberova, „Ceaikovski”, Editura Humanitas, 2007, p. 71)

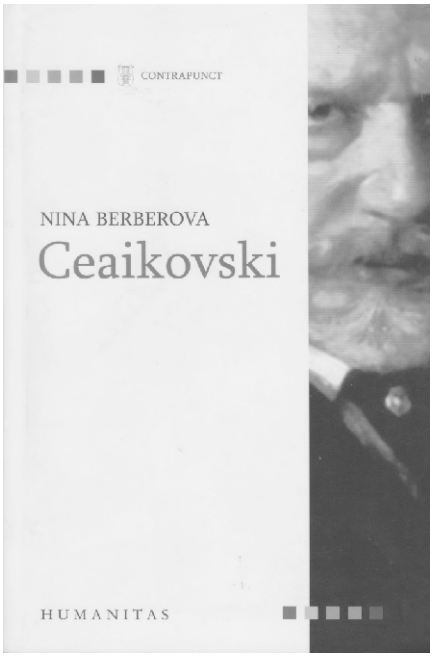

WEST MEETS EAST

22 OCTOMBRIE 2017 CRONICĂ MUZICALĂ - de Iulia LIȘMAN

SOLIȘTI:

ALEXANDRU TOMESCU

SÎNZIANA MIRCEA

ROHAN DASGUPTA,

UDHAI MAZUMDAR

BHASKAR DAS

Foto: Raluca Georgescu

Un dans muzical între Orient și Occident. O seară în care s-au auzit ritmuri rare, create în urmă cu 50 de ani. O îmbinare a stilului clasic occidental cu cel indian.

Violonistul Alexandru Tomescu a recreat drumul parcurs de doi artiști de renume, violonistul Yehudi Menuhin, discipolul marelui George Enescu și sitaristul Ravi Shankar.

Prin proiectul "West meets East", Alexandru Tomescu a readus la lumină, împletirea ragas-urilor indiene cu melosul european, care a dispărut o dată cu cei doi artiști desăvârșiți.

Udhai Mazumdar, însoțit de discipolii săi, Rohan Dasgupta la sitar și Bhaskar Das la bansuri (flaut de bambus), doi tineri maeștri în curs de afirmare și continuatori ai moștenirii lui Ravi Shankar și Sînziana Mircea care a completat echipa de muzicieni, interpretând partitura de pian pe care o cânta Hepzibah Menuhin, sora lui Yehudi.

Sînziana este o pianistă care se afirmă pe scenele din Europa, SUA, China si Japonia, printre care Carnegie Hall New York, St. Martin-in-the-fields Londra, Tokyo Metropolitan Theater.

Pe scenă, publicul piteștean avea un nou tablou decât cel obișnuit. Ușor sceptici, dar deschiși la provocări, au așteptat nerăbdători primele acorduri. Au fost cuceriți imediat de ritmul indian. Sunete de dimensiuni divine ce se pierd în neant, a făcut audiența să se întrebe ce urmează. Muzicieni din India au rupt o mică parte din peisajul și cultura indiană și au adus-o pe scena de la Pitești. Audiența s-a lăsat purtată de mirajul acordurilor ce au fost create special pentru acest turneu din 2017.

Familiară i s-a părut publicului apariția lui Alexandru Tomescu cu vioara și a Sînzianei Mircea la pian. O interpretare perfectă, demnă de palmaresul muzicii clasice din România.

Spre final aceste două stiluri de muzică au fuzionat și au stărnit zâmbetul de împlinire pe chipurile spectatorilor.

La final, participanții la acest spectacol, au ieșit mulțumiți de momentele trăite.

Datorită muziciii au călătorit în trecut și au fost martori la prietenia a doi maeștrii ai muzicii clasice din două culturi diferite.

Într-adevăr, pot spune: "Am fost martor la primul concert West meets East în România."

Yuja Wang și Khatia Buniatishvili

De unii iubite, de alţii criticate, așa cum este firesc când aduci cu tine schimbarea unei imagini vechi de prea multă vreme. Unii spun că sunt vulgare și folosesc imaginea pentru a acoperi lipsa de talent și cântatul comun. Alţii le numesc genii. Iar între cele două extreme există foarte multe nuanţe sau păreri.

Ceea ce cred eu este că Yuja are o virtuozitate incredibilă, dar este și un virtuoz al muzicii în general, ea tocmai făcând un turneu unde a și dirijat în timp ce a fost solistă, fapt nu la îndemâna oricui. Am auzit-o acompaniind cu multă grijă violoncelul (R. Capucon), atentă la a scoate în valoare celălalt instrument, partenerul ei de muzică. Am auzit-o improvizând absolut magnific, pe măsura ţinutelor sale provocatoare. Nu cred că rochiile ei scurte și pantofii cu toc vertiginos înlocuiesc talentul inexistent, pentru că talentul este din plin acolo. Ținutele sale servesc marketingului care în ziua de azi este împletit cu performanţa scenică.

Vă invit la un exerciţiu. Închideţi ochii și ascultaţi.Vă place? Să nu uităm că ea cântă concerte foarte grele ca Bartok sau Milhaud. Pe lângă repertoriile alese de toţi, dar în care ea excelează, Yuja cântă și ceea este atât de complex din punct de vedere muzical că prea puţini îndrăznesc.

Khatia, pe de altă parte, este o poveste în sine. Îmi aduc aminte, un prieten al meu (concert maestru la o mare orchestră europeană) mi-a istorist cum în săptămâna în care el era în concediu se nimerise să fie programată Khatia cu primul concert de Beethoven. După prima zi de repetiţii cu solista, celălalt concert maestru l-a sunat să îl roage să vină de acasă să preia conducerea orchestrei, pentru că acela nu reușea să se concentreze să cânte în spatele Khatiei. Amicul meu s-a înroșit, a transpirat, dar a reușit, făcând sforţări teribile, după spusele sale.

Khatia are o pianistică superioară Yujei, în viziunea mea. Virtuozitatea lor este poate cumva asemănătoare, dar muzicalitatea georgiencei o depășește pe a celeilalte. Are cântatul marilor pianiști de școală rusă veche. Închideţi ochii, iarăși vă sfătuiesc, și ascultati. Tot ce mi-a predat mie Lazar Berman, face Khatia. În amănunt și exact în acel fel, cu ceva personal peste. Firește. Da, Khatia are și o sexualitate debordantă, pe care poate și-a lucrat-o pentru a ridica nivelul marketingului, dar asta îndepărtează doar pe cei rigizi și frustrați. Khatia are și copii, fete care încearcă să o copieze, dar care cad în penibil, căci și curbura spatelui și poziția ei la pian i se potrivesc doar ei. Și cum să spun…. dă lovitura cine inventează ceva, cei care copiază, sunt doar lipsiţi de imaginaţie sau admiratori sinceri, căci cea mai pură formă de a admira pe cineva este a-l copia. Dar cine are talentul Khatiei, strălucirea ei, tumultul ei glamouros, pathosul ei fierbinte?

Ele două sunt dovezi că în ziua de azi o femeie poate fi și frumoasă, și talentată, și deșteaptă, și spirituală, dar și senzuală, în același timp. Toate acestea cu mult peste medie, în vârful piramidei de valori din toate punctele de vedere. Așa-i că strugurii sunt acri când nu ajungi la ei?

Ioana Maria Lupaşcu

„ZONA IMAGINARIUM”

16 OCTOMBRIE 2017 CRONICÃ MUZICALÃ - de Iulia LIȘMAN

SOLIȘTI:

HORIA MAXIM

MIHAELA ANICA

LAURA BURUIANĂ

PROIECȚII VIDEO:

CĂTALIN CREȚU

Foto: Raluca Georgescu

“Zona Imaginarium” a ajuns la Filarmonica Pitești în seara zilei de 16 octombrie. Protagoniști au venit să provoace auditoriul ,,să asculte cu ochii și să vadă cu urechile". Zona Imaginarium este un proiect ambițios care dă imagine sunetului.

Inițiatorii spectacolului spun că ,,Zona Imaginarium transformă şi combină idei, gânduri, forme, imagini, sunete, emoţii.

Cei care au dat naștere acestui proiect sunt patru artiști de seamă.

Horia MAXIM, catalogat unul dintre cei mai buni pianiști ai generației sale. Cu impresionanta artă de a stăpâni instrumentul, pianistul cucerește scena încă din primele momente. Este considerat o carte de vizită a muzicii clasice contemporane. Cu un repertoriu vast, ca solist – colaborator al unor importanţi interpreţi români şi străini în recitaluri camerale susținute în Italia, Israel, Japonia Germania, Franța, Italia, Austria și România.

LAURA BURUIANĂ,violoncelista consideră instrumentul o prelungire a corpului său. După câștigarea premiului I la concursul internațional Young Concert Artists din New York în anul 2003, artista s-a bucurat de o înfloritoare carieră pe cele mai mari scene ale lumii, Concertgebouw Amsterdam, Diligentia Theatre Haga, Konzert Haus Berlin, Glyptotek Copenhaga, Castelul Fontainbleau.

MIHAELA ANICA, o remarcabilă flautistă, își desfășoară activitate muzicală în toată lumea, dar în special în Austria, a doua sa țară. Are o bogată activitate scenică cu numeroase recitaluri şi concerte, unele dintre cele mai valoroase lucrări din întreaga creaţie camerală şi concertantă dedicată flautului.

CĂTĂLIN CREȚU, cel care dă imagine sunetelor. Are o creaţie destul de bogată în care se regăsesc lucrări în diferite genuri, de la muzică de cameră şi opusuri simfonice la muzică electronică, muzică asistată de calculator, lucrări multimedia, etc. Multe dintre acestea au fost achiziţionate de Biroul simfonic al UCMR şi i-au adus lui Cătălin Creţu mai multe premii.

The Zone of Sound Fiction în 2017 își conturează imaginile prin lucrările cunoscutului pictor, Sorin Ilfoveanu și al tinerelor talente Tudor Marinescu, Livia Mateiaș, Petrică Ștefan și Marius Strugariu.

Zona Imaginairium este calea prin care spectatorul este transpus prin sunetele pianului, flautului și al violoncelului într-o lume creată de arişti vizuali. Muzica însuflețește imaginile și prin gânduri și trăiri i-au forma emoțiilor. Ochii și urechile sunt captivate de culoarea și sublimele sunete. Se lasă purtate de valsul formelor, apoi se pierd în neant și când auditoriul crede că s-a terminat revine sub o altă formă. Zona Imaginarium surprinde prin puterea de a se reconstrui din linii fine și sunete line.

Libertatea de a cânta la pian cum vrei și nu ... cum poți

Fiecare lecție cu Lazar Berman, fiecare clipã din orele de curs îmi este comoarã, mi-a rãmas atât în inima, cât și în memorie. Lazar a fost un pianist unic. Și pentru cã încã din viațã era o legendã, dãdea totul fãrã gelozii elevilor sãi, cãci, oricum, nimeni, vreodatã, nu îl va putea atinge. Suflul pe care îl avea lecțiile cu el, momentele dese în care cântãm împreunã la douã piane, astfel înțelegând mai bine decât orice explicație fluiditatea expresiei piesei repective, nu își pot avea comparație cu nimic.

Am lucrat cu acest colos al muzicii şi al pianisticii timp de cinci ani şi îmi aduc aminte de o infinitate de momente, dar cu predilecţie de cele în care a trebuit Întotdeauna mi-au plăcut tempourile rapide şi temperamental aleg mereu însufleţirea. Când i-am cântat prima oară „Sonata Aurora" (op 53 sau „Waldstein") de Beethoven, deşi tempo-ul meu era în limita de sus a ceea ce se cânta în mod normal printre pianişti, ţin minte că maestrului nu i-a plăcut. Mi-a spus :

-Tu nu eşti liberă cu tempo-ul acesta.

Serios? M-am mirat eu, în mintea mea, neîndrăznind însă să spun nimic cu voce tare. Apoi l-am ascultat pe el, arătându-mi ce înseamă acel tempo care aduce libertatea. Era... o furtună de sunete spumoase, care însă îmi era fizic total imposibil mie, chiar dacă întotdeauna am avut uşurinţa virtuozităţii. Şi m-am gândit cum aş putea să fiu liberă pe un tempo care îmi este fizic imposibil?Am plecat acasă renunţând repede la încercarea de a atinge performanţa maestrului meu, zicându-mi că nu se poate, dar, la următoarea lecţie, Lazăr Berman m-a întrebat:

-Nu ţi-am explicat dată trecută?

-Ba da.

-Nu eşti de acord?

-Ba da!

-Şi atunci? Nu ai lucrat suficient, probabil.

Am vrut să spun că nu pot, că nu am cum, dar m-am oprit, pentru că în faţa lui nu se putea spune <nu pot>. Dacă nu poţi… pleci!

Şi am tăcut, înţelegând că, data viitoare, va trebui să ating imposibilul. Nu ştiam cum, atunci. Cum să ating şi să depăşesc imposibilul?

M-am dus acasă şi mi-am împins limitele în fiecare zi, crescând liniuţa metronomului până peste imposibil. Am ajuns la lecţie fugind disperată pe clape. Nu era ce voia maestrul, dar nu era nici ce fusese înainte, un fel de compromis între nou şi vechi, dar totul extrem de agitat .-Este mai bine, dar încă nu eşti liberă pe tempo-ul acesta. Trebuie mai mult. Şi de asemenea, nu este expresiv. Înainte era mai expresiv, acum nu mai este. În cap, tot în cap, fără a da glas gândului meu, mi-am spus… cum aş putea să fac şi expresie muzicală când eu sunt atât de speriată de acest tempo nebunesc pe care nu îl pot atinge şi care îmi este atât de ne la îndemână?

După un pic de timp de studiu intens, cu ţelul de a-mi învinge limitele cu fiecare oră de lucru şi de a le depăşi, a venit ziua în care am putut. Am putut ce voia el: virtuozitate şi expresie. Atunci am înţeles ce voia să zică prin libertate. În ziua în care am putut, în care am trecut peste zeci de obstacole fizice proprii, am simţit libertatea de a cânta cum vreau fără bariere, doar după voinţa inimii şi a ceea ce îmi spunea muzica să dau mai departe. ASTA este, într-adevăr, LIBERATEA DE A CÂNTA, pe care numai „maimultul" ţi-l poate da, căci oricând cu mai mult poţi face orice doreşti.

Ioana Maria Lupaşcu

„O CĂLĂTORIE ÎN LUMEA DANSULUI”

23 OCTOMBRIE 2017 CRONICĂ MUZICALĂ - de Iulia LIȘMAN

Foto: Raluca Georgescu

O seară de octombrie în care am călătorit în lumea dansului. Filarmonica Pitești a găzduit pe 23 octombrie 2017, începând cu ora 19:00, recitalul "O călătorie în lumea dansului", susținut de Ansamblul "Musica Viva", în interpretarea lui FLORIN MITREA - violoncel, ANDREEABUTNARU - pian și TIBERIU OPREA – vioară, invitat.

Ideea proiectului Musica Viva aparţine Andreei Butnaru, pianista care și-a dorit să prezinte publicului lucrări camerale mai puțin cunoscute, dar de o mare valoare componistică.

Partenerul de scenă (și de viață!) Florin Mitrea - absolvent al Universităţii Naţionale de Muzică din Bucureşti - a întreprins turnee în Spania, Italia, Germania, Japonia, reputând succes şi câştigând premii importante. Are înregistrări la radio atât în recitalurile camerale, cât şi în concertele simfonice. Solist instrumentist, Florin Mitrea este şef partidă la Orchestra Naţională Radio Bucureşti.

Concertul „O călătorie în lumea dansului" are ca temei unele din cele mai frumoase pagini scrise pentru violoncel şi pian, lucrări inspirate din tradiţia dansului european şi sud-american. Pornind de la intonaţiile populare, marii compozitori reprezentaţi în acest recital au recreat piese de factura clasică, pentru două instrumente nobile, care au trimis audiența într-o călătorie pe mai multe meridiane.

Călătoria în Lumea Dansului este o istorie sonoră a miniaturilor pentru violoncel şi pian, inspirate din melodii şi ritmuri populare europene şi exotice, însoţită de o poveste imaginată cu fineţe şi farmec de Andreea Butnaru, despre creatorii lucrărilor şi semnificaţia lor.

Cei doi muzicieni au interpretat într-un sincron perfect fiecare piesă. Pianista a dialogat cu publicul și a prezentat itinerariul fiecărui dans.

Cei prezenți la emoționantul concert au pătruns într-o altă dimensiune, cea a muzicii și a dansului. Fiecare spectator și-a dat șansa de a-și alege cel mai perfect partener de dans și a călători în lumea creată de actorii principali ai serii. Îmbinarea stilurilor de la clasic la ritmurile spaniole au lăsat libertate publicului de a visa la călătoria în lumea dansului.

Momentul mult așteptat al serii a fost apariția pe scenă a prim-dirijorului Filarmonicii Pitești, Tiberiu Oprea, care în această seara s-a întors l-a prima dragoste, vioara. După mulți ani în care pupitrul dirijoral a fost partenerul său pe scenă, s-a hotărât, așa cum a spus el, să dea vioara jos din cui.

Emoții și trăiri intense exprimate prin corzile, arcușul viorii și mâna pianistului. Momentul cel mai intens a artistului care revine mereu pe scenă pentru a transmite cele mai intense sentimente.

Alături de talentatul violoncelist Florin Mitrea, Tiberiu Oprea a interpretat o lucrarea lui E. Wolf-Ferrari, Introduzzione e Baletto pentru vioară și violoncel.

„Poveștile” spuse de pianistă au facilitat înţelegerea pieselor audiate, astfel publicul a înțeles sentimentele exprimate prin pian, violoncel și vioară.

Impresii de spectator

Muzică și umanitate

26 OCTOMBRIE 2017

- de Olga ANDRONACHI

ORCHESTRA SIMFONICĂ A FILARMONICII PITEȘTI

DIRIJOR: FLORIN TOTAN

SOLIȘTI:

MEDA STANCIU

FLORIN IONESCU-GALAȚI

Foto: Raluca Georgescu

În această seară Filarmonica Piteşti este gazda unui spectacol ce are ca scop salvarea unui suflet aflat la răscruce.

Pentru că muzica înseamnă iubire, ajutor şi dăruire .

Oamenii îşi ocupă nerabdători locurile, sunt pregătiți pentru spectacol.

Luminile din sală s-au stins, doar scena arde asemenea unui Luceafăr. Bătăi de inimă îsi fac loc printre rânduri. Uşor, delicat, muzica îşi face simțită prezența. În program Vivaldi şi Bach o combinație între artă şi profunzime.

Meda Stanciu, violonistă aprecită pentru numeroasele interpretări de succes şi Florin Ionescu o personalitate puternică dar atât de armonioasă pe scenă, oferă publicului mult aşteptata interpretare. Câtă daruire se poate observa în fiecare mişcare a acestor oameni. Orice notă trece prin adâncurile sufletului, de parcă ar ramâne pecetluită acolo.

Publicul este prezent, implicat nu doar auditiv, ci şi spiritual, spre final par cu sufletul la gură...valuri de aplauze inundă sala fară oprire.

În pauză impresii curg prin public, şoptind undeva ,,în seara asta e diferit" toată frumusețea adunată în câteva cuvinte.

Revenind, aceeaşi lumină, aceleaşi trăiri plutesc în aer.

Dar, de data aceasta Mozart, grație şi precizie. Florin Totan, important compozitor şi dirijor român apare asemenea unui munte pe scenă, unul de talent. Atitudinea scenică pe care o deține atinge o limită a excelenței. Dirijorul exprimă prin mişcari atât de explicite, pline de viață tot ceea ce doresc a transmite şi instrumentele mânuite cu delicatețe. Ca un paradox, în unele momente se simte un accent puternic spre dur, precis, nu reuşeşte a fi desluşit pentru că îşi face loc subtil gingăşia.

Timpul a zburat fără ocolişuri.Atmosferă de poveste, pentru că în seara aceasta personajele vor să creeze un ,,final fericit" pentru cineva .

„Bach este Tatăl, Mozart este Fiul și Sfântul Duh este Beethoven”

Interviu cu dirijorul Florin TOTAN

Foto: Raluca Georgescu

Dirijorul Florin Totan s-a născut într-o familie de muzicieni. A studiat dirijatul de orchestră cu Maestrul C. Bugeanu, la Academia de Muzică din Bucureşti, s-a perfecţionat în cadrul cursurilor de măiestrie, alături de Sergiu Celibidache la München şi Mainz, F.Ferrara la Siena şi R. Schumacher la Berlin şi Paris.
Conduce renumite orchestre, printre care: Berliner Symphonie Orchestrer, A.I.M.S. Symphony Orchestra din Dallas, Logmont Syphony Orchestra (Denver), Southampton Youth Orchestra (Anglia), Barcellona Chamber Orchestra, City of Cadiz Orchestra etc.
Din 2000, devine dirijor al orchestrei simfonice a Filarmonicii “ION DUMITRESCU” din Râmnicu Vâlcea.

-În concertul din această seară la Filarmonica Pitești, veți dirija Vivaldi, Bach și Mozart. Dintre acești mari compozitori, pe care îl preferați?

-Preferatul meu este Motzart. Pentru mine, muzica începe și se sfârșește cu Mozart. Este centrul universului meu spiritual și muzical. Pentru mine Mozart este Zeul Panteonului muzical. În unele dintre concertele mele am găsit o exprimare: Bach este Tatăl, Mozart este Fiul și Sfântul Duh este reprezentat de Beethoven și de toți ceilalți care urmează. Beethoven deschide perspectivele muzicii pentru modernitate. Importanți sunt primii doi, Tatăl și Fiul.

-Ați dirijat lucrările multor compozitori. Care stil îi este potrivit artistului român?

-Aici este vorba de cultură. Ca să fii un rafinat al stilurilor muzicale, trebuie să înveți mult, să urmărești concerte, să studiezi cu marii muzicieni ai lumii, cum am studiat eu opt ani cu marele Celibidache. În acest fel poți să fii foarte bun în stilul clasicism vienez, Mozart, în romantism, indiferent că e Bruckner, Mahler sau Brahms, și în modernism. Apoi trebuie să iubești foarte mult folclorul și muzica românească al cărui reper primordial este întotdeauna George Enescu. Un compozitor universal, dar, din păcate, prea puțin cunoscut. Aici este vina artiștilor și interpreților români care nu l-au promovat suficient în lume.

-Prin comparație, preferați o orchestră din România sau din străinătate?

-În străinătate este mai multă disciplină, fiind orchestre foarte mari și foarte bine plătite, sunt profesioniști. La noi s-au schimbat foarte multe față de 1989; instrumentistul român este mai serios, mai punctual, își ia meseria în serios. A realizat că nu face nimic dacă nu studiază, rămâne acasă. În concluzie, muzicianul român s-a dezvoltat foarte mult în ultimii 27 de ani.

-Aveți un obiectiv, cel de a-i face pe oamenii să se întoarcă spre manifestul cultural...

-Da, mă mândresc cu asta. Eu am creat prima orchestră privată din România și cred că este prima inițiativă privată din cultură. După mine a apărut Teatrul Masca, al lui Mihai Malaimare, și Teatrul Act al lui Marcel Iureș. Acum am un proiect extraordinar, conceptul Colțea, așa cum îl numesc eu. Duc muzica și cultura peste tot, în parcuri, în mall-uri, nu numai pe scenă și în cadrul stagiuniilor, este foarte important. Fac asta ca să îi atrag pe oameni spre concert, spectacol, teatru, către manifestările care impun civilizație și respect, de asta avem nevoie în România.

-Acest proiect credeți că îi va face pe tineri să fie mai receptivi la muzica clasică?

-Da, l-am făcut și aici, la Pitești. I-am spus domnului director să facă mai multe evenimente de acest gen să îi aducem și pe tineri. Primul concert a fost în piața din fața primăriei. A fost o nebunie, îmi strigau oamenii să vin mai des. De ce credeți că strigau asta!? Oamenii au nevoie de cultură, nimeni nu mai citește azi. În metroul din București, eu sunt singurul nebun care are o carte în mână, ceilalți sunt cu mobilul. Eu nu practic Facebook, WhatsApp, habar nu am ce sunt toate aceste modernități și mondenități de care nu sunt interesat. Eu practic lectura mântuitoare, celelalte sunt pătimitoare.

-Militați pentru bine adevăr și frumos. Muzica clasică despre asta este?

-Eu lupt pentru bine, adevăr și frumos deoarece acestea sunt trei caracteristici ale antichității grecești. De exemplu, marele filosof Friedrich Nietzsche spunea că pentru el aceasta este societatea ideală. Și pentru mine este la fel. Neavând cum să ne întoarcem la antichitatea grecească și trăind în ,,prezentitatea" românească, prefer zona rurală a României, prefer satul românesc. De când sunt dirijor la Vâlcea, mi-aș petrece toată viața în munții Vâlcii și pe lacurile din Vâlcea, sunt și un mare iubitor de pescuit. Nu mai vreau să plec în nici o țară din lume, am văzut destule. Eu vreau să cunosc România, să mă bucur de ea. Singurele destinații de care sunt legat ombilical sunt Grecia și Parisul.

Foto: Raluca Georgescu

Întâlnirea cu maestrul Celibidache a fost definitorie pentru cariera dumneavoastră?

-A fost revoluția muzicală din viața mea. Să vedeți filmul fiului său. Filmul „Octav" este regizat de fiul său. Întâlnirea cu el a fost mântuitoare, revelatoare. A fost cotitura cea mai importantă în viața mea. Cântam în Filarmonică, eram contrabasist, apoi m-am apucat de dirijat. Am fost opt ani la el la Munchen, m-a învățat foarte multe, mi-a revelat tot feluri de adevăruri, pentru el muzica era adevăr. De la el am învățat muzica.

-Cum se împacă pasiunea pentru muzică și cea pentru pescuit?

-Nu se lovesc. De obicei sunt întrebat cum am răbdare să stau la pescuit, având în vedere că sunt atât de agitat. Mi-am cumpărat barcă și stau toată ziua, nu mușcă peștele, stau și meditez, citesc, mă bucur de natură. Dacă ești prea mult Yang, nu ai nevoie de Yin? Dacă ești prea agitat și nervos, înnebunit de marasmul vieții și de capitala sufocantă cum e Bucureștiul, ai nevoie de liniște, de pace. Din acest motiv îmi place pescuitul, aș sta tot timpul numai acolo. Acum sufăr, trebuie să aștept până la primăvară.

-Cu ce captură vă mândriți la capitolul pescuit?

-Un păstrăv de două kg jumătate, dar, având în vedere că e păstrăv, înseamnă enorm, echivalentul unui crap de 20 de kg (râde).

-Vă mulțumesc și vă urez succes!

- Același mulțumesc și dumneavoastră.

Iulia Lișman

CONCERT CAMERAL

Vă place Beethoven?

30 OCTOMBRIE 2017

CRONICĂ MUZICALĂ - de Iulia LIȘMAN

SOLIȘTI: Răzvan SUMAM și Daniel GOIȚI

Foto: Raluca Georgescu

Doi muzicieni, Răzvan Suma și Daniel Goiți, au venit la Filarmonica Pitești, împreună cu două instrumente magice, violoncelul și pianul, pentru a primi răspuns la întrebarea *Vă place Beethoven?* Concertul din seara zilei de 30 octombrie a încheiat turneul național.

Într-un duet instrumental spectaculos, cei doi muzicieni protagoniști, Răzvan Suma și Daniel Goiți au interpretat trei sonate pentru pian și violoncel semnate de celebrul compozitor german *Beethoven*: *Sonata în la major, op. 69, nr. 3*, *Sonata în do major, op. 102, nr. 1*, și *Sonata în re major, op. 102, nr. 2*.

Razvan Suma este unul dintre tineri muzicieni români, cu experiență și cu un repertoriu cuprinzator. Violoncelul la care cântă artistul a fost conceput de lutierul Charles Adolphe Maucotel**,** unul dintre cei mai apreciați creatori de instrumente ai epocii sale, a fost realizat la Paris în anul 1849. "Violoncelistul Razvan Suma a fascinat publicul prin talentul, sensibilitatea și inteligența sa", așa îl caracterizează renumita publicație germana "Das Orchester" pe violoncelistul român.

Colegul său de scenă din acest turneu, Daniel Goiți absolvent al Academiei de Muzică *Gheorghe Dima* din Cluj-Napoca, şi-a desăvârşit formarea artistică în cadrul Academiei de Arte din Berlin, a fost invitatul unor importante festivaluri şi a realizat concerte şi recitaluri în Grecia, Austria, Republica Moldova, Franţa, Ungaria, Germania, Marea Britanie şi SUA. A concertat în România alături de cele mai importante orchestre .

O atmosferă melancolică a învăluit sala. Era sfârșitul unui turneu la sfârșit de octombrie. Pentru artiști au fost ultimele momente dintr-o etapă a vieții lor. Acordurile pianului au fuzionat cu cele ale violoncelului și parcă s-au pus de acord ca totul să decurgă mai greu pentru auditoriu și pentru artiști. Fiecare sunet a trecut dincolo de scenă, a ajuns la public și la făcut să simtă durerea, singurătate violoncelului și sublimul din clapele pianului. Era liniște, întunericul sălii a fost părtaș la Sonatele lui Bethowen și le-a făcut mai melodioase decât ar fi gândit compozitorul.

Au beneficiat de plasticitate, de diferenţieri evidente între puterea, forță şi fineţea sunetelor. Sonate intense, agresive, negative dar în același timp pure, s-au împletit și au creat imaginea clar-obscura a concertului.

Sunt convinsă că inițiatorul proiectului, Răzvan Suma a primit răspuns la întrebarea: *Vă place Beethoven?* Concertul a fost un act artistic excepţional.

„Este criză în lume de cornişti, nu doar în România”

Interviu cu cornistul Mihai SÎRBU

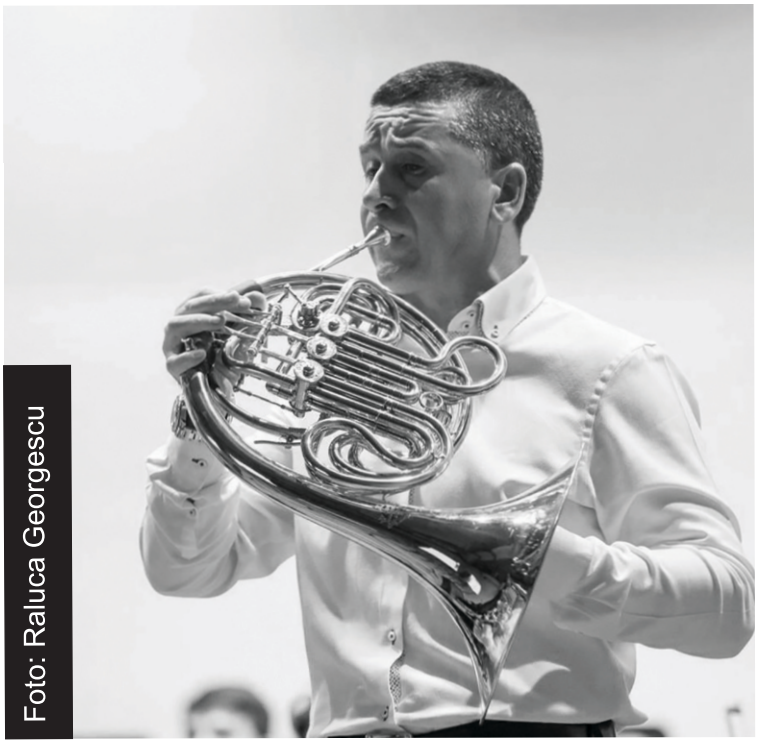

Foto: Raluca Georgescu

Mihai Sîrbu a studiat la Liceului de Arte „Octav Băncilă” din Iaşi şi la Academiei de Muzică „George Enescu” din acelaşi oraș. La îndrumat profesorul Petrea Gîscă, alături de care a concertat mai târziu pe scenă. Mihai Sîrbu este managerul Filarmonicii din Botoșani. Îi place să managerieze la fel de mult cum îi place să cânte la corn.

-Cum se împarte munca de manager cu cea de solist?

-Sunt în primul rând artist, manager sunt din 2011. Am fost angajat ca prim cornist la Filarmonica din Botoșani, la Opera din Iași și am colaborat cu mai multe instituții din țară ca și prim cornist în Orchestră. Din anul 2011 am început activitatea solistică și am ajuns în acest moment la peste 75 de concerte ca solist. Pentru un instrumentist de la noi, nu e mult, e foarte mult.

-Ce vă place cel mai mult, să cântați sau să manageriați?

-Dacă vreți să îmi faceți un rău, luați-mi cornul. Asta e tot ce pot să spun.

-A fost vreun moment în care ați vrut să renunțați la postul de manager și să vă dedicați doar muzicii?

-Nu pentru că managementul devine la un moment dat parte din tine, nu poți fără. Important e să ai o echipă foarte bună, mă refer la manageriat. Sunt probleme peste tot în instituții. Abia după cinci ani am reușit să aduc Filarmonica pe linia de plutire. Au fost și tensiuni în timp, dar s-au rezolvat și acum e totul bine. În acest moment pot să spun că fac ceea ce îmi place.

-Cum a fost prima întâlnire cu instrumentul la care cântați, cornul?

-În 1986 am făcut liceul de artă, Octav Băncilă din Iași, l-a examen toți voiau clarinet și trompetă, voiau să cânte muzică populară. După ce profesorii s-au uitat la degete, la buze și la dantură, mie mi-au spus: cornul. Am început să plâng, nu de bucurie, nici nu auzisem de corn. Abia după doi-trei ani am început să înțeleg ce înseamnă cornul, în primii doi ani a fost totul forțat. Din primul an la Conservator m-am angajat la Opera română din Iași. M-am dus la fostul meu profesor de corn, Nicolae Mustață și mi-a zis că nu am cum să merg eu, abia am terminat școala, sunt în anul I. Erau patru sau cinci contra candidați, eu eram cel mai tânăr, dar am reușit. Am colaborat mereu cu Filarmonica din Bacău și cu cea din Botoșani, așa s-a legat povestea mea de Botoșani.

-Se mai studiază astăzi cornul?

-Foarte puțin, este un instrument foarte greu. Este criză în lume de cornişti, nu doar în România. Nici o Filarmonică nu are partidă completă la corni. Colegul meu din seara aceasta e prim cornist la Ateneu, sunt cinci cornişti, în mod normal at trebui să fie minim șase. Nici la mine la Botoșani nu sunt în formație completă, avem doar doi cornişti. Nici prost pregătiți nu sunt. Situația pare a se îmbunătăți, s-au mărit salariile. Important e ca autoritățile locale să sprijine demersul. Din punct de vedere financiar ne descurcăm bine.

-Ce program aveți în această perioadă la Filarmonica Botoșani?

-Avem 12 concerte în luna decembrie. Un concert caritabil, Seară de operă cu o mezzsoprană din București, apoi la Rădăuți, la Suceava. Pe 6-8 decembrie cu Tudor Gheorghe, apoi Gheorghe Zamfir, urmează Iris și Felicia Filip. La o sală de 800 de locuri, s-au vândut toate biletele. Din acest punct de vedere e foarte bine.

-De ce credeți că s-a compus atât de puțin pentru corn?

-Cornul este un instrument pentru concert solo. Sunt instrumente din alamă și nu este ușor de suflat, trebuie să îți placă.

-Cum vi se pare publicul din Botoșani prin comparație cu cel din țară și din afară?

-Nu îl putem compara cu cel din marele orașe. În ultima perioadă am reușit să aducem foarte multă lume la concerte. De exemplu, anul acesta am avut 10 concerte în Stagiunea estivală, în aer liber, pe Pietonalul Unirii. Au venit peste 5.000 de oameni, în urmă cu cinci-șase ani nici nu se discuta așa ceva. Vin să cumpere bilete pentru concertul de Anul Nou, pe care nici nu le-am pus în vânzare. Raportul pe anul 2016 a arătat 85 de concerte într-un an, asta înseamnă că muzica se caută.

-Care este publicul care vine la concertele de la Filarmonică?

-La concertele rock, pop simfonic, muzică de film, muzică sud-americană avem public mai tânăr. Publicul meloman face parte din altă generație. La concertul săptămânal avem undeva la 300 spectatori. Facem tot felul de evenimente pentru toate publicurile. Se vede o îmbunătățire de la an la an.

-Vă mulțumim !

Iulia Lișman

Foto: Raluca Georgescu

Românește

6 NOIEMBRIE 2017

CONCERT CAMERAL

SOLIȘTI:

Ștefan IGNAT

Marta SANDU

Corina MURGU

Ioana Maria LUPAȘCU

Foto: Raluca Georgescu

Foto: Raluca Georgescu

Sincer, nu mă aşteptam ca lunea trecută să vină atâţia spectatori la Filarmonică! Aşteptarea era şi de partea organizatorilor: se propunea ceva nou, special, un fel de cinstire, de preţuire a muzicii româneşti şi impactul urma să fie testat. Este vorba de un proiect cultural pe care şi l-a asumat baritonul Ştefan Ignat. Roluri ca Oedip Escamillo (Carmen), Alfio (Cavalleria Rusticana), Scarpio (Tosca), Contele (Nunta lui Figaro) l-au consacrat.

Voce apreciată pe scenele lumii, îndrăgitul bariton a venit din nou, cu entuziasm, la Piteşti.

Proiectul, în parteneriat cu Filarmonica argeşeană, vine după ce piteştenii au fost încântaţi de alt proiect al artistului: Oedip. A fost un succes binemeritat! Proiectul a fost botezat de directorul Jean Dumitraşcu „Românește”.

Împreună cu Cristina Marta Sandu, conjudeţeana noastră (parteneră şi în „Oedip”), Ştefan Ignat a fost sufletul spectacolului. La pian – Ioana Maria Lupaşcu, iar la vioară – Corina Murgu. Soprana, fiică a cunoscutului (nu numai în Curtea de Argeş) Sandu Nichita (Argcoms), a întregit seara cu o prestaţie pe măsura vibraţiei ce a încântat sala.

Un minunat pandant: o expoziţie (datorată lui Sandu Nichita) cu valori ale artei populare din Argeş: costume din zonă, ceramică şi obiecte din lemn.

În repertoriu: Enescu, Brediceanu, Bretan, I. Dobrinescu, Aurel Eliade, G. Grigoriu, D. Capoianu şi alţii.

Spectacolul, dedicat Centenarului Marii Uniri, va beneficia de un turneu prin ţară.

Traian Ulmeanu

(articol preluat din ziarul „Argeșul”)

„<Oedipe> este superbul din noi, din fiecare om”

Interviu cu baritonul Ștefan IGNAT

Foto: Raluca Georgescu

Ștefan Ignat este absolvent al Universităţii Naţionale de Muzică Bucureşti.
Repertoriul său este unul vast cuprinzând lucrări de operă semnate de compozitori precum Giacomo Puccini, Giuseppe Verdi, Richard Strauss, Wolfang Amadeus Mozart, Gioachino Rossini, Camille Saint-Säens, Jules Massenet, Richard Wagner. Laureat al unor prestigioase concursuri internationale de canto: “Premiul Guvernului Japonez “ – 1997, “Voci Verdiene” – Busseto 1997, “David Ohanesian” – Forumul Muzicii Românesti – 2002, “Arte” pentru rolul Oedip – Festivalul “G. Enescu” – 2003, etc.

-Cum este viața unui bariton, ce o definește?
-Viața este agitată, este viața unui artist normal, dar cu altfel de calități. Este vocea normală a oricărui om pusă pe o linie a interpretării, putem face din ea cea mai caldă voce pentru ascultător.

-Ce v-a provocat din „Oedipe”?
-M-a provocat să înțeleg foarte bine opera și subiectul destul de încâlcit. Ce anume se produce dincolo de noi, și ne face soarta să aibă întâietate în tot ceea ce facem. „Oedipe” este opera operelor, este opera finală, după ce faci alte opere o poți înțelege.

-Dacă nu ați fi fost bariton, ce ați fi ales?
-Nimic, nu aș fi făcut altceva. Îmi plac animalele de casă, foarte mult, poate aș fi făcut ceva în această zonă.

-Pe scenă, în ce rol, în ce limbă vă exprimați cel mai bine?
-Fiecare piesă, operă, o interpretez așa cum a fost scrisă și gândită. Există și piese care trebuiesc cântate în limba română, cum ar fi „Oedipe”, pe care eu mereu susțin că trebuie cântată în limba română. Așa am avut și concertul de aici, am interpretat „Oedipe” în limba română.

-Ce este „Oedipe” pentru dumneavoastră?
-E o înflorire a sufletului, mă înalță, este superbul din noi, din fiecare om. Este ceea ce ne dă aripi spre a înțelege ceea ce suntem, încotro ne îndreptăm și de unde venim. „Oedipe” este de unde vii și unde ajungi.

-Cum a fost primit „Oedipe” în străinătate?
-Foarte bine, eu am făcut premiera în America, la Illinois, în Italia am făcut *Oedipe* la Cagliari, la noi în România am făcut până în prezent opt producții. A fost pusă în scenă la Iași și patru producții la București. Cu „Oedipe pe înțelesul tuturor” avem 30 de concerte făcute în toată țara, la Praga, la New York, în Ungaria.

-Ați fost desemnat de două ori „Cel mai bun cântăreț de operă din România”.
-Au fost două momente importante din viața mea, 2003 și 2011. Asta nu înseamnă că în ceilalți ani nu m-am înțeles cu opera (râde).

-Cât lucrați pentru un spectacol?
-Enorm, zile, ore, nopți nedormite. Pentru un rol trebuie să înveți tot timpul, nu există noapte sau zi.

-Simțiți că ați atins apogeul în muzică?
-Da, l-am atins, pot să spun asta. Apogeul îl atingi cântând, iar când faci asta foarte mult, poți spune că ești mulțumit de cee ce ai realizat.

-Vă mulțumesc!
-Și eu dumneavoastră.

Iulia Lișman

„Mă reprezintă Mimi din *La Bohème* de Puccini”

Interviu cu soprana Marta-Cristina SANDU

-Cum vă simțiți atunci când concertați pe scena Filarmonicii Pitești?
-Emoțiile mele sunt amplificate, dat fiind faptul că sunt născută în Curtea de Argeș. Aparțin acestui loc din toate punctele de vedere.

-Cum a fost întâlnirea cu muzica?
-Totul s-a întâmplat treptat, cred că așa m-am născut. Am luat contact cu muzica de mic copil, nu îmi amintesc momentul, știu doar că am trăit muzica.

-Meseria de soprană necesită sacrificii?
-Nu cred că se pot numi sacrificii, pentru că este un mod de viață pe care îl alegi și ți-l asumi. Nu este un chin sau o renunțare. Satisfacția este mult mai mare decât așa numitele sacrificii.

-Dumneavoastră ați întâmpinat momente în care ați spus „stop”, ați vrut să renunțați?
-Da, au fost, dar niciodată nu am spus „stop” cu toată convingerea.

-Ați interpretat vreun rol care v-a marcat, a rămas referință pentru dumneavoastră?
-Îmi place și cred că mă și reprezintă, *Mimi* din *La Bohème* de Puccini.

-Când ați terminat studiile în România și ați plecat în străinătate, cum ați perceput schimbarea?
-A fost o diferență enormă. În primul rând, pornind de la relația profesor-student și, în al doilea rând, modul de abordare a acestei meserii.

-Știu că în copilărie cântați rock. Astăzi, unde a rămas acesta în viața dumneavoastră?
-Rockul este în viața mea permanent, nu a rămas undeva.

-V-ați întoarce la el?
-Niciodată pe scenă.

-Cum este viața unei soprane?
-Mie mi se pare viața unui om normal. Este un stil de viață pe care mi l-am asumat și nu știu să trăiesc altfel. Am grijă să nu răcesc, să nu beau rece, să dorm, să studiez, să beau multă apă.

-Trei lucruri pe care soprana Marta Sandu le respectă cu sfințenie?
-Adevărul, iubirea, pentru că este primordială, și curățenia.

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

Foto: Raluca Georgescu

Emoție și dramă

9 NOIEMBRIE 2017 CRONICĂ MUZICALĂ de Olga Andronachi

CONCERT SIMFONIC

ORCHESTRA SIMFONICĂ

A FILARMONICII PITEȘTI

DIRIJOR - RADU CIOREI

SOLIST - HORIA MAXIM

Foto: Raluca Georgescu

Un program frumos structurat, început cu „Burlesca pentru pian și orchestră în re minor” a lui Richard Strauss. Acesta propune un stil ce are la orizonturi o linie armonioasă, clasică, iar la bază un concept modern. Punctul de atracție al serii de 9 noiembrie 2017? Pianul! Horia Maxim, unul dintre cei mai apreciați pianişti ai generației sale, reuşeşte din plin să pună în valoare această operă dificilă. Mişcările pe clapele pianului ajung a purta un dialog, Horia Maxim comunică nu numai cu orchestra și dirijorul, ci şi cu publicul. Pare a fi un desen, în care degetele sunt pensule moi, iar „notele-vorbe” ating praguri ale expresivității. Coboară la locul lor, pentru că pianistul ştie să le țină în frâu, se conduc şi se completează reciproc. Muzica a pătruns în sală printr-o fluiditate relaxantă, adesea aruncând şi accente provocatoare. Când mâinile au părăsit clapele pianului dialogul s-a sfarşit în afară, dramatic. În interior, fiecare a rămas cu fărâme din acorduri măiastre.

Spectacolul continuă cu Simfonia nr. 6 în si minor , op. 74, „Patetica”, în patru părți: Adagio - Allegro non troppo, Allegro con grazia, Allegro molto vivace, Finale: Adagio lamentoso. Simfonie definită ca o enigmă, şi rotunjită de personalitatea sensibilă a lui P.I. Ceaikovski. Emoția, drama sunt ingredientele nelipsite din muzica sa, printre care picură: grația, romantismul, liniştea, dar şi tenebre din adâncurile sufletului. Totul pluteşte în jur, acest „tot” este condus remarcabil de către dirijorul Radu Ciorei, personalitate muzicală ce deține o experiență deosebită. Spiritul său la fel de emotiv copleşeşte scena. Mişcările sale lente urcă şi coboară, însoțite de o adâncime profundă. Muzica este stăpânită grațios, cuibărindu-se în toate colțurile sălii. Finalul vine cu o senzație de eliberare, ca moartea după o viață agitată, senzație răsplatită de către public prin vii aplauze şi mulțumiri!

Foto: Raluca Georgescu

„Notorietatea impune o anumită autoexigență”

Interviu cu pianistul Horia MAXIM

Foto: Raluca Georgescu

Horia Maxim, un artist extrem de exigent. Criticii îl consideră unul dintre cei mai buni pianişti ai generaţiei sale, Horia Maxim este un muzician prezent pe scena sălilor de concerte, aceasta oferă una dintre cele mai importante referinţe despre talentul său artistic. Anvergura staturii sale de interpret este sugerată, nu mai puţin, de complexitatea expresiei muzicale demonstrate de acesta în abordarea unui repertoriu vast şi complex, ca solist concertist în peste 500 de concerte.

-În această seară (9 noiembrie 2017) sunteți invitat la Filarmonica Pitești în calitate de solist. Ce ne puteți spune despre pasiunea pentru pian?

-În primul rând, este o pasiune pentru muzică, cu ajutorul pianului îmi pun pasiunea în act. Îmi este greu să spun ce reprezintă muzica pentru mine, muzica este ceea ce sunt eu.

-O instituție culturală cum este Filarmonica într-un oraș, este un aspect pozitiv din orice punct de vedere am privi. Având în vedere că ați concertat în repetate rânduri pe această scenă, ce impresie v-a făcut?

-Este foarte important să existe astfel de intituții. În Pitești există interes și din partea publicului, și de cealaltă parte. Filarmonica este într-un proces de definire, eu așa o văd.

-Studiați de foarte mulți ani acest instrument. Mai are pianul vreun secret pentru dumneavoastră?

-Întotdeauna are și va avea. Privind dintr-o perspectivă e un lucru bun să descopăr mereu că este ceva de reconstruit.

-Criticii spun că aveți o tehnică desăvârșită, ce v-a făcut să educați talentul atât de strict?

-Cred că fiecare interpret caută să își educe talentul în direcția obținerii unui adevăr muzical. Automat se caută și soluții instrumentale, în cazul meu pianistice. Tehnica instrumentală este o pârghie pentru a atinge un adevăr pe care îl cauți, nu este un scop în sine.

-Este grea povara perfecțiunii, având în vedere că sunteți un nume mare în muzica clasică?

-Perfecțiunea este o povară, dar trebuie găsit un echilibru. În ceea ce privește renumele în muzica clasică, e bine să nu ne gândim niciodată, pentru că atunci într-adevăr poate deveni o povară.

-Notorietatea pe care ați dobândit-o, a adus și o responsabilitate mai mare?

-Notorietatea fixează, impune o anumită autoexigență. Pe de altă parte este și o formă de pericol ca lucrurile să fie lăsate în siajul notorității. Datorită felului meu de a fi, nu există pericolul ca notorietatea să fie luată ca pe un dat.

-Când un artist se află pe scenă, pentru cine cântă? Pentru public sau pentru el însuși?

-Lucrurile nu pot fi separate. Cântăm pentru public, dar prin noi. Simțim și transmitem mai departe, altmiteri nu ar fi ce trebuie.

Foto: Raluca Georgescu

-În urmă cu puțin timp (16 octombrie 2017 - n.red.) ați fost pe această scenă cu „Zona Imaginarium". Ce ne puteți spune despre acest proiect?

-E în proces de dezvoltare, vom continua și anul viitor. Sunt optimist, lucrurile au funcționat foarte bine, am avut o colaborare extraordinară cu ceilalți artiști implicați. Am motive să cred că anul viitor vom realiza ceva ce va depăși ce s-a întâmplat în acest an.

-„Zona Imaginarium" e ceva nou pentru publicul din România, muzica și imaginea fac echipă, provoacă urechea să vadă și ochii să asculte.

Auditoriul a înțeles mesajul așa cum a fost conceput?

-Cred că pentru un anumit public adresarea noastră nu a fost cea adecvată. Comunicarea este altceva decât partea artistică și presupune oameni specializați. Ideea este foarte bună, am primit semnale din toată țara, a plăcut publicului.

-Din echipa artiștilor plastici au făcut parte tineri absolvenți, alături de celebrul pictor Sorin Ilfoveanu.

-Împreună cu Mihaela Anica și Cătălin Crețu, colegii mei, am căutat cea mai bună soluție vizuală. A fost un concurs cu artiști plastici din care am selectat patru, iar maestrul Ilfoveanu a fost invitat special.

Scopul nostru a fost să găsim o soluție ca muzica și imaginea să fuzioneze prin intermediul multimedia.

-***Muzica v-a răpit momente importante din viața dumneavoastră?***

-Mi-a răpit momente importante, dar m-a și recompensat.

-***Aveți și alte pasiuni în afara muzicii?***

-Mi-ar plăcea să spun că am hobby-uri, dar nu am. Lectura poate fi o pasiune, dar nu aș trece-o în zona hobbyului, este un nutrient al vieții mele. Cred că ar fi interesant să mă ocup și de altceva.

-***Dacă nu ați mai face muzică, ce i-ar lua locul?***

-Orice altceva. Sunt pregătit să cred că aș putea face orice.

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

„Muzica este matematică, disciplinează”

Interviu cu dirijorul Radu CIOREI

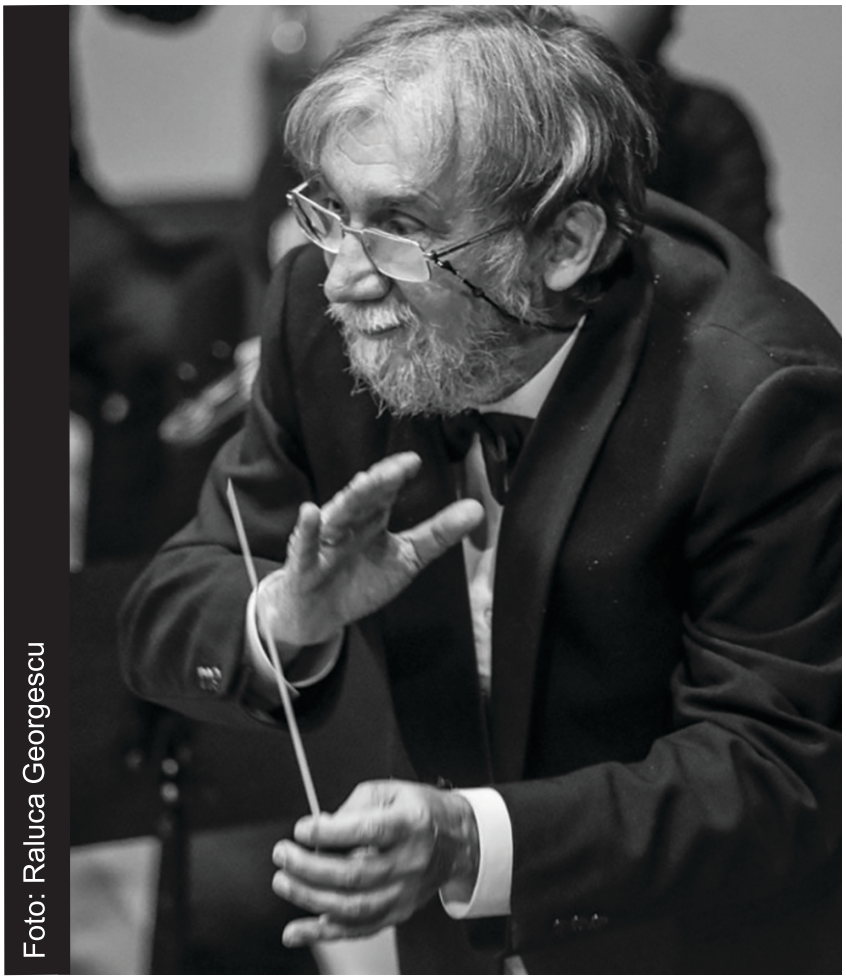
Foto: Raluca Georgescu

-Înainte de a vă naște, ați primit o urare de la maestrul Dinu Stelian. Credeți că a fost un imbold, primul pas spre cariera în muzică?

-E posibil, a fost prima urare. Am avut muzica în casă. Tatăl meu a făcut Conservator, pian, la Timișoara, mama avea o voce de operă extraordinară. La noi erau serate muzicale cu cei de la operă, am crescut în ambianța muzicală. Am fost în liceul de operă, de mic în corul operei, acolo am câștigat primii bani pe stat de plată. Erau 25 de lei, un leu era impozitul de spectacol. Avem repetiții cu maestrul de cor, cu regie, costume, totul profesionalist. Ca să înțelegeți ce însemnau acei bani, din trei spectacole, mi-a cumpărat mama un trening care costa 66 de lei.

-Este a doua oară când veniți la Filarmonica Pitești. Când ați venit prima dată, ce impresie v-a făcut publicul, orchestra?

-A fost o surpriză foarte plăcută, nu cunoșteam orchestra, nu cunoșteam publicul, dar a fost o impresie reciproc plăcută. Ne-am înțeles foarte bine și am făcut un concert frumos pentru un public călduros. A fost un motiv în plus să revin cu mult drag și anul acesta.

-Cât de important este, în opinia dumneavoastră, ca într-un oraș să existe o filarmonică?

-Aceasta este o discuție mai lungă. Pot să spun altceva, tuturor prietenilor mei, care au copii, le-am recomandat să facă un instrument muzical. Chiar dacă se duc la școala de muzică și fac 8 ani sau fac acasă câțiva ani, un instrument îi poate face să își formeze o carieră din asta. Anii investiți în instrument sunt foarte importanți pentru educația unui copil. Le deschide un alt orizont, muzica este matematică, disciplinează. Am foarte multe exemple de copii, elevi apoi studenți care veneau la concertele de muzică simfonică la Constanța, chiar dacă erau studenți la București. Nu am auzit de nici un caz în care să îi vezi cu alcool, cu droguri sau altceva. Cred că în educația unui tânăr este foarte important să existe muzica. Pe vremuri, la Cluj, fratele mamei, în anii 30, era la un liceu de cultură generală și, în clasele V-VIII, făceau muzică cu Marțian Negrea, un mare compozitor și autor al singurului tratat de armonie după care se învață la Conservator. La acest nivel se studia, în timp s-a diluat.

-După atâția ani în muzică, mai aveți de învățat, de realizat?

-Tot timpul avem de învățat, în orice meserie, mai ales în muzică. Înveți de la cei din jur, din partituri, spectrul e foarte larg.

-Un dirijor, când pleacă pe acest drum,ce țel îl animă?

-Nu m-am gândit la asta niciodată. Fiecare își dorește să dirijeze un ansamblu cât mai bun, fiecare are o lucrare preferată. Eu am facut multe în cariera mea. Mereu e mai ușor să privești în urmă.

-Într-un interviu ați afirmat că printre cele mai importante lucruri într-o țară este cultura. Ce spuneți de România în cheia acestei afirmații?

-Cultura, educația, sănătatea sunt importante. Din păcate, la noi și nu numai, toate acestea sunt la etc. Sunt trei piloni importanți. În străinătate, pentru a începe o relație diplomatică între două state, trebuie să legi relații culturale, este obligatoriu. Abia după, se vorbește de petrol, agricultură și alte lucruri.

-Cum se împacă pasiunea pentru sport cu cea pentru muzică?

-Îmi place fotbalul, tenisul, călătoriile. În perioada în care exista Filarmonica din Constanța și eram director, căutam turnee cât mai interesante și mai exotice. Îmbinam utilul cu plăcutul, căutam locuri în care se ajunge mai greu.

-Vă mulțumim!

Iulia Lișman

Mozart și femeile

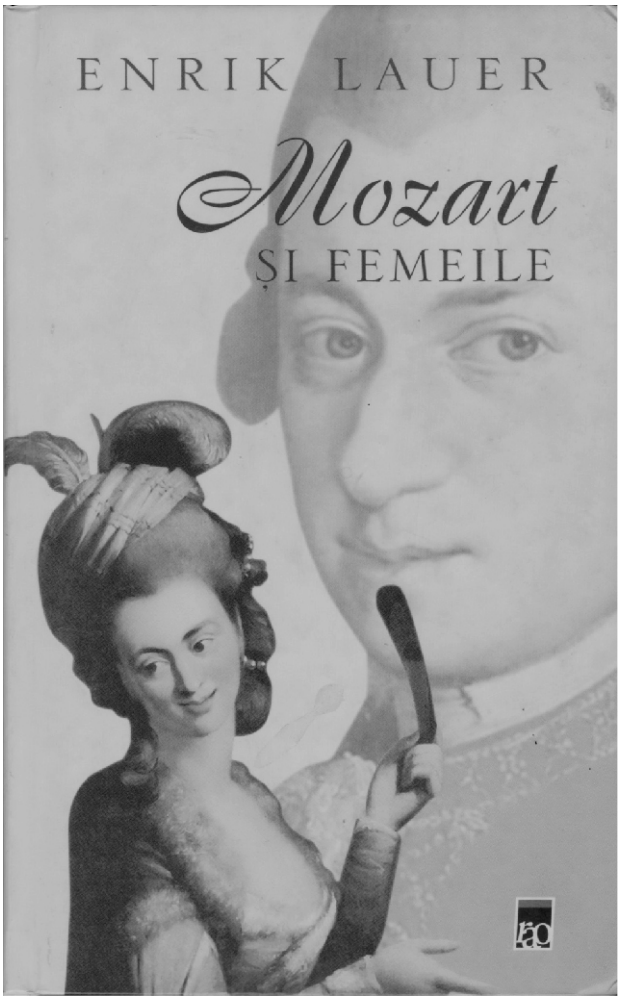

„În lumina pasiunii comune pentru muzică, Mozart credea că o poate convinge pe Aloysia Weber să îl prețuiască nu doar ca dascăl și ca partener de muzică, ci, într-un final, să-l și iubească. Spera că ea era la fel de prinsă în mreje ca și el și că avea să o cunoască prin intermediul muzicii. Însă victimă a iubirii născute din sunete și din tonuri a rămas, bineînțeles, numai el.

Mozart aproape că o implora (în scrisoarea din 30 iulie 1778) pe adorata sa cu asemenea „intenții sincere", încât nu se poate ști dacă acestea erau veridice sau inventate: <Destul! Sunteți talentată, foarte talentată - și pot doar să vă sfătuiesc (și vă rog din suflet acest lucru) să aveți bunăvoința de a citi de mai multe ori scrisorile mele și să-mi urmați sfaturile. Fiți pe deplin încredințată că, în tot ce vă spun și v-am spus până acum, nu am și nici nu am avut altă intenție, decât să vă ajut cât îmi stă în puteri>.

După ce a ridicat îndeajuns în slăvi talentul ei și și-a declarat intențiile nobile de a susține acest talent, Mozart a îndrăznit în sfârșit să treacă la subiect: <Voi fi cel mai fericit în ziua în care voi trăi cea mai mare bucurie, aceea de a vă revedea și de a vă îmbrățișa din toată inima. Acest lucru este singurul pe care mi-l pot dori acum. Numai în acest dor, în această speranță găsesc alinare și liniște>.

Fără îndoială, aceste rânduri sunt scrise de unul care tânjește și care șovăie, în speranța de a fi ascultat. Se prea poate ca Aloysia să-l fi respins la primele lor întâlniri. Nu se știe dacă i-a răspuns la scrisori - căci, cu siguranță, au existat mai multe decât aceasta, care s-a păstrat.

Mozart trebuie să se fi simțit ca lovit de fulger când a întâlnit-o pe Aloysia Weber. Puținele mărturii despre sentimentele sale pentru ea dovedesc o puternică emoție și, de la început, acea nesiguranță existențială care se instaurează numai atunci când iubirea devine foarte serioasă, atunci când fericirea și suferința se agață furtunos de una și aceeași persoană. Nu mai existase o asemenea emoție în viața lui Mozart de până atunci (...)

Mozart își dorea să plece din Paris - însă nu și să se întoarcă la Salzburg, ci la Aloysia Weber (...) A plecat în final la Munchen, ajungând acolo în prima zi de Crăciun, unde s-a și cazat la familia Weber. Au trecut probabil câteva zile până la discuția lămuritoare dintre cei doi. Revederea dorită cu atâta pasiune s-a transformat pentru Mozart într-o catastrofă: Aloysia l-a respins cât se poate de clar.

Urmarea a fost o cădere nervoasă în casa unui prieten, flautistul Becke, care a scris la Salzburg: <Începe să mă deprime și pe mine, deoarece nu pot să-l fac să se oprească din plâns de aproape o oră>. Și urările obligatorii de Anul Nou către tatăl său sună disperat: <Căci astăzi nu pot decât să plâng - am o inimă prea sensibilă (...) nu am scris niciodată atât de prost ca astăzi; nu mă pot concentra, inima mea este pusă numai pe plâns! Sper să-mi scrii curând și să mă consolezi(...) Un An Nou fericit! Mai mult nu pot spune astăzi!>

Să fi fost dragostea lui Mozart, până la urmă, rezultatul unei mari neînțelegeri? A văzut Aloysia în el numai prietenul muzician și profesorul? Sau poate chiar s-a folosit de el și apoi l-a părăsit, când nu a mai avut nevoie de susținerea sa? Poate Wolfgang nu era, pur și simplu, genul ei? Posteritatea a criticat-o foarte tare pe Aloysia Weber pentru acest refuz. Ce s-a petrecut atunci a fost mai degrabă ,,vechea poveste - ca să folosim o adaptare liberă după un citat din Heinrich Heine -: el a iubit-o, ea pe el, nu".

(Enrik Lauer împreună cu Regine Muller, „Mozart și femeile", p. 148-149, 157-158, traducere din limba germană de Mona Petzek, RAO, 2006)

Bienvenue á Paris!

13 NOIEMBRIE 2017 CRONICÃ MUZICALÃ - de Iulia LIȘMAN

CONCERT DE MUZICĂ FRANȚUZEASCĂ

SOLIȘTI: ECATERINA LUCULESCU, PAUL LUCULESCU, FERNANDO MIHALACHE, CIPRIAN POP

Foto: Raluca Georgescu

O nouă seară muzicală magică la Filarmonica Pitești, pe 13 noiembrie!

Percuționistul din orchestra filarmonicii, Paul Luculescu alături de soția, Ecaterina Maria Luculescu (voce), Fernando Mihalache - acordeon și Ciprian Pop – chitară, au venit cu un nou proiect, Bienvenue á Paris!

O seară de muzică franțuzească specifică lui Gus Viseur - Douce Joie, Hubert Giraud - Sous le ciel de Paris, Louiguy - La Vie en Rose, Gus Viseur / Louis Ferrari - Jeannette, Charles Dumont - Non, je ne regrette rien, Marguerite Monnot - Milord, Norbert Glanzberg - Padam, padam, Louis Ferrari - Domino, Charles Aznavour - La Boheme, Marguerite Monnot - Hymne à l'amour, Tony Murena / Joseph Colombo - Indifference, Angel Cabral - La foule.

Solista cu vocea caldă a reamintit oamenilor, care oricum cu greu ar putea uita, grația muzicii franțuzești. Franța este țara declarațiilor, a sărutului, a dansului, a iubirii! Așadar, nu este greu să ne imaginăm cum a sunat fiecare cântec în limba iubirii.

Sensibilă, zâmbitoare, delicată, artista a întrunit toate calitățile pentru a aduce pe scenă suavitatea muzicii franțuzești. Prin abordarea întregii echipe, frumusețea, tristețea, melancolia, bunul gust al Franței au fost rupte din orașul iubirii, Paris și dăruite audienței. Au reușit să facă asta, prin sunet, prin imagine auditive, prin instrumentele care sunau ca în minunata Franță.

În ciuda tristeței care se revărsa după fiecare cântec, ecoul aplauzelor era vesel, publicul era încântat . Franța este ţara vieţii plăcute şi a libertăţii, asta a creat și protagoniștii serii. Din sala Filarmonicii au creat o lume în care publicul a avut libertatea de a visa, muzica le-a fost îndrumător. Așa cum Edith Piaf spunea: ,,A crea un cântec înseamnă a face să trăiască un personaj". Așadar, fiecare participant și-a creat propria lume în care *La Vie en Rose* a fost laitmotivul serii. *A*cordeonul lui Fernando Mihalache a readus în mintea cuiva Jeannette. În fiecare melodie cineva s-a regăsit în luminatul Paris și a spus din tot sufletul *Non, je ne regrette rien.*

Tangou argentinian

16 NOIEMBRIE 2017 CRONICĂ MUZICALĂ - de Iulia LIȘMAN

CONCERT VOCAL SIMFONIC

ORCHESTRA SIMFONICĂ

A FILARMONICII PITEȘTI

DIRIJOR - JOZSEF HORVATH

SOLIȘTI - ANALIA SELIS

MARIANO CASTRO

Foto: Raluca Georgescu

Joi, 16 noiembrie, începând cu ora 19:00, la Filarmonica Pitești, Analia Selis a încântat publicul cu tangou argentinian.

Concertul a cuprins un buchet frumos de tangouri argentiniene autentice ce au fost cântate într-o formă instrumentală inovatoare. Piesele au fost interpretate de către Analia Selis, aranjamentele pentru orchestră au fost realizate de Mariano Castro (argentinian), dirijor: József Horváth

În program: Oblivion - tango

Zaraza - tango - (Benjamín Tagle Lara, versuri în română: Ion Pribeagu)

Nostalgias - tango (Juan Carlos Cobián, versuri: Enrique Cadícamo)

Flor de lino - vals/tango (Hector Stamponi, versuri: H. Expósito)

Milonga Sentimental - milonga (Sebastián Piana, versuri:H. Manzi)

Los mareados - tango (Juan Carlos Cobián, versuri: Enrique Cadícamo)

Como dos Extraños - tango (Pedro Laurenz, versuri: J. Contursi)

Se dice de mi - milonga (Francisco Canaro text: I. Pelay)

Mana birjar - tango (Nell Martini, versuri: Dem. Dubal)

Cadenza piano "Adios Nonino" / Verano Porteño (Astor Piazzolla)

El día que me quieras - tango (Carlos Gardel, versuri: Alfredo Le Pera)

Palomita blanca - vals/tango (A. Aieta, versuri: F. García Jiménez)

Vrei să ne întâlnim sâmbătă seara? - tango (Ion Vasilescu, versuri: Nicușor Constantinescu și Nicolae Vlădoianu)

Cambalache - tango (Enrique Santos Discépolo)

Baldosa floja - milonga (F.Sassone - J. Boccazzi, versuri: D. Gilardoni)

Por una cabeza - tango (Carlos Gardel, versuri: A. Le Pera)

El choclo - tango (Ángel Villoldo, versuri: E. Discépolo si M. Catán)

Acest concert a fost alegerea perfectă pentru pasionații de Tango. A fost alegerea ideală pentru toți iubitorii de muzică bună în general, deoarece Analia Selis, împreună cu orchestra a transmis bucurie, speranță și veselie. Artiștii din seara aceasta au cântat cu emoţie şi dăruire.

Folosind aranjamente muzicale specifice, fidele, alese cu grijă de cel care a dat viață pianului, Mariano Castro, au încântat printr-un stil de interpretare unic, profund, autentic.

Analia Selis a împărțit cu publicul prin melodiile sale sentimente în care s-a regăsit fiecare.

Tangoul argentinian a exprimat senzualitate, pasiune, iubire. Toate aceste sentimente au unit publicul și l-a dus pe tărâmurile Agentinei prin vocea solistei. Autenticitatea Analiei a adus plus valoare muzicii deoarece prin tangou, era aproape de țara ei.

De la concertele Analiei Selis oamenii ies plini de energie și de entuziasm. Viața este întotdeuna mai frumoasă după o seară în care ritmurile fierbinți pătrund în suflet.

Cu siguranță tangoul din aceasta seară va rămâne mult timp în topul preferințele participanților.

„Dacă, în urmă cu patru ani, mi s-ar fi spus că voi deveni cântăreață de tangou, aș fi râs!”

Interviu cu solista Analia Selis

Foto: Raluca Georgescu

Ce ne-ați pregătit pentru această seară la Filarmonica Pitești?

-În această seară (15 noiembrie 2017 – n. red.) repetăm concertul pe care l-am prezentat acum doi ani, mai exact în 2015, *Concert de Tango simfonic. O* seară de tango tradițional cu aranjamente pentru orchestră, piano-solo și voce.

-Ce mai face artista Analia Selis?

-Foarte bine. În 2015, când am venit eram la începutul drumului meu cu tangou, astăzi continui acest drum fantastic. În timp, am avut mai multe proiecte pe lângă *Tango simfonic.* Însă cu acest proiect am fost peste tot cu Mariano Castro, pianistul care a făcut aranjamentele pentru Tango simfonic și cu care cânt.

Am inițiat un proiect și am venit cu el la această filarmonică care are încredere în noi și este deschisă la proiectele pe care le propunem.

Am fost aici și cu ArgEnTango în turneul „Piazzolla, o poveste autentică”. În acest cvintet cântă și Răzvan Suma, un cunoscut al filarmonicii, Omar Massa – bandoneo, Rafael Butaru - vioară, Mariano Castro – pian și eu voce. Urmează să venim cu Tango tradițional.

-Le place românilor tangoul?

-Le place, dar cred că este foarte important cum îl prezentâm noi și autenticitatea muzicii, a noastră, a tot ce facem.

-De ce tangoul? Dorul de origini?

-Tangoul a fost un noroc în viața mea, nu a fost premeditat sau mi-aș fi imaginat că se v-a întâmpla. Dacă în urmă cu patru ani, m-ai fi întrebat sau mi-ai fi spus că voi deveni cântăreață de tangou, aș fi râs. A fost o propunere neașteptată și șansa de a cânta muzica pe care o am în sânge.

-Vă simțiți mai aproape de origini cântând tangou?
-Da, cu siguranță. Argentina mi-a fost alături și cu muzica latino și cu cea cântată în limba spaniolă. Astăzi, Argentina îmi este alături prin tangou.

-Ați amintit de muzica latino. Noi vă știm, vă reperăm prin melodia Yo no soy de aqui, vă trezește amintiri acest refren?
-A fost demult. E piesa pe care am cântat-o de un milion de ori și am auzit-o în peste un milion de ocazii. A fost o piesă importantă pentru mine, mă reprezenta, spunea o realitate, faptul că eu nu sunt de aici. Astăzi nu o mai cânt și nu știu dacă o voi mai cânta, poate doar acasă. Respect această piesă, dar acum este o altă etapă în viața mea.

-Vă este dor de țara natală Argentina?
-Tot timpul, dar asta nu înseamnă că îmi doresc să mă întorc acolo. Am construit aici o familie, soțul, copii, muzica. Până acum nu am regretat că am venit în România, nu mă văd locuind în alt loc.
-Dacă ar fi să da-ți timpul înapoi și să alegeți iar, tot România ar fi?
-Da pentru că acesta a fost drumul meu și din punct de vedere artistic și personal.

-Muzica pe care ați cântat-o și o cântați, e inspirată din Argentina?
-În perioada în care cântam ceea ce compuneam, mă inspiram din Argentina. În momentul de față cânt muzica gata compusă, dar care ne duce tot spre acel drum.

-De ce astăzi Analia nu mai este atât de vizibilă în media?
-Înainte aveam un proiect comercial, necesita apariția mea la radio și la televiziune. Apar și astăzi la tv în emisiuni culturale. Am fost de curând la TVR, urmează să mai merg, merg în mdiul cultural, la Radio România Cultural. Muzica pe care o cânt și felul în care sunt acum nu se regăsesc în formatul emisiunilor comerciale. Sunt invitată la multe emisiuni, dar nu am ce sa le ofer, produsul meu nu este ceea ce ei caută.

-În acest format, vă simțiți împlinită din punct de vedere artistic?
-Nu știu dacă mă simt mai împlinită, nu cred că e vorba de mai mult, mă simțeam la fel și înainte. Înainte să cânt tango, am avut o perioadă în care nu am știut ce să fac. Nu mă regăseam în vechiul format, nu știam ce v-a urma. Pot să vă spun că atunci am fost neîmplinită. A fost perioada latino, apoi folclor argentinian, iar acum tangoul e ceea ce mă împlinește.

-Concertul din această seară a fost așteptat de publicul din Pitești, ce amintiri aveți legate de concertele susținute aici?
-Avem amintiri frumoase, cea mai puternică dintre ele, a fost Tangoul din 2015 la Casa de cultură, o sală imensă plină de oameni.

-Vă mulțumesc pentru timpul acordat!
-Eu vă mulțumesc!

Iulia Lișman

Foto: Raluca Georgescu

Sub semnul lui Ravel

23 NOIEMBRIE 2017 CRONICĂ MUZICALĂ - de Iulia LIȘMAN

CONCERT SIMFONIC

ORCHESTRA SIMFONICĂ

A FILARMONICII PITEȘTI

DIRIJOR - ALEXANDRU MIJA

SOLIST - DENIS IVANOV

Seara de 23 noiembrie, a adus la Filarmonica Pitești doi mari artiști ai muzicii clasice: dirijorul Alexandru Mija și pianistul rus Denis Ivanov.

În prima parte a programului a fost: L.v. Beethoven *Uvertura la Egmont, op. 84,* Maurice Ravel *Concert pentru pian și orchestră în Re major, pentru mâna stângă.*

Tânărul dirjor, Alexandru Mija a dat tonul unei seri energice, cucerit audiența din primele momente.

Uvertura la Egmont este muzica compusă de Ludwig van Beethoven în 1810 pentru tragedia istorică a lui J.W. Goethe (inspirat din lupta Ţărilor de Jos pentru cucerirea independenţei de sub dominaţia spaniolă, în care contele Egmont se jertfeşte). Alcătuită din: uvertură, două cântece ale lui Klarchen, patru antracte, moartea lui Klarchen, melodramă şi simfonia victoriei.

La doar 28 de ani Alexandru Mija, a susţinut concerte în toată ţara alături de Camerata Lanto Arte şi Camerata Regală. Are colaborări la Radio România Muzical şi la Festivalul şi Concursul Internaţional George Enescu Bucureşti.

În prezent, Alexandru Mija locuiește în Londra unde manageriază The European Union Youth Orchestra.

Dirijorul nu este prima dată pe această scenă. Alexandru a debutat în 2010 cu orchestra simfonică a Filarmonicii Piteşti la concertul simfonic desfăşurat în cadrul proiectului "De la ucenicie la măiestrie în arta dirijorală" şi, în 2015, la concertul "Tinere talente", ediţia a patra.

Prima parte a fost completată de pianistul rus Denis Ivanov care a interpretat Concert pentru pian și orchestră, în Re major, pentru mâna stângă, în premieră pe scena acestei Filarmonici.

Denis Ivanov este director artistic al Concursului Internațional Music Masters Interprètes, prezidat de Léa-Yoanna Adam din 2012. Pe parcursul carierei a concertat împreună cu Véronique Daverio (vioară), Maria Yakovleva (vioară), Triin Maran (mezzo-soprană), Diana Petrova (soprană), Natalia Marashova (mandolină), Jean Striker (bariton), Marcel Faessler (tenor), Léa-Yoanna Adam (pian), Nina Verblovskaia (pian), Susanna Kadzoyan (pian).

Concert pentru pian și orchestră, în Re major, pentru mâna stângă de Maurice Ravel, compozitorul s-a impus în lumea muzicală prin interpretări artistice, prin noutatea lucrărilor sale muzicale cu un pronunțat colorit folcloric. Pian la mâna stângă, ușor de spus, dar greu de realizat.

Ochii spectatorilor erau îndreptați spre pian încercând să înțeleagă cum poate o singură mână și un pian să sune atât de bine. Clapele instrumentului au sunat sublim, au reușit să redea cât mai fidel sentimentele umane.
În această seară, la Filarmonica Pitești toate instrumentele au sunat diferit, spectaculos, ca într-o seară de sărbătoare.
Prestația artiștilor a fost răsplătită de cei prezenți cu aplauze și urale.

Foto: Raluca Georgescu

În partea a doua a fost interpretată *Simfonia nr. 4 în Si bemol major, op. 60* în patru părţi *Adagio – Allegro vivace, Adagio, Allegro vivace, Allegro ma non troppo* de *L.V. Beethoven.*
Premiera simfoniei a avut loc în martie 1807 într-un concert privat la reședința prințului Joseph Franz von Lobkowitz.
Spiritul energic nu s-a pierdut în partea a doua. Audiența a fost la fel de captivată de spectacolul instrumentelor, coloritul muzicii și energia artiștilor.
Spiritul tânăr și delicat al adirijorului s-a împletit perfect cu prețioasa ochestră care din nou a fost la înălțime. Arcușurile vioarelor urcau și cădeau la unison ca într-un marș. Beethoven, virtuoz pianist și compozitor, preferatul tânărului dirijor a fost dirijat cu toată dedicația pe care un dirijor o poate avea față de o emblemă a muzicii clasice.

Veselie, energie, forță asta a definit seara de joi la Filarmonica Pitești.

„Am debutat ca dirijor în 2010 la Filarmonica Pitești”

Interviu cu dirijorul Alexandru MIJA

Alexandru Mija a absolvit cursurile Universităţii Naţionale de Muzică Bucureşti, secţia dirijat orchestră, la clasa prof. Petru Andriesei, şi pe cele de master ale aceleiaşi facultăţi la clasa prof. Horia Andreescu.

Deşi tânăr, fiind născut în 1989, a efectuat turnee în străinătate (Austria, Germania) şi a susţinut concerte în toată ţara alături de Camerata Lanto Arte şi Camerata Regală. Are colaborări la Radio România Muzical şi la Festivalul şi Concursul Internaţional George Enescu Bucureşti.

În 2010, a dirijat orchestra simfonică a Filarmonicii Piteşti la concertul simfonic desfăşurat în cadrul proiectului “De la ucenicie la măiestrie în arta dirijorală” şi, în 2015, la concertul “Tinere talente”, ediţia a patra. În prezent, Alexandru Mija locuiește în Londra unde manageriază The European Union Youth Orchestra.

Foto: Raluca Georgescu

-Ați revenit, în sfârșit, la Filarmonica Pitești!
-În 2010 am debutat în această carieră frumoasă și dificilă, dirijoratul, cu Filarmonica Pitești, pe scena Casei de Cultură a Sindicatelor. Filarmonica Pitești a rămas întipărită în minte și în suflet și mă voi reîntoarce mereu cu plăcere.

-Cum vi s-a părut publicul meloman?
-Întotdeauna am fost surprins de căldura publicului, de numărul impresionant în ceea ce privește prezența la concertele simfonice. E un lucru îmbucurător pentru un oraș de provincie. Sper să rămână măcar la același nivel.

-Cum ați reușit ca într-un timp atât de scurt să ajungeți atât de sus?
-Îmi doresc să mă dezvolt din ce în ce mai mult. Succesul stă în muncă, foarte multă muncă. Cred că am avut și un pic de noroc atunci când am luat deciziile de cumpănă, am ales ce a fost mai bine pentru mine și cariera mea.

-Faptul că ați fost numit cel mai bun dirijor, a fost un avantaj?
-Cel mai bun dirijor tânăr al anului 2014 a fost un imbold, un semn că trebuie să continui pe acest drum. Cariera dirijorilor se întinde pe o durată foarte lungă și din când în când avem nevoie de un semn pozitiv care să ne certifice faptul că suntem pe drumul cel bun.

Foto: Raluca Georgescu

-Caracterul este important în această meserie?
-Caracterul este foarte important. Trebuie să posede foarte multă știință muzicală, să fie disciplinat. Niciodată nu ne oprim din a învăța. Pe măsură ce experimentezi, ce interecționezi cu oameni de diferite calități, diferite naționalități, îți croiești un tipar care să te facă nu doar un bun muzician, ci și o persoană agreabilă pentru instrumentiști.

-Aproape toți dirijori au studiat și un instrument, la dumneavoastră cum a fost?
-Eu am făcut 12 ani de vioară, am început la șase ani. După liceu mi-a surâs ideea de a continua studiul muzicii schimbând disciplina, am ales studiul muzicii dirijorale. Nu a fost ideea mea, a fost o sugestie și mi s-a părut interesant. Am început să citesc, să urmăresc diferite filme cu dirijori celebri și a meritat.

-Unde activați ca dirijor?
-Locuiesc și activez ca dirijor la Londra, la Orchestra de Tineret a Uniunii Europene, din martie 2017, sunt manager și coordonator de orchestră și proiecte. Este o lume cu totul deosebită pentru că am șansa de a lucra cu 120 de tineri. Acolo este altă psihologie, lucrurile sunt un pic diferite. Oamenii vin din culturi diferite, au educație diferită. Sunt tineri din toată Europa, vă imaginați că nu este ușor să coagulezi acest grup într-o orchestră simfonică. Este o provocare pe care sper că o voi depăși cu succes.

Ați avut un model pe care l-ați urmat?
-Am încercat să fur meserie de la cei mai buni, dar mentorul meu este primul meu profesor de dirijat, maestrul Petru Andriesei de la București. Sunt în egală măsură recunoscător maestrului Horia Andreescu și tuturor celor care și-au pus amprenta asupra carierei mele.

-În seara aceasta ați dirijat Beethowen, este special pentru dumneavoastră?
-Fiecare compozitor e o călătorie muzicală în lumea componistică. Eu mă întorc cu mare drag la Beethowen.

-Dirijați în străinătate, cum este perceput Enescu?
Sunt foarte bucuros pentru că, în ultimii ani, muzica lui Enescu renaște.

Am fost la Covent Garden Royal Opera House atunci când s-a pus în scenă, în premieră, Opera Oedipe. Am văzut reacția publicului, extrem de entuziasmat. Au fost șase sau opt reprezentații cu sala plină. Să nu uităm de Festivalul Enescu, din ce în ce mai multe orchestre și muzicieni aleg să interpreteze muzica lui Enescu, iar interpretările sunt din ce în ce mai bune.
Pentru o orchestră din străinătate să interpreteze Enescu, nu este doar o provocare, ci și o curiozitate. Limbajul este cu totul aparte. Este un compozitor de talie mondială. Eu îmi doresc să ascultăm mai multă muzică românească, fie de scolul XX, fie contemporană pentru că este important să promovăm patrimoniul cultural.

-**Vă multumesc**!

Iulia Lișman

„Întâlnirea mea cu muzica vine dintr-o pasiune dramatică”

Interviu cu pianista Lea Yoanna ADAM

Foto: Raluca Georgescu

În această seară (23 noiemebrie 2017- n.red.) ați fost în public, ce ați simțit când partenerul de scenă era alături de orchestră?
-Am simțit foarte multă energie pe care a degajat-o în concertul în care a cântat. Bucuria de a-l vedea în fața unei orchestre atât de maiestuase ca sonoritate, ca efectiv și calitate. Energia a fost multiplicată datorită orchestrei, a lui Denis și a dirijorului, Alexandru Mija, care a avut baghetă magică. Concertul pentru pian și orchestră în Re major, pentru mâna stângă a fost o premieră pentru orchestră și pentru dirijor, Denis l-a mai cântat la Ploiești.

-***Cum reușiți să redați sublimul din clapele pianului?***
-A sunat foarte omogen, sala are o acustică foarte bună.

Atâta timp cât există o pasiune comună, muzica, firește, calitatea muzicienilor din orchestră magnetizează tot publicul. Este foarte important ca atunci când suntem pe scenă să simțim pasiune. Dacă se simte pasiunea regăsim exact ceea ce ați spus, sublimul și energie. Ne atragem reciproc în acest turbion muzical.

Vorbiți foarte frumos despre muzică. Cum a fost întâlnirea dumneavoastră cu muzica?
-Întâlnirea mea cu muzica vine dintr-o pasiune dramatică. Copil fiind am fost la cinematograf, aveam o vârstă fragedă, patru ani. Bunica m-a dus să văd filmul „Titanic”. Era o variantă veche, alb-negru, şi toată lumea a crezut că o să mă plictisesc, dar nu am lipsit nici o clipă. Am fost atât de tulburată când am revenit acasă încât m-am închis în sala cu pian și am improvizat: vaporul, naufragiul, tragedia oamenilor care s-au înecat. Am chemat familia să asculte, totul s-a întâmplat datorită „Titanicului”

.***-Drumul muzicii a fost unul greu?***
-Pe de o parte, a fost greu din punct de vedere al studiului. M-am bazat pe ușurința de a face lucrurile și nu am studiat cât ar fi trebuit. A fost conștiința că trebuie să muncesc chiar dacă ajung sau depășesc anumite niveluri, treofee, rezultate. Trebuie să studiez în permanență. Pe de altă parte, a fost ușor datorită ușurinței de a învăța. Mereu am fost o studentă bună și până la un punct am avut un drum lin.

-***Există perfecțiune în muzică?***
-Perfecțiunea nu o atingem niciodată. Perfectul este efemer, este asemănător unui deșert. Ești fericit că ai ajuns într-un punct unde îți doreai, dar trebuie să îți dai seama că trebuie să mergi și mai departe. Perfecțiunea este un miraj, un magnet care ne atrage să muncim și ne motivează.

-***Vă mulțumim!***

Iulia Lișman

„De la prima notă am simțit un contact aproape epidermic cu publicul piteștean”

Interviu cu pianistul Denis IVANOV

Foto: Raluca Georgescu

-Ați concertat de mai multe ori în România, cum simțiți publicul? Cum a fost în această seară?

-Prima imagine care m-a impresionat în această seară a fost sala plină de oameni, dimensiunea sălii, și văzând că la toate nivelurile erau spectatori. Mi-a dat o bucurie lăuntrică și am zis: wow! Vin în România din 2009 în fiecare an și am constatat o căldură specială a publicului, este receptiv muzicii. De la prima notă am simțit un contact aproape epidermic între publicul ascultător din Pitești și mine. Acest lucru mi-a adus energie și m-a stimulat să mă depășesc. Apreciez în mod deosebit că publicul arată o cunoaștere a muzicii clasice, este un public care arată foarte mult respect. Poate pentru că fiind rus, împărțim aceeași calitate a sufletului. Publicul din România este un public meloman de foarte mult bun gust rafinat și sensibil receptiv.

-Ce ne pregătiți pentru mâine seară (24 noiembrie 2017-n.red.) în concertul cameral?

-Este un program foarte complex de aceea l-am și intitulat vibrații poetici pentru că e diversificat prin culori, trăiri, emoții. Publicul va asculta piese mai ample ca și miniaturi, vor fi note de poezie, de dramatim, nostalgie, de iubire, dans, umoristice.

Ați început să cunoașteți stilul pe care îl preferă publicul de aici?

-E foarte bine ca ați întrebat acest lucru. Venind de mai multe ori în România, am testat un pic publicul. Acum trei ani am venit cu un concert clasic, prima mea venire la Pitești. Atunci am înțeles că trebuie să las muzica contemporană pentru Germania, Luxemburg sau alte țări. Publicul de aici preferă clasicul, barocul și muzica tradițională.

-În afară de Rusia, pe care scenă vă simțiți acasă?

-Când ești artist trebuie ca înaintea fiecărui concert să te pui într-o anumită stare, într-o ambianță în care să te simți foarte bine. Înainte de concert încerc să îmi găsesc stare cea mai bună ca să mă simt acasă oriunde. Altfel nu aș putea să dau emoțiile din timpul concertului.

-Un compozitor preferat?

-Ravel, Motzart, Rahmaninov, Schubert, Bach.

-George Enescu vă sună cunoscut?

-Primul meu recital în România a fost cu Integrala Operelor de Enescu, Suita în stil op.10, Sonata a III a. Dacă e posibil, în fiecare recital, în orice țară, las un spațiu în program pentru Enescu.

Iulia Lișman

-***Vă mulțumim***!

„Artistul nu are contur uman, este de natură divină”

Interviu cu folkistul Vasile ȘEICARU

Folkistul Vasile Șeicaru devine membru al Cenaclului Flacara în 1978. Are o bogată activitatea solistică, apărând pe scenă alături de cunoscuți artiști din zona rock, pop și folk.
Din 1990 evoluează în exclusivitate solo, efectuând numeroase turnee în țară și peste hotare (Germania, China, Coreea, Rusia, Statele Unite, Canada, Suedia).
În anul 2006 a primit „Ordinul Cultural în Grad de Cavaler” din partea Președintelui Romaniei .

-Definiți muzica folk, are ea reguli, calități?

-Nu există reguli și nici o definiție nu putem da, nici de calități nu putem vorbi. Trebuie să respecți anumite lucruri, să ai voce de exemplu. În momentul în care un om se prezintă la un festival sau vrea să fie ascultat, să primească un calificativ de la cineva cunoscător, avizat, e destul să deschidă gura, să dea câteva acorduri la chitară. Mesajul contează cel mai mult, este ascuns, nu se descoperă doar în momentul în care solistul deschide gura pe scenă. El poate să cânte perfect, corect, dar dacă nu trece dincolo de acel ceva care nu poate fi explicat, acel cârlig cu care să-i agăți, asta are în plus față de alte genuri muzicale folkul. Așa cum și jazz-ul și bluesul tradițional are mesaj. Mesajul respectiv trebuie să îl simtă spectatorul din primul moment.

-Este o muzică specială?

-Este o muzică specială, noi spunem acest lucru. La fel de specială ca și spectatorii care ascultă, care vin la acest gen de muzică, sunt altfel de spectatori. Sunt cei care au mai citit o carte, știu ce înseamnă poezia și știu să vorbească limba română corect. Ai spune că sunt prea multe pretenții pentru un spectator. Nu, nici nu vin la folk altfel de oameni, vin cei care sunt mai speciali, de asta spunem că ai noștri sunt mai buni.

-Astăzi, unde se mai scrie, unde se mai vorbește despre folk?

-Nicăieri, nimeni nu mai scrie. Este considerat de către cei din media un gen de muzică prăfuit, îmbătrânit, care nu merită ascultat. A fost un gen, prin anii 70-80, care se cânta la Cenaclul Flacăra, considerat un instrument al comuniștilor.

Tot ce ți-am spus este luat din presă, evident că nu vorbim de toată presa, sunt unii care știu ce fac. Ei spun că a fost un instrument al comuniștilor, o propagandă comunistă, nici vorbă. <Flacăra> a fost o frondă. Păunescu împreună cu Cenaclul au cântat texte teribil de periculoase pentru acea perioadă. Pentru că am argumente și nu atac așa cum fac alții, îți dau și un exemplu din ce se recita atunci: ,,*Revoluția-i în noi, / Flacăra sporiți-i, / Nu e cale înapoi, / Jos îmburgheziții! / Jos, adică pe pământ / Și cu noi la treabă / Unde muncitorii sunt / Și copiii-ntreabă. / Nu e țara țărmul roz, / Vila de vacanță, / Noi muncim, noi facem cozi, / Fragezi în speranță. / Mai ieșiți din adăpost, / La lumina zilei, / Tu, cel laș, și tu, cel prost, / Paraziți ai pilei."* Era un text care se cânta în plin comunism.

-Foarte interesant, s-a uitat!

-Da. M-am săturat să tot explic despre ce este vorba. Oricum, nu au timp să asculte ce le spui, ei își pregătesc următoarea întrebare. Revenind la Cenaclu, după o piesă ca *Un punct de vedere,* Păunescu venea și băga ceva legat de Ceaușescu și astfel nu putea să atace nimeni Cenaclul „Flacăra". E foarte greu să faci ce a făcut Păunescu, numai el știa cum dormea noaptea. A fost perceput ca un om care a cântat și a slujit comunismul. Dacă nu înțelegi fenomenul în plenititudinea lui, nu vei înțelege nimic. Cenaclul nu a fost un loc în care s-a cântat comunismul, a fost un loc în care noi veneam îmbăcați în jeans, cu plete, așa cum nu era voie să mergi nicăieri. Aveam și legitimație pe care o foloseam atunci când ne prindea poliția. Era destul să spun că sunt membru al Cenaclului „Flacăra" și nu aveam probleme. Actorii avea o hârtie în care specifica faptul că este actor al Teatrului Național din București și are de jucat un rol în care este necesar să aibă plete, așa cere rolul, nimeni nu avea ce să îi facă. Cum să îmi spună cineva cum să mă port, cu barbă sau fără. Nu aveam voie cu mustață pe vremea lui Ceaușescu. La fiecare filmare eu îmi rădeam mustața, pe atunci cântam cu Hrușcă, lumea ne cunoștea ca pe cai verzi. Părul nu îl tundeam, îl prindeam în clame și îl ascundeam. Ca să te miști nu aveai voie, ți se desenau tălpile pe scenă. Lumea nu știe ce vremuri am trăit noi. Mulți întreabă de ce acceptam, am acceptat pentru că atunci era momentul meu, eram tânăr, aveam succes. Ar fi trebuit să renunț la a apărea la tv, la radio și nu aveam cum. Îmi ascundeam părul, rădeam mustața și mergeam. A doua zi aveam concert la Sala Palatului și lumea mă vedea cu părul pe umeri și se mira. Unii au aflat mai târziu, alții află azi.

Sunteți unul dintre artiștii care își promoveaza muzica în concerte și nu prin media. Asta îi dă valoare unui artist având în vedere modelele promovate azi?

-Eu am fost unul dintre artiștii făcuți de oameni, de public, de spectatori. Nu am fost făcut de presă. O voi spune mereu, un artist făcut de presă nu rezistă în ani. Sunt cântăreți doar ai unui singur post tv. O întreagă pleiadă de angajați lucrează pentru acea întreprindere care îl ține pe artistul respectiv. Înseamnă bani mulți investiți în acel nume. Nu poți compara pe un om care are în spate un trust de presă cu unul care ar vrea să debuteze și nu are loc la tv. Noi dacă apărem la un post tv, caută subiecte foarte triste, ei zic că acesta e raitingul. Ar trebuie să te invite să-ți dea posibilitatea de a lansa un nou cântec. De exemplu, Măruță, cu care, de altfel, sunt în relații bune. I-am zis că nu mai vin la el și mă întreabă, de ce Vali? De fiecare dată îmi amintește de accidentul pe care l-a avut soția mea. După 12 ani și acum mă mai întrebi? Face ce face și discuția tot are loc, iar când să cânt, mi-l taie la jumătate și bagă publicitate. Mă duc la emisiunea Corinei Chiriac, stau o oră și jumătate în studio, suntem mulți folkiști, ne facem treaba și emisiunea are un rating uriaș, ne arată.

-Asta înseamnă ca publicul se poate educa, dacă primește un produs de calitate, îl consumă. În cazul muzicii folk, trebuie mai mult promovată.

-Da, dar atâta timp cât unii știu ce înseamnă folk, cum este și în seara aceasta, sala este plină. Pe unde mergem este la fel, vorbesc de concerte cu bilet. De multe ori rămânem și a doua zi, iar pentru noi este extraordinar de frumos.

-Muzica folk, cântată de noua generație, este la fel de profundă ca cea interpretată de cei din generația dumneavoastră?

-Poate că versurile sunt mai slabe, noi cântam versuri făcute odată, venea folkistul și lucra cu poetul. În același timp, se năștea și textul și linia melodică. Eram foarte săraci în acea vreme, în primii ani până a mers Cenaclul Flacăra și am fost plătiți, eram extrem de săraci. Când ai lipsuri multe, suferi, ești tânăr, nu ai ce îți trebuie, atunci dai tot ce-i mai bun. După ce începi să câștigi bani mulți, ai o stare liniștită, muza nu mai vine.

-Dumneavoastră de unde v-ați inspirat muzica, cine a fost muza?

-Eu nu îmi caut muza niciodată, eu aștept să vină ea la mine. Toată viața mea am facut lucrul acesta. Puteam să lansez un album la doi ani, dar nu, așteptam muza, aveam răbdare. Când venea, profitam și în câteva zile scriam un album întreg.

-Când sunteți pe scenă vi se luminează chipul, ce simțiți ?

-Acesta este un lucru pe care nu-l pot explica. Știu că am primit la naștere o binecuvântare, mi-a pus Dumnezeu mâna în cap. Eu am înțeles că trebuie să duc acest lucru înainte, nu pot să îmi bat joc de el. Cred că în momentul în care intru pe scenă, sunt un intermediar. Tot ce fac pe scenă nu este datorită experienței, dacă Dumnezeu nu vrea, dispare strălucirea. Eu exist atât timp cât vrea Dumnezeu să mai am scânteia. Din momentul în care am făcut primul pas pe scenă, nu mă mai controlez, intru într-o altă stare. Dacă vrea Dumnezeu să mă țină acolo, am o lecție de învățat, pot să uit un vers, se poate întâmpla orice. Ce fac sau ce spun nu este pentru că sunt eu în vreun fel, este pentru că am luat ceva și duc ceva de sus pe care nu pot să îl explic. Rolul meu pe scenă este să transmit.

-Omul Vasile Șeicaru, trăiește după cum cântă artistul?

-Nu! Lumea trebuie să știe un singur lucru și este foarte important: artistul este una, omul este alta. Artistul nu are contur uman, spun asta pentru că omul este cel cu vicii, cu apucături și mai bune și mai rele. Artistul, așa trebuie să îl vadă lumea, fără de pată, este de natură divină. Asta trebuie înțeles cu smerenie. Niciodată nu se pune semnul egal între artist și om, câteodată se mai apropie. De exemplu, Păunescu, ca artist, ca poet, om de cultură, trebuie înțeles ca cel care nu avea contur uman. Nimeni nu știe cum a fost Eminescu sau Creangă, noi doar bănuim. Așa va fi și cu Păunescu, peste ani și ani, noi așa îl vom percepe.

-Vă mulțumesc foarte mult!

-Cu mult drag!

Iulia Lișman

„Îmi plac personajele calde, sunt o persoană sentimentală, romantică”

Interviu cu soprana Daniela VLĂDESCU

Foto: Raluca Georgescu

-Reveniți, iată, la Filarmonica Piteşti, sunteți foarte iubită de public şi de autorități. Ce părere aveți despre oamenii de aici?

- Sunt fericită că am lăsat întotdeauna o imagine bună, am revenit cu drag, am fost aşteptată cu bucurie. E mare lucru când în urma ta rămâne ceva, măcar o amintire frumoasă. Vin cu drag pentru că este o orchestră tânără, care trebuie să lupte pentru a dăinui, artiştii sunt foarte buni, maestrul Tiberiu Oprea, deşi tânăr, e extraordinar de experimentat şi devotat. Este un ambient frumos, plin de profesionalism şi mă bucur pentru că ori de câte ori vin întâlnesc un public călduros. Ce poate să-şi dorească mai mult un artist?!

-Aveți un palmares impresionant şi o carte de vizită de invidiat. Care este secretul succesului dumneavoastră încă din anii tinereții?

- O, Doamne, aş vrea să spun aşa cum s-ar cuveni: muncă, muncă… Nu am fost un om foarte tenace, am avut un talent nativ prin care, probabil, dacă îl cultivam mai mult puteam să ajung la nişte rezultate mult mai bune. Aşa, am făcut foarte mult pentru ceea ce am gândit. Am avut parte de evenimente frumoase în viață, de experienţe, poate nu pe marile scene, dar am cântat în lumea întreagă. În Japonia, de exemplu, am cântat trei ani şi jumătate într-un parc mare unde se țineau spectacole şi eram şi eu integrată acolo.
Nu am tins spre ceva foarte mare, probabil de aceea nici n-am ajuns la lucruri uimitoare, dar tot ceea ce am realizat a fost cu toată pasiunea şi credința, fără să-mi încalc anumite principii de viață.

-Dintre toate rolurile importante jucate, care vă este cel mai drag ?

- Îmi este drag rolul Gildei din opera „Rigoletto”, pentru că l-am studiat la începutul carierei, când am fost angajată la Teatrul Muzical din Braşov, şi l-am studiat cu unul dintre cei mai mari regizori de operă ai lumii, cred eu, Jean Rânzescu. Am avut parte de nişte parteneri extraordinari, am cântat cu: Nicolae Herlea, Florin Diaconescu, Octavian Naghiu. Îmi plac personajele calde, iubitoare, pentru că şi eu sunt o persoană sentimentală, romantică.

-Cum ați îmbinat activitatea artistică cu cea de manager?

-Am ajuns director la teatru, n-aş fi crezut niciodată. Au trecut 12 ani, o experiență grea în care am învățat că nu poți să-i mulțumeşti pe toți. Responsabilitatea e atât de mare încât în 12 ani cred că am pierdut 24 de ani zbătându-mă şi cu umilința unor întâmplări nedrepte. Anul acesta poate a fost cel mai greu dintre toți, e o luptă pentru a supraviețui în această lume culturală a României.

-Care sunt planurile dumneavoastră ?

- Mi-am propus să scriu o carte după ce voi ieşi la pensie, mai am un mandat de cinci ani şi după aceea mă voi linişti. Aş vrea ca lumea să ştie ce se ascunde în spatele unei vieți de artist, a unei munci de manager. De asemenea, îmi doresc să trec de anul acesta, să am forțe pentru anul viitor. Cât despre cântat, a devenit un hobby, cânt de plăcere, nu de nevoie. La sfârşitul acestui an, și este prima mea realizare extraordinară din viața mea artistică, voi primi la Trieste, Premiul Internațional al Operetei, premiu care se acordă în fiecare an unei personalități în domeniu. Sunt uimită că m-au ales pe mine, probabil pentru că am îmbinat activitatea artistică cu cea de manager. Şi, cine ştie, poate că, uneori, ajungi să primeşti şi o recompensă.
-Vă mulțumim!

Olga Andronachi

Imnul Regal în memoria Regelui Mihai I

13 DECEMBRIE 2017

Interviu cu dirijorul Ștefan NOVAK

Foto: Raluca Georgescu

-Sunteți din nou la Filarmonica Pitești, cum a fost concertul din acestă seară din perspectiva dvs.?

-În primul rând a pornit cu greutăți.Inițial am avut un alt program, dar din cauza doliului național provocat de moartea Regelui Mihai I, programul și data concertului s-au schimbat. Voiam să abordăm Simfonia de Kalinkov, dar nu aveam timp să o pregătim. Am ales să fac Poema română, din mai multe puncte de vedere. Am făcut-o la Filarmonica din Satu Mare cu ocazia Zilei Naționale a României, sfârșitul monarhiei în România și având în vedere că la anul este Centenarul, am considerat că este prilejul potrivit.

Poema română are o poveste interesantă. Este pentru cor bărbătesc mut, dar eu am adaptat-o. Am eliminat corul și am preparat o Poemă orchestrală. Am decis acest lucru pentru că trebuie să oferim publicului capodopere. Poema română este o capodoperă compusă de George Enescu la 16 ani. În această lucrare vedem talentul, elanul acestui om. Vedem cât de mici suntem în această lume.

Eu vreau să dau publicului ce este mai bun și de aceea caut soluții. Această Poemă a fost compusă pentru săli speciale, a fost cântată în Franța, noi nu avem astfel de săli, încercăm să adaptăm. La Satu Mare, acolo unde sunt dirijor, lucrăm într-o cladire care face parte din Patrimoniul Național. Însă cu una dintre cele mai bune acustici, dar ne luptăm cu spațiul.

Ceea ce s-a cântat în această seară, a fost spectaculos, e ceea ce am construit la repetiții.Toată Poema română a fost croită pe orchestra Filarmonicii Pitești. Sunt mulțumit de acest concert, mi-a plăcut.

Foto: Raluca Georgescu

-Vorbiți cu foarte multă pasiune despre muzică, în viața dvs. ce înseamnă muzica?

-Este o întrebare retorică. La mine muzica face parte din viața mea. Muzica este peste tot, la film, pe stradă, la televizor. Muzica nu e SF, nu e nici o filosofie, totul în jurul nostru este muzică. Oamenii vin la concert pentru că vor să simtă pe viu muzica. Daca ar trăi același sentiment acasă, pe youtube, nu ar mai veni. De exemplu, eu urăsc să îmi ascult imprimările, consider că puteam să fac mai mult.

-Ați ales dirijatul după ce ați studiat vioara. De ce ați renunțat la a fi violonist?

-Nu eram bun la vioară (râde). Dacă eram bun, în seara aceasta îi făceam concurență lui Alexandru Tomescu, violonistul din concertul acestei seri.

Sunt foarte puțini dirijori care sunt și soliști.

-Aveți foarte multe concerte, există unul care v-a rămas în memorie?

-În activitatea mea ca dirijor la Satu Mare, fac foarte multe lucrări noi. Din acest motiv caut mereu soluții. Îmi amintesc că la o lucrare, am studiat foarte mult în prima zi de repetiții, a doua zi, marți, am început să lucrăm iar, dar atât de dificil era de parcă nu am mai fi lucrat niciodată. O lucrare foarte grea, Simfonia de Sgambati. Miercuri la fel, nu știam unde este problema, toți studiase lucrarea, dar nu se vedea. Atunci am realizat un lucru, dacă nu găsești în lucrare punctul de reper pe care să construiești totul, va fi ceva dezbinat.

Atunci am luat-o de la capăt, am luat o proporție din lucrare ca și temp, apoi pe acea proporție am construit toți tempi. În seara concertului Simfonia a sunat perfect, toți au fost mirați.

În acel moment am înțeles ce înseamnă muzica, în muzică trebuie să găsești capătul. E la fel ca în viață, suntem în prezent pentru că avem un trecut, trăim pentru că avem un viitor. Despre asta e muzica.

Iulia Lișman

Filarmonica Pitești – 10 ani de existență

Manager : Jean Dumitrașcu

Contabil-șef: Maria Berechet

Orchestra simfonică a Filarmonicii Pitești:

Dirijor: Tiberiu Oprea
Concert-maestru: Mădălin Sandu
VIOARA I: Alexandra Mirea, Daniel Stan, Dragoș Dumitrache, Roxana Moise, Oliviu Constantinescu, Laurențiu Pasăre, Shirin Corbu, Gheorghe Pavel (c), Gabriela Buță (c), Roxana Cioran (c), Viorel Bădoi (c)
VIOARA II: Vlad Răilean (șef partidă), Sorin Lăutaru, Iulian Badea, Mihai Iancu, Felicia Butaru (c), Leo Ciobanu (c), Georgiana Țane (c), Marina Balabaș (c), Cristian Balaș (c), Georgiana Păducel (c)
VIOLĂ: Adrian Dionisie, Iulian Butaru (c), Laurențiu Nenu (c), Corina Șovar (c), Oltea Badea (c), Andreea Retegan (c)
VIOLONCEL: Paul Oneci (șef partidă), Cristina Mihai, Gabriela Budeanu, Mark Loznic (c), Viorica Nagy (c), Gabriela Florea (c)
CONTRABAS: Florin Popescu, Marian Zamfir, Silviu Zamfir, Victor Nemțanu (c)
FLAUT: Casandra Băleanu, Cristina Popescu, Loredana Costică
OBOI: Mihai Lupoaie (c), Sergiu Feyer (c)
CLARINET: Bogdan Gugu (șef partidă), Cristian Modrescu (c)
FAGOT: Florin Stoica (c), Mihai Angelo (c)
CORN: Alexandru Boeru (șef partidă), Alexandru Chiric, Marian Barbu, George Manu (c)
TROMPETĂ: Mihai Dima (șef partidă), Cristian Stanciuc, Cristian Nicolae
TROMBON: Alin Petra, Tiberiu Csizek (c), Ruslan Solcan (c)
TUBA: Teodor Antemie (c)
HARPĂ - Iuliana Bolgari (c)
PERCUȚIE: Paul Luculescu (șef partidă), Antonia Filip, Mihai Rotariu (c)

Compartiment juridic și achiziții:
Consilier juridic: Marius Sora
Referent specialitate: Aurora Elena Ababei

Compartiment muzical-artistic:
Consultant artistic: Silviu Deaconescu
Secretar muzical: Melania Bogaciu

Compartiment resurse umane:
Referent: Mădălina Ungureanu

Compartiment contabilitate:
Economist: Bușe Tatiana
Casieră: Magdalena Dumitrache

Compartiment relaţii publice:
Secretar relaţii publice: Mihaela Matei

Compartiment administrativ:
Administrator: Laurenţiu Marian Pifu
Secretar-dactilograf: Mădălina Balaban
Manipulant decor: Cornel Mirescu
Îngrijitor: Mariana Bărăţoiu, Mariana Nicolae (c)
Electrician: Stelian Neacșu (c)
Plasatoare: Monica Elena Ştefan

Compartiment CineVideo:
Magaziner: Alexandru Ion Stan
Operator imagine: Gabriel Niţă
Filmări: Emilian Popescu (c)
Fotografii: Raluca Georgescu (c)

Consiliul administrativ: Jean Dumitrașcu, Maria Berechet, Marius Sora, Mădălin Sandu, Marilena Stan, Dumitru Tudosoiu

Consiliul artistic: Jean Dumitrașcu, Tiberiu Oprea, Mădălin Sandu, Silviu Deaconescu, Paul-Mihail Oneci, Bogdan Gugu, Alexandru Boeru, Mihai Dima, Paul Luculescu, Vlad Railean

Orchestra Filarmonicii Pitești - 14 septembrie 2017